

MESYUARAT KEDUA, PENGGAJAL KEDUA
PARLIMEN KELIMA BELAS
2023

HARI KHAMIS : 22 JUN 2023

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' SHAMSUDDIN BIN HAJI ABD
GHAFFAR
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' SHAMSUDDIN BIN HAJI ABD GHAFFAR minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan apakah yang menjadi punca mutu penyelenggaraan jalan-jalan raya terutama di kawasan luar bandar tidak begitu memuaskan dan bilakah masalah ini akan dapat diatasi.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, pihak Kementerian Kerja Raya amatlah komited dalam memastikan penyenggaraan jalan raya menjadi keutamaan bagi menjamin keselamatan dan keselesaan pengguna jalan raya di Malaysia.

Oleh itu, dari tahun 2018 sehingga Mei 2023 sebanyak RM2.74 Billion telah diperuntukan bagi melaksanakan kerja-kerja penyenggaraan berkala pavemen di jalan-jalan Persekutuan Semenanjung Malaysia. Walau bagaimanapun, masih terdapat backlog kerja penyenggaraan sepanjang 3821.03km dengan jumlah kos sebanyak RM3.3 Billion yang perlu diselesaikan.

Terdapat beberapa kriteria dan pertimbangan kejuruteraan dalam penentuan keutamaan bagi lokasi-lokasi kerja penyenggaraan jalan. Lokasi-lokasi tersebut ditentukan berdasarkan tahap dan jenis kerosakan jalan, kadar isipadu kenderaan berat, hieraki jalan, kadar kemalangan, dan kitaran hayat jalan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, antara punca utama yang sering menyebabkan berlakunya kerosakan jalan raya adalah berpunca daripada isipadu trafik kenderaan berat yang melebihi muatan. Penguatkuasaan had beban kenderaan berat juga sukar dilaksanakan di laluan luar bandar yang mempercepatkan lagi kadar kemerosotan jangka hayat jalan.

Oleh itu, Kementerian Kerja Raya melalui agensinya JKR telah mengeluarkan surat kepada Jabatan Pengangkutan Jalan Malaysia berhubung Inventori Kerosakan Jalan Disebabkan Oleh Kenderaan Berat Membawa Lebihan Muatan di Jalan Persekutuan pada 7 Jun 2022. Had maksimum yang dibenarkan bagi Jalan Persekutuan tertentu hanyalah 53 tan sahaja. Penentuan had muatan ini adalah berdasarkan kepada penilaian teknikal tentang keupayaan jalan dan jambatan untuk menerima sesuatu bebanan kenderaan.

Di samping itu, proses auditan dan pemantauan sentiasa dilaksanakan oleh JKR dalam memastikan setiap kerja penyelenggaraan jalan yang dilaksanakan adalah mengikut spesifikasi yang telah ditetapkan. Spesifikasi pembinaan dan penyelenggaraan jalan akan dikemaskini oleh JKR mengikut perkembangan teknologi semasa. Bagi meningkatkan kualiti bahan turapan jalan, penggunaan bahan turapan inovasi juga sering digunapakai dalam kerja-kerja penyelenggaraan jalan.

Pihak Kementerian Kerja Raya sentiasa komited dalam memastikan jaringan jalan raya di Malaysia sentiasa berada dalam keadaan selamat dan selesa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' KESAVADAS A/L
A.ACHYUTHAN NAIR
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' KESAVADAS A/L A.ACHYUTHAN NAIR minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan piawaian serta pematuhan baharu yang dikenakan terhadap mana-mana penganjur acara yang ingin mendapatkan kelulusan Perbadanan Stadium Malaysia untuk menggunakan Stadium Nasional Bukit Jalil sebagai tempat bagi penganjuran acara muzik khususnya konsert kumpulan Coldplay yang akan diadakan pada November nanti.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Perbadanan Stadium Malaysia (PSM) bertanggungjawab mengurus dan menyelenggara kemudahan di Kuala Lumpur Sports City melalui garis panduan proses tempahan *venue* atau arena sedia ada. Garis panduan ini turut terpakai bagi tempahan penganjuran konsert kumpulan Coldplay yang akan diadakan pada bulan November ini.

Garis panduan ini antara lain menjelaskan mengenai perkara-perkara seperti berikut:

- (i) membuat semakan kekosongan *venue* atau arena yang hendak ditempah mengikut kesesuaian acara dan PSM turut mengambil inisiatif menyemak tempoh tarikh tempahan berkenaan bagi memastikan tiada tempahan daripada pihak lain melibatkan penggunaan padang di Stadium Nasional;
- (ii) mengeluarkan surat tentatif tempahan berserta sebut harga kepada pihak penganjur;
- (iii) pihak penganjur perlu membuat bayaran deposit mengikut tempoh masa ditetapkan iaitu 10 hari (waktu bekerja) dari tarikh tempahan dibuat;

- (iv) pihak penganjur perlu mendapatkan kelulusan daripada pihak Pusat Permohonan Penggambaran Filem dan Persembahan Artis Luar Negara (PUSPAL), Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL), Polis Diraja Malaysia (PDRM) dan lain-lain pihak berkuasa yang berkaitan sebelum acara berlangsung; dan
- (v) menyerahkan kelulusan berkenaan kepada PSM dan menjelaskan baki bayaran.

Pihak penganjur juga perlu mengisi borang tempahan mengandungi syarat-syarat tempahan yang perlu dipatuhi. Setiap tempahan akan direkodkan dalam kalendar acara bagi memastikan tiada pertindihan tempahan berlaku.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' SIVARAJ A/L CHANDRAN
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' SIVARAJ A/L CHANDRAN minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan apakah status terkini pelaksanaan Dasar Generasi Penamat (GEG) dan bagaimana keputusan untuk mengeluarkan produk cecair atau gel nikotin dari Akta Racun 1952 dijangka akan menjejaskan pelaksanaan dasar ini secara menyeluruh.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) komited untuk meneruskan pembentangan Rang Undang-Undang (RUU) Kawalan Produk Merokok Demi Kesihatan Awam 2023. RUU ini telah dibuat bacaan pertama pada 12 Jun 2023 di Dewan Rakyat. RUU ini merangkumi kawalan menyeluruh terhadap semua jenis produk merokok termasuk rokok elektronik atau vape sama ada mengandungi nikotin atau tidak.
2. Peruntukan Generasi Penamat Rokok atau *Generational Endgame* (GEG) merupakan salah satu komponen di dalam Rang Undang-Undang (RUU) Kawalan Produk Merokok Demi Kesihatan Awam 2023 dan Kementerian Kesihatan Malaysia masih mengekalkan peruntukan Generasi Penamat Rokok di dalam RUU tersebut.
3. RUU dengan peruntukan Generasi Penamat Rokok ini merupakan satu keperluan mendesak memandangkan situasi peratusan merokok termasuk rokok elektronik atau vape telah meningkat dengan ketara semenjak ia memasuki pasaran di Malaysia pada tahun 2015. Peningkatan ini sangat ketara terutama dalam kalangan remaja yang kebanyakannya merupakan pengguna baharu.
4. Dalam masa yang sama, KKM telah mempergiatkan kempen advokasi kesedaran bahaya merokok termasuk penggunaan rokok elektronik atau vape melalui Pelan Generational Endgame Anti Rokok 18 (GEGAR-18).

5. Di bawah Pelan GEGAR-18, pelaksanaan program pencegahan merokok dan intervensi berhenti merokok di sekolah dijalankan oleh Bahagian Pergigian KKM melalui program Kesihatan Oral Tanpa Amalan Merokok (KOTAK). Di samping itu, guru kaunselor sekolah juga telah dilatih untuk menjalankan intervensi lanjutan bagi pelajar sekolah yang dikesan merokok. Program ini dilaksanakan dengan kerjasama Kementerian Pendidikan Malaysia.

6. Bagi institusi pengajian tinggi pula, KKM telah menjalankan kerjasama bersama Kementerian Pengajian Tinggi melalui Yayasan Sukarelawan Siswa bagi melaksanakan program dan kempen advokasi bahaya merokok bertujuan untuk memastikan pelajar IPT yang tidak merokok akan kekal tidak merokok. Bagi pelajar yang telah terjebak dengan tabiat merokok, mereka akan disaring dan diberikan rawatan berhenti merokok di pusat kesihatan pelajar.

7. Di samping itu, KKM juga bekerjasama dengan pelbagai badan bukan kerajaan seperti Majlis Belia Malaysia dan badan-badan bukan kerajaan yang berkaitan bagi merangka program-program komuniti dalam kalangan belia bagi memupuk budaya tidak merokok.

8. Pihak KKM juga telah menjalankan libat urus bersama industri rokok elektronik atau vape dan mereka juga diingatkan untuk memainkan peranan dengan melaksanakan kawalan sendiri bagi mengekang masalah penjualan rokok elektronik atau vape kepada masyarakat khususnya generasi muda.

9. Sementara itu, tindakan segera yang telah dilaksanakan oleh KKM adalah dengan bekerjasama dengan agensi-agensi lain dalam mempertingkatkan penguatkuasaan seperti kawalan import; kawalan peranti; pelesenan premis; dan pelesenan pengilangan.

10. Dalam masa yang sama, KKM sentiasa menasihatkan orang ramai bahawa sebarang penggunaan produk merokok termasuk rokok elektronik atau vape adalah berbahaya kepada kesihatan melalui pelbagai platform media. KKM juga menyeru ibu bapa supaya lebih peka dalam memastikan keselamatan anak-anak mereka dan tidak mendedahkan anak-anak kepada aktiviti berisiko seperti merokok dan menggunakan rokok elektronik atau vape. Setiap perbuatan yang dilakukan oleh ibu bapa akan diperhati dan menjadi ikutan oleh anak-anak dan sewajarnya ibubapa menjadi contoh teladan yang baik.

11. Dengan adanya RUU ini, isu berkaitan kelompangan undang-undang susulan pengecualian sediaan yang mengandungi nikotin yang digunakan untuk tujuan merokok melalui rokok elektronik dan peranti pengewapan elektrik dalam bentuk cecair atau gel daripada Senarai Racun di dalam Jadual Pertama, Akta Racun 1952 [Akta 366] akan dapat diatasi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN RODERICK WONG SIEW LEAD
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN RODERICK WONG SIEW LEAD minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan apakah langkah-langkah yang telah atau akan dilaksanakan oleh Kerajaan bagi mengelakkan pembalakan haram di Sarawak sedangkan negeri tersebut mencatatkan pembalakan tertinggi pada tahun 2022. Selain itu, syarikat manakah yang telah mendapatkan lesen pembalakan bagi menjalankan aktiviti pembalakan di Sarawak.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Sumber Asli, Alam Sekitar dan Perubahan Iklim (NRECC) melalui Jabatan Perhutanan Semenanjung Malaysia dan Jabatan-jabatan Perhutanan Negeri, memandang serius isu pembalakan haram khususnya dalam kawasan Hutan Simpanan Kekal (HSK). Penjenayah yang melakukan kesalahan tersebut akan diambil tindakan di bawah Akta Perhutanan Negara 1984 [Akta 313] bagi Semenanjung Malaysia, melalui Ordinan Hutan 2015 (Bab 71) bagi Sarawak dan bagi Sabah pula tindakan diambil di bawah Enakmen Hutan 1968 (Sabah No. 2 of 1968). Berdasarkan maklumbalas yang diperolehi daripada Jabatan Hutan Sarawak, aktiviti pembalakan haram di Wilayah Sarawak adalah terkawal dan Pihak Berkuasa Negeri (PBN) komited untuk terus membanteras kegiatan ini.

2. Bagi mengekang aktiviti pembalakan haram di Wilayah Sarawak, beberapa langkah telah dan sedang diambil oleh Pihak Berkuasa Negeri (PBN), antaranya seperti berikut:

- i. menubuhkan *State Task Force on Illegal Logging* yang dipengerusikan oleh YAB Timbalan Premier Sarawak;
- ii. menyediakan polisi yang jelas serta peruntukan undang-undang yang kukuh bagi membanteras aktiviti pembalakan haram;
- iii. memperkasakan operasi pencegahan dengan menggunakan teknologi terkini seperti penderiaan satelit serta udara

(COMOSⁱ), sistem geospasial (EFIMSⁱⁱ) dan ICT (TEAMSⁱⁱⁱ) bagi memastikan pengesanan awal dapat dilakukan;

- iv. menyediakan peruntukan khusus bagi menyokong aktiviti penguatkuasaan; dan
- v. melaksanakan kolaborasi dan memikul tanggungjawab bersama dengan agensi penguatkuasaan yang lain dalam membanteras pembalakan haram.

3. Perkara 74(2) Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan bahawa tanah dan hutan adalah di bawah bidang kuasa Pihak Berkuasa Negeri (PBN). Dalam hal ini, NRECC tidak mempunyai perincian khusus mengenai syarikat-syarikat yang diberi kelulusan lesen pembalakan kerana ianya adalah di bawah bidang kuasa PBN.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB PUAN NOORITA BINTI SUAL
TARIKH : 22 JUN 2023

Puan Noorita Binti Sual minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah komitmen dan langkah-langkah yang diambil oleh Kerajaan bagi tahun ini dalam usaha untuk mengurangkan pelepasan karbon yang semakin meningkat di mana sektor pengangkutan merupakan penyumbang utama situasi ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Bagi tahun ini, pelbagai inisiatif telah diambil oleh Kerajaan dalam mengurangkan pelepasan karbon daripada sektor pengangkutan antaranya termasuklah:

- i) meneruskan usaha menggalakkan penggunaan kenderaan elektrik (EV) antaranya melalui pengecualian lesen kenderaan motor (LKM) atau *road tax* bagi EV mulai 1 Januari 2022 hingga 31 Disember 2025 dan meningkatkan penggunaan bas-bas elektrik di bandar-bandar utama;
- ii) meningkatkan penggunaan pengangkutan awam berasaskan rel. Sebagai contoh, pembukaan sepenuhnya perkhidmatan MRT Laluan Putrajaya pada Mac 2023 lalu dengan jumlah penumpang harian yang melebihi 100 ribu orang telah dapat membantu mengurangkan kesesakan jalan raya di Lembah Kelang dan seterusnya mengurangkan pelepasan karbon daripada kenderaan persendirian;
- iii) bagi mengurangkan beban pengguna dalam penggunaan perkhidmatan rel dan bas, Kerajaan telah meneruskan inisiatif pas bulanan My50 kepada orang ramai dengan menawarkan perjalanan tanpa had selama 30 hari untuk perkhidmatan Rapid KL LRT, MRT, Monorail, BRT, bas Rapid KL dan bas perantara MRT di sekitar Lembah Klang. Dari Januari

sehingga Mei 2023, sebanyak 801,841 unit pas My50 telah terjual;

- iv) Kerajaan juga telah membangunkan Garis Panduan Perancangan Laluan Kenderaan Mikromobiliti yang memperincikan mengenai pembangunan dan reka bentuk laluan bagi kenderaan seperti *moped*, *personal mobility devices (PMD)* dan *personal mobility aids (PMA)*. Garis panduan yang dibangunkan oleh Kementerian Pembangunan Kerajaan Tempatan (KPKT) melalui PLANMalaysia dan Kementerian Pengangkutan (MOT) ini memberi fokus kepada elemen keperluan infrastruktur serta kemudahan sokongan yang lain bagi kenderaan mikromobiliti. Garis panduan ini disediakan sebagai dokumen panduan dan rujukan kepada jabatan dan agensi persekutuan, pihak berkuasa negeri, pihak berkuasa tempatan (PBT) dan pihak berkepentingan dalam merancang, membangun dan mereka bentuk laluan kenderaan mikromobiliti di kawasan pembangunan sedia ada dan pembangunan baharu; dan
- v) Kementerian Pengangkutan juga sedang dalam proses permohonan bagi mendapatkan peruntukan untuk melaksanakan Kajian *Green Transport Index* melalui *Rolling Plan 4* Rancangan Malaysia Ke-12. Kajian berimpak tinggi ini penting sebagai penanda aras tahap kelestarian sektor pengangkutan bagi ketiga-tiga sektor darat, maritim dan udara serta bagi mengenalpasti syor-syor penambahbaikan.

2. Dalam masa yang sama, pelbagai Kementerian/Jabatan dan agensi sedang bekerjasama melaksanakan pelbagai inisiatif seperti yang digariskan dalam *Low Carbon Mobility Blueprint* yang memberi fokus kepada usaha mengurangkan karbon daripada sektor pengangkutan darat dengan penekanan diberikan kepada memajukan ekosistem EV.

3. Selain itu, Kerajaan juga sedang meningkatkan penggunaan dan meneroka pelbagai sumber bahan api alternatif yang lebih bersih seperti biodiesel, hidrogen, *sustainable aviation fuel (SAF)* dan sebagainya. Dalam jangka masa panjang, usaha ini akan membantu mengurangkan pelepasan karbon sektor pengangkutan dan seterusnya membantu negara mencapai sasaran neutral karbon menjelang tahun 2050.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK MOHD HISAMUDIN BIN
YAHYA
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK MOHD HISAMUDIN BIN YAHAYA minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan apakah langkah-langkah yang diambil bagi mengatasi rungutan orang ramai mengenai masalah pempengaruh media sosial yang sering melakukan aksi mencolok mata dan lucah demi melariskan produk jualan mereka sehingga mencetuskan rasa kurang senang dalam kalangan penonton yang berbilang bangsa.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua

Dalam era globalisasi kini, platform media sosial menjadi pilihan golongan usahawan tempatan untuk mempromosikan produk mereka kepada pengguna. Namun, perlu dititikberatkan soal etika dalam setiap strategi dan promosi, terutamanya membabitkan bahan atau kandungan serta kualiti produk yang dijual. Bagi mengatasi isu ini, Kementerian Komunikasi dan Digital (KKD) melalui Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) telah mengambil langkah-langkah seperti berikut:

- (i) pemantauan terhadap sebarang tindakan atau kandungan yang bercanggah dengan Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 [Akta 588], tindakan penguatkuasaan sewajarnya akan diambil, termasuklah dengan menjalankan siasatan dan penurunan kandungan;
- (ii) tindakan penguatkuasaan undang-undang di bawah perundangan sedia ada seperti Seksyen 505 Kanun Keseksaan [Akta 574] dan Seksyen 233 Akta 588 akan terus dilaksanakan untuk membendung berita tidak benar atau mana-mana kandungan yang boleh menimbulkan kekeliruan dalam masyarakat dan keadaan yang tidak baik untuk keselamatan dan kestabilan negara serta kesejahteraan awam; dan
- (iii) dari tahun 2020 sehingga 9 Jun 2023, sebanyak tujuh aduan telah disiasat oleh SKMM berhubung kesalahan membabitkan pengengaruh media sosial yang telah memuat naik kandungan yang bersifat lucah dan sumbang di laman media sosial milik mereka, sekali gus telah melanggar peruntukan di bawah

NO SOALAN: 19

seksyen 233 Akta 588. Daripada jumlah tersebut, dua kes telah didakwa di mahkamah dan sedang dalam perbicaraan, tiga kes dikenakan Notis Amaran dan satu kes diputuskan sebagai Tiada Tindakan Lanjut . Manakala, satu kes lagi masih dalam siasatan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK DR. DOMINIC LAU HOE CHAI
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK DR. DOMINIC LAU HOE CHAI minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan tindakan yang telah diambil terhadap Universiti Teknologi MARA di atas kebocoran data lebih 11,000 pemohon universiti berkenaan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sebaik sahaja insiden kebocoran data pemohon UiTM telah dikesan pada 9 Mei 2023, pihak Kementerian telah mengarahkan pihak UiTM mengambil tindakan pembetulan segera serta melaksanakan siasatan dalaman bagi mengenalpasti punca insiden tersebut, seterusnya menyediakan laporan lengkap berkaitan insiden yang berlaku.
2. Hasil siasatan dan maklum balas daripada pihak UiTM, insiden kebocoran data nombor kad pengenalan serta alamat emel 11,891 data pemohon UiTM yang berlaku pada 9 Mei 2023 tidak berkaitan dengan sebarang kegagalan alat perlindungan keselamatan ICT yang berada di UiTM. Ia berpunca daripada kecuaihan kakitangan yang telah meletakkan pautan fail tanpa kawalan keselamatan yang sewajarnya.
3. Manakala di peringkat universiti sendiri, sebuah Jawatankuasa Pengumpulan Maklumat UiTM telah ditubuhkan berikutan insiden tersebut. Jawatankuasa ini mengumpul maklumat berhubung insiden keterdedahan data peribadi pemohon lepasan SPM bagi Program Asasi TESL UiTM melalui kaedah temu bual dan semakan dokumen bagi mengenalpasti punca berlakunya insiden, kelemahan, ketidakpatuhan kepada peraturan sedia ada serta cadangan penambahbaikan yang perlu dilaksanakan bagi mengelakkan insiden sama berulang kembali.

4. Malah, pelaksanaan program-program kesedaran keselamatan ICT akan dipertingkat dan dipergiat lagi oleh pihak universiti bagi meningkatkan kesedaran dan kefahaman warga UiTM berkaitan peranan serta tanggungjawab warga di dalam memastikan kepentingan melindungi data peribadi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' DR. NUIING JELIUNG
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' DR. NUIING JELIUNG minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah usaha-usaha reformasi institusi yang akan diambil bagi memenuhi aspirasi Malaysia Madani.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA BINTI OTHMAN SAID
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan Perpaduan amat komited dalam merealisasikan agenda reformasi institusi yang melibatkan perkara-perkara demi pembaharuan yang penting untuk negara. Ke arah ini, Kerajaan Perpaduan kini sedang giat melaksanakan gerak kerja dan keperluan yang berkaitan bagi semua inisiatif reformasi institusi ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK SERI DR. MUJAHID BIN
YUSOF
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK SERI DR. MUJAHID BIN YUSOF minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan usaha untuk menggubal Akta Kebencian Agama dan Kaum bagi mengekang usaha memecahbelahkan masyarakat dengan sentimen perkauman.

JAWAPAN:

Tuan Yang di-Pertua,

1. Keharmonian dan perpaduan dalam kalangan rakyat Malaysia yang berbilang bangsa, kaum dan agama dapat dipelihara dengan peruntukan undang-undang sedia ada. Buat masa ini, apa yang kita perlukan bukanlah undang-undang baharu tetapi lebih kepada pemerkasaan penguatkuasaan, pelaksanaan dan pendidikan kesedaran.
2. Dari segi penguatkuasaan, sudah tentunya Kementerian Perpaduan Negara percaya bahawa perkara ini di bawah bidang kuasa pihak Kementerian Dalam Negeri yang akan bertindak tegas melalui penguatkuasaan Polis Diraja Malaysia bagi melakukan tangkapan dan pendakwaan terhadap mana-mana individu yang melakukan kesalahan menghina, mempersendakan atau memainkan isu-isu agama berdasarkan peruntukan undang-undang yang sedia ada seperti Akta Hasutan 1948, Kanun Keseksaan dan Akta Komunikasi dan Multimedia 1998.
3. Selanjutnya, peranan Kementerian Perpaduan Negara pula ialah untuk mengadakan pelbagai program dan usaha bagi menyatupadukan dan memupuk keharmonian dalam kalangan rakyat yang berbilang kaum, bangsa dan agama melalui strategi 5P iaitu penilaian, penggalakan, pencegahan, pencelahan dan pemulihan. Pada masa ini juga, Kerajaan telah menubuhkan beberapa Jawatankuasa bagi menangani isu-isu agama dan perkauman seperti yang berikut:

- (a) Majlis Penasihat Perpaduan Negara (MPPN) yang ditubuhkan di peringkat kebangsaan bagi menasihati Kerajaan dalam hal-ehwal perpaduan serta membincangkan isu-isu perpaduan, usaha-usaha penyatuan nasional (*national reconciliation*) dari pelbagai sudut dan mencadangkan kaedah penyelesaian terbaik kepada Kerajaan untuk menangani isu dan cabaran Perpaduan;
- (b) Jawatankuasa Perpaduan (MExUnity) ditubuhkan di peringkat kementerian untuk menyokong MPPN;
- (c) Jawatankuasa Tindakan Padu Negeri (JKTPN) telah ditubuhkan di peringkat negeri untuk menyokong MPPN dan MExUnity; dan
- (d) Jawatankuasa Keharmonian Antara Penganut Agama (HARMONI) yang berfungsi meningkatkan kefahaman terhadap pelbagai agama, membincangkan isu-isu yang boleh menggugat keharmonian agama dan ketenteraman masyarakat, mencadangkan dasar-dasar kepada Kerajaan yang berteraskan nilai agama serta melaksanakan program atau aktiviti kemasyarakatan bersama-sama pihak kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK TEO ENG TEE @ TEO KOK
CHEE
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK TEO ENG TEE @ TEO KOK CHEE minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan berhasrat dalam meletakkan pelantikan jawatan-jawatan utama bagi agensi penguatkuasaan seperti Ketua Pesuruhjaya SPRM, Ketua Polis Negara, Peguam Negara, dan Ketua Setiausaha Negara di bawah sebuah jawatankuasa khas Parlimen Malaysia.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan terbuka dan mengalu-alukan cadangan dan saranan berkenaan perkara ini. Buat masa ini perlantikan jawatan-jawatan utama seperti Ketua Setiausaha Negara, Peguam Negara, Ketua Polis Negara, Ketua Pesuruhjaya SPRM dan lain-lain jawatan utama adalah menurut Perlembagaan Persekutuan dan undang-undang lain yang berkuatkuasa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK DR. AZHAR BIN AHMAD
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK DR. AZHAR BIN AHMAD minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan apakah pelan tindakan Kerajaan dalam menghadapi masalah penurunan nilai mata wang Ringgit ketika ini yang dilihat mampu memberi kesan secara langsung dan tidak langsung kepada aktiviti pelaburan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Sebagai sebuah negara perdagangan dan ekonomi yang terbuka, nilai ringgit dipengaruhi oleh kuasa pasaran. Dalam keadaan pasaran kewangan global yang tidak menentu, kadar pertukaran ringgit yang fleksibel memainkan peranan yang penting sebagai penyerap kejutan luaran di samping mengurangkan impak terhadap aktiviti ekonomi domestik. Pemulihan kestabilan pasaran dunia, penambahbaikan sentimen pelabur dan lebihan penerimaan pertukaran wang asing yang dipengaruhi oleh kegiatan teras ekonomi negara dijangka akan dapat memperkukuhkan nilai ringgit.

Kerajaan terus komited dan memfokuskan usaha dalam melaksanakan polisi-polisi struktural yang berupaya meningkatkan pertumbuhan ekonomi dan daya saing negara bagi menarik aliran masuk dana dan pelaburan asing yang akan menyokong pengukuhan nilai ringgit. Perkara ini termasuk dasar bagi menambah baik iklim pelaburan dan produktiviti Malaysia menerusi pelaksanaan Dasar Pelaburan Baharu (*New Investment Policy, NIP*).

Kerajaan juga akan memastikan kemampanan fiskal dan keadaan makroekonomi yang stabil terpelihara dengan merumus dasar fiskal jangka sederhana yang teguh, berhemah dan jelas. Dari sudut pentadbiran dasar fiskal, Akta Tanggungjawab Fiskal (*Fiscal Responsibility Act, FRA*) yang akan dibentangkan kepada Parlimen tahun ini akan memacu penambahbaikan yang diperlukan. Langkah-langkah ini, berserta dengan kestabilan politik negara, dijangka dapat meningkatkan

daya tarikan jangka panjang Malaysia kepada pelaburan langsung asing (*foreign direct investment*) berkualiti yang akan menyumbang kepada penciptaan pekerjaan berkemahiran tinggi serta berpendapatan tinggi.

Pendekatan BNM pula tertumpu kepada memastikan pelarasan ringgit berada dalam keadaan teratur. Untuk menangani kemeruapan (*volatility*) pasaran pertukaran asing, BNM akan terus menguruskan risiko-risiko dari perkembangan domestik dan luaran, serta bersedia untuk menggunakan instrumen dasar operasinya bagi memastikan keadaan pasaran yang teratur. Risiko daripada pergerakan mendadak nilai pertukaran ringgit berbanding dolar AS juga dapat dikurangkan melalui penggunaan instrumen lindung nilai (*hedging instruments*), penekanan kepada pinjaman luar yang berhemah dan kedalaman pasaran mata wang dalam negeri yang tinggi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK JOHN AMBROSE
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK JOHN AMBROSE minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan bercadang untuk meningkatkan jumlah wakil Senator (Ahli Dewan Negara) dari Sabah dan Sarawak agar ianya lebih menyeluruh dan mencerminkan semangat Perjanjian Malaysia 1963, selain daripada mengembalikan 35 peratus kerusi Parlimen (Dewan Rakyat) di Sabah dan Sarawak.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. SPR bertanggungjawab melaksanakan Urusan Kajian Semula Persempadanan berdasarkan keperluan di bawah Fasal (2) Perkara 113 Perlembagaan Persekutuan serta menurut prinsip dan tatacara persempadanan yang ditetapkan sebagaimana Bahagian I dan II Jadual Ketiga Belas, Perlembagaan Persekutuan.

2. Penetapan komposisi bilangan kerusi dalam Parlimen adalah tertakluk di bawah Perlembagaan Persekutuan. Sebarang tambahan atau pengurangan bilangan kerusi akan melibatkan pindaan kepada Perkara 45 Perlembagaan Persekutuan bagi komposisi Ahli Dewan Negara manakala Perkara 46 Perlembagaan Persekutuan bagi komposisi Ahli Dewan Rakyat. Pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan ini perlu mendapat persetujuan 2/3 daripada jumlah Ahli Dewan Rakyat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN IR. MD. NASIR BIN HASHIM
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN IR. MD. NASIR BIN HASHIM minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah persediaan Kementerian dalam memastikan bekalan makanan negara sentiasa mencukupi sepanjang negara ini menghadapi keadaan cuaca yang tidak menentu termasuk cuaca kering dan panas selain bencana alam khususnya dalam keadaan luar jangka.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Dalam usaha menangani cabaran cuaca yang tidak menentu termasuk cuaca kering dan panas selain bencana alam khususnya dalam keadaan luar jangka, KPKM menerusi Dasar Agromakanan Negara 2021-2030 (DAN 2.0) terus komited dalam mempergiatkan aktiviti pertanian mampan yang mesra alam dan berdaya tahan terhadap iklim melalui tiga (3) ciri utama iaitu kemampanan, berdaya tahan dan berpacuan kemajuan teknologi.

KPKM sentiasa memantau secara dekat situasi di lapangan ketika musim panas ini dari semasa ke semasa agar bekalan makanan negara terus terjamin. Setakat ini semuanya dalam keadaan terkawal dan pihak Kerajaan bersedia untuk mengambil langkah intervensi jika perlu bagi memastikan bekalan makanan sentiasa mencukupi.

Selain itu, antara strategi dan tindakan yang dilaksanakan oleh KPKM adalah seperti berikut:

- (i) **menggalakkan penggunaan teknologi berasaskan iklim (*climate-based technology*) dan automasi** seperti sistem tanaman dalam persekitaran terkawal (*Controlled Environment Farming*), Kilang Tanaman (*Plant Factory*) dan reban ayam tertutup;

- (ii) **mempergiatkan aktiviti Penyelidikan, Pembangunan, Pengkomersialan dan Inovasi (R&D&C&I)** antaranya penyelidikan pembangunan varieti padi yang tahan kemarau dan banjir serta kajian pembangunan baka akuakultur yang mempunyai daya tahan kepada perubahan iklim;
- (iii) **menaiktaraf infrastruktur pengairan dan saliran pertanian** melalui pembinaan tali air, sistem pam serta kelengkapan infrastruktur amalan pengairan sawah secara *Alternate Wetting and Drying* (AWD) di seluruh negara secara berperingkat untuk mengoptimumkan penggunaan air dan meningkatkan kecekapan infrastruktur pengairan;
- (iv) **melaksanakan sistem Penuaian Air Hujan (*Rainwater Harvesting*) dan pencarian sumber air bawah tanah melalui Sistem Telaga Tiub (*Tube Well*)** bagi mengatasi masalah kekurangan sumber air semasa musim panas dan menggunakan sungkupan (*mulching*) untuk mengekalkan kelembapan tanaman;
- (v) **menggalakkan pemuliharaan biodiversiti dan sumber asli** termasuk sumber air melalui pemerkasaan perancangan bagi pembangunan projek agromakanan di kawasan sensitif alam sekitar dan **pengurusan perosak secara bersepadu** atau dengan izin ***Integrated Pest Management (IPM)***, iaitu kawalan perosak secara biologi dengan penggunaan bahan kimia yang minimum; dan

- (vi) **melaksanakan pembuatan silaj dan hay bagi sektor ternakan** di musim terdapat banyak rumput yang bertujuan sebagai konservasi makanan ternakan apabila berlaku kekurangan rumput segar semasa musim panas melanda.

Di samping itu, Kementerian sentiasa **mempregiat pemantauan, khidmat nasihat dan lawatan teknikal** serta memberikan bantuan input pertanian seperti benih dan peralatan bagi membantu kumpulan sasar yang terjejas untuk mengoperasikan semula aktiviti pertanian.

Bagi mengurangkan risiko kerugian yang melibatkan bencana termasuk El Nino, KPKM juga menyediakan bantuan melalui **Tabung Bencana Tanaman Padi (TBTP)** dan **Peruntukan Pembangunan Semula Projek Agromakanan (PPSPA)**. Selain itu KPKM akan **memperkenalkan Skim Takaful Pertanian bermula dengan industri padi** sebelum diperluaskan kepada sektor agromakanan lain.

KPKM akan terus komited dalam memastikan ketangkasan dan daya tahan rangkaian bekalan bagi sektor agromakanan untuk terus berdaya saing supaya bekalan makanan negara sentiasa terjamin.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' HAJI HUSAIN BIN AWANG
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' HAJI HUSAIN BIN AWANG minta **MENTERI PEMBANGUNAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan status terkini Akta Sewaan Kediaman bagi menangani isu-isu berkaitan penindasan sama ada terhadap tuan rumah mahupun penyewa.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Akta Sewaan Kediaman (*Residential Tenancy Act*, RTA) digubal bagi melindungi kepentingan serta hak penyewa dan pemilik kediaman, yang ketika ini hanya dilindungi melalui Akta Kontrak 1950 yang bersifat umum dan tidak komprehensif. Cadangan penggubalan RTA telah dibentangkan dalam Mesyuarat Jemaah Menteri pada 23 Jun 2021 dan telah mendapat kelulusan prinsip untuk penggubalan Rang Undang-undang (RUU) RTA.

Pada masa kini, Kementerian Pembangunan Kerajaan Tempatan (KPKT) sedang menambah baik RUU RTA dengan mengambil kira maklum balas dan pandangan yang diterima agar kepentingan semua pihak terpelihara dan diberikan perhatian sewajarnya. RUU RTA ini dijangka akan dibentangkan di Parlimen pada tahun 2024 setelah sesi libat urus selesai dan diluluskan oleh Jabatan Peguam Negara (AGC).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATIN ROS SURYATI BINTI ALANG
TARIKH : 22 JUN 2023

DATIN ROS SURYATI BINTI ALANG minta **PERDANA MENTERI** menyatakan kesediaan Kerajaan mereformasikan Jabatan Audit Negara serta setiap bahagian perolehan, tatacara kewangan dan tender di peringkat Kementerian sebagai langkah berani penjimatan bersepadu untuk mengatasi kebocoran sumber pendapatan negara.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA BINTI OTHMAN SAID
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di Pertua,

1. Kerajaan sedang mempertimbangkan beberapa cadangan pindaan terhadap Akta Audit 1957 [Akta 62] yang merupakan usaha reformasi Jabatan Audit Negara dalam memperkasakan peranan dan kebebasan Ketua Audit Negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN ABUN SUI ANYIT
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN ABUN SUI ANYIT minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan semasa penganjuran LIMA 2023 baru-baru ini, terdapat aduan mengenai harga barang makanan yang terlalu mahal di pusatpusat pameran terutamanya di Mahsuri International Exhibition Centre (MIEC). Apakah sebab perkara ini berlaku dan apakah cara-cara untuk mengatasinya pada masa depan.

JAWAPAN:

Yang di-Pertua,

Kementerian telah melaksanakan **OPS 516** yang bermula pada **16 Mei hingga 30 Mei 2023** melalui **Arahan Ketua Pengarah Penguat Kuasa Bilangan 31 Tahun 2023** berhubung penguatkuasaan bersasar sempena **Langkawi International Maritime and Aerospace Exhibition (LIMA 2023)** yang berlangsung pada 23 hingga 27 Mei 2023. Ops ini dilaksanakan selama lima belas (15) hari iaitu tujuh (7) hari sebelum, lima (5) hari semasa dan tiga (3) hari selepas LIMA 2023 berlangsung. Pemeriksaan ini bertujuan bagi memantau dan memastikan setiap peniaga mematuhi perundangan di bawah seliaan Kementerian ini serta melindungi pengunjung dari sebarang bentuk tindakan penipuan atau kenaikan harga. Selain itu, ia juga bagi memastikan perdagangan domestik berkembang pesat dan pengguna serta pengunjung dilindungi daripada sebarang bentuk tindakan penipuan atau kenaikan harga.

Penguatkuasaan yang dijalankan adalah dengan membuat pemeriksaan dan pemantauan secara lebih kerap dan bersasar ke atas harga barang yang menjadi tumpuan pengunjung meliputi premis-premis makanan, premis-premis peruncitan, perkhidmatan sewa kenderaan serta perkhidmatan sewa bilik dan rumah tumpangan. Tumpuan adalah ke atas penandaan harga yang jelas serta memastikan tiada kenaikan harga yang tidak munasabah. Kesemua barangan yang dikawal harganya hendaklah dijual pada harga kawalan tanpa penokokan harga.

Sepanjang pelaksanaan OPS 516, **sebanyak 965 pemeriksaan premis telah dilaksanakan** manakala sebanyak 88 Notis di bawah seksyen 21 Akta Kawalan Harga dan Antipencatutan (AKHAP) 2011 telah dikeluarkan kepada peniaga yang terdiri daripada pasaraya, kedai runcit dan lain-lain. Sebanyak 11 kes telah berjaya dihasilkan bagi OPS 516 iaitu **2 kes bagi Perintah 2, Perintah Kawalan Harga dan Antipencatutan (Penandaan Harga Barangan Harga Terkawal) Akta Kawalan Harga Dan Antipencatutan 2011** iaitu kesalahan tidak meletakkan tanda harga pada barangan jualan dan **9 kes** di bawah **Seksyen 14 (6) Akta Timbang Sukat 1972** iaitu kesalahan menggunakan alat timbang dan sukat yang tidak ditentukan dengan **nilai kompaun berjumlah RM 2,000.00**.

Kementerian sentiasa mengambil langkah yang sewajarnya dalam memastikan kestabilan harga barangan, meningkatkan keberadaan (*omnipresence*) pegawai-pegawai penguat kuasa di lokasi yang menjadi tumpuan pengunjung serta membuat pemeriksaan dan pemantauan bersasar ke atas bekalan barangan yang menjadi tumpuan pengunjung. Selain itu, Pegawai Penguat Kuasa turut melaksanakan pemeriksaan secara harian bagi memastikan bekalan barangan kawalan mencukupi dan mudah diperoleh sepanjang pelaksanaan LIMA.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN MANOLAN BIN MOHAMAD
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN MANOLAN BIN MOHAMAD minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan adakah taklimat diberikan kepada Masyarakat Orang Asli Temiar berkenaan Projek Empangan Hidroelektrik Nenggiri di Gua Musang yang melibatkan kawasan penempatan mereka.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Pihak TNB telah pun memberikan taklimat kepada masyarakat Orang Asli Temiar (kaum majoriti di Gua Musang) yang terkesan secara langsung dan tidak langsung berkaitan status kemajuan projek, kesan pelaksanaan projek dan tindakan yang diambil oleh pihak Kerajaan dan TNB untuk menangani kesan tersebut serta pakej pampasan dan urusan penempatan semula kepada penduduk yang terlibat.
2. Objektif taklimat ini diadakan adalah supaya masyarakat Orang Asli mendapat maklumat yang benar dan tepat mengenai pelaksanaan projek ini secara terus daripada pihak TNB dan bukannya mendengar maklumat yang salah daripada pihak lain.
3. Taklimat ini telah diberikan kepada masyarakat Orang Asli yang terkesan secara langsung iaitu mereka yang tinggal di Pos Tohoi, Pos Pulat dan Kg. Kuala Wias serta kepada masyarakat Orang Asli yang tidak terkesan secara langsung seperti di Pos Gob, Kuala Betis, dan lain-lain.
4. Sehingga kini, lebih tiga puluh (30) sesi libat urus bersama masyarakat Orang Asli telah diadakan termasuk yang dianjurkan oleh pihak Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia (SUHAKAM) yang disertai oleh penduduk dan para pemimpin komuniti Orang Asli di sekitar tapak projek empangan termasuk kumpulan Jaringan Kampung Orang Asli Kelantan (JKOAK).

5. Kali terakhir sesi libat urus bersama masyarakat Orang Asli telah diadakan pada 21 Mei 2023 di Gua Musang. Dalam sesi libat urus tersebut, pihak TNB telah memberi penerangan dan membincangkan berkaitan pakej dan draf perjanjian pampasan kepada penduduk yang terlibat.

6. Berdasarkan kepada hasil Kajian Penerimaan Awam oleh juruperunding UKM Pakarunding Sdn. Bhd. pada tahun 2018, telah menunjukkan tahap penerimaan penduduk berkaitan pelaksanaan projek ini telah meningkat kepada 80% berbanding 69.5% pada tahun 2015.

7. TNB akan melaksanakan sesi libat urus bersama masyarakat Orang Asli secara berterusan supaya mereka menerima maklumat yang benar dan tepat berkaitan perkembangan terkini pelaksanaan projek ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN AK NAN A/L EHTOOK
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN AK NAN A/L EHTOOK minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan bilangan buku agama-agama lain yang telah diterbitkan oleh DBP dan adakah Kementerian melalui DBP dan Institut Terjemahan dan Buku Malaysia bercadang untuk meningkatkan bilangan buku rujukan pelbagai agama yang diterjemahkan kepada bahasa kebangsaan supaya lebih ramai masyarakat umum memahami kepercayaan antara satu sama lain dalam usaha untuk meningkatkan sikap toleransi dan perpaduan dalam kalangan rakyat Malaysia.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) melalui Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP) dan Institut Terjemahan & Buku Malaysia (ITBM) tidak menerbitkan atau menterjemahkan bahan bacaan yang berkaitan dengan agama lain selain buku rujukan agama Islam. Hal ini selaras dengan Perkara 3 (1) Perlembagaan Persekutuan yang memperuntukkan agama Islam sebagai agama rasmi Persekutuan. Manakala, hak untuk mengembangkan agama selain agama Islam adalah terhad dengan hanya menyebarkan agama tersebut kepada penganut agama itu sendiri dan tidak boleh disebarikan kepada penganut agama Islam seperti yang dinyatakan dalam Perkara 11 (4) Perlembagaan Persekutuan, iaitu:

Undang-undang Negeri dan berkenaan dengan Wilayah-Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Labuan dan Putrajaya, undang-undang Persekutuan boleh mengawal atau menyekat perkembangan apa-apa doktrin atau kepercayaan agama di kalangan orang yang menganut agama Islam.

Walau bagaimanapun, DBP dan ITBM menerbitkan serta menterjemahkan bahan bacaan yang bermanfaat untuk mewujudkan kefahaman dan toleransi dalam agama bagi menyemarakkan semangat perpaduan dalam kalangan rakyat Malaysia. Antaranya termasuklah Dialog Peradaban dan Pertembungan Peradaban, Dialog antara Agama di Malaysia, Perpaduan dan Pendidikan di Malaysia, Konflik Politik Perkauman: Strategi Penyelesaian Cara Malaysia dan Mediasi Komuniti di Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN SR. HAJI MOHD APANDI BIN
MOHAMAD
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN SR. HAJI MOHD APANDI BIN MOHAMAD minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah dasar dan pendirian terkini Kerajaan berkenaan penubuhan Jabatan Pembangunan Persekutuan Kelantan yang ditubuhkan sejak tahun 1990.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK ARMIZAN BIN MOHD ALI,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL SABAH, SARAWAK DAN TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerjasama dan hubungan antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan-Kerajaan Negeri adalah berasaskan kepada Perlembagaan Persekutuan dan undang-undang semasa.
2. Untuk melaksanakan fungsi-fungsi tersebut, Arahan No. 1 2023 Mekanisme Penyelarasan Pelaksanaan Pembangunan Negara disediakan sebagai instrumen penyelarasan pelaksanaan di antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri dengan pengekalan Jabatan Pembangunan Persekutuan Kelantan yang kini dikenali sebagai Pejabat Pembangunan Negeri (PPN).
3. PPN adalah sebagai penggerak pembangunan nasional di peringkat negeri, di samping memastikan agenda pembangunan, inisiatif kesejahteraan rakyat dan isu kemiskinan ditangani dengan sewajarnya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' DR. AHMAD AZAM BIN
HAMZAH
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' DR. AHMAD AZAM BIN HAMZAH minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan kesan kenaikan tarif elektrik. Apakah langkah Kerajaan bagi memberi jaminan tiada peningkatan kos loji yang akan membebankan syarikat air negeri, seperti kos 'Imbalance Cost Pass Through' (ICPT) memandangkan komponen utama dalam kos operasi adalah elektrik.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk Makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Pelarasan tarif elektrik disemak setiap enam bulan sekali melalui mekanisme Imbalance Cost Pass-Through (ICPT) dengan mengambil kira kos bahan api dan kos penjanaan lain bagi tempoh enam bulan ke belakang. Dalam hal ini, kos ICPT sepatutnya dilepaskan keseluruhannya kepada semua pengguna dalam bentuk rebat atau surcay bagi tempoh enam bulan ke hadapan.
2. Dalam hal ini, kenaikan kos sebenar bahan api bagi tempoh Julai hingga Disember 2022 untuk Semenanjung adalah sebanyak RM16.16 bilion. Berdasarkan mekanisme ICPT yang berkuat kuasa, semua pengguna elektrik Tenaga Nasional Berhad (TNB) di Semenanjung sepatutnya dikenakan surcay 27 sen/kWj terhadap bil elektrik masing-masing bagi tempoh 1 Januari hingga 30 Jun 2023. Namun begitu, Kerajaan telah bersetuju untuk mengekalkan rebat 2 sen/kWj kepada semua pengguna domestik dan mengekalkan surcay 3.70 sen/kWj kepada pengguna bukan domestik dalam kategori voltan rendah (Low Voltage – LV). Manakala, pengguna bukan domestik dalam kategori voltan sederhana (Medium Voltage – MV) dan voltan tinggi (High Voltage – HV) termasuk loji-loji rawatan air dikenakan surcay pada kadar 20 sen/kWj. Kos keseluruhan subsidi elektrik di bawah mekanisme ICPT bagi tempoh Januari hingga Jun 2023 adalah sebanyak RM10.757 bilion ditampung sepenuhnya oleh Kerajaan.

3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, operator air telah diberikan tarif kategori industri sejak tahun 2006 lagi. Berdasarkan aktiviti perniagaan, sepatutnya operator air dikenakan tarif kategori komersial iaitu kadar yang lebih tinggi berbanding kadar kategori industri yang sedang dinikmati pada masa ini. Seterusnya, sebarang pengecualian atau penangguhan surcaj ICPT kepada operator air akan memberi kesan kepada keseimbangan struktur tarif elektrik sedia ada dan menjejaskan pengguna elektrik dalam sektor-sektor yang lain.

4. Ini seterusnya akan menyebabkan pengguna-pengguna lain terpaksa membayar kadar tarif elektrik yang lebih tinggi atau kos tersebut perlu ditampung oleh Kerajaan melalui pemberian subsidi. Walau bagaimanapun, Kerajaan memahami situasi yang dihadapi oleh operator-operator air dan berharap perkhidmatan bekalan air dapat diteruskan dengan baik.

5. Oleh yang demikian, Jemaah Menteri telah berbincang mengenai perkara ini supaya surcaj yang tidak begitu tinggi dipertimbangkan bagi kitaran ICPT berikutnya untuk dikenakan kepada operator air sungguhpun harga bahan api penjanaan elektrik masih tinggi di pasaran. Keputusan rasmi bagi pelarasan tarif elektrik di bawah mekanisme ICPT bagi tempoh 1 Julai hingga 31 Disember 2023 akan diumumkan oleh Kerajaan dalam masa terdekat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' SRI TI LIAN KER
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' SRI TI LIAN KER minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah status terbaharu penggubalan Rang Undang-undang (RUU) Ombudsman Malaysia dan sejauh manakah adaptasi yang dibuat Kerajaan terhadap model ombudsman dari negara luar akan diguna pakai di dalam kerangka RUU yang sedang dirangka ini.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA BINTI OTHMAN SAID
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Penubuhan Ombudsman Malaysia penting ke arah memastikan sistem penyampaian perkhidmatan awam lebih cekap dan efektif serta Kerajaan Perpaduan yang lebih responsif dan adil terhadap rakyat. Ombudsman Malaysia berfungsi untuk menerima, mengendalikan dan menyelesaikan aduan berkaitan salah tadbir sistem penyampaian perkhidmatan awam bagi memastikan urus tadbir yang baik.
2. Penggubalan Rang Undang - Undang (RUU) Ombudsman Malaysia adalah selaras dengan matlamat dasar kebangsaan seperti mana digariskan dalam Pelan Anti-Rasuah Nasional (NACP) 2019 - 2023 yang mengesyorkan untuk mentransformasikan Biro Pengaduan Awam (BPA) kepada Ombudsman Malaysia. Perkara ini dinyatakan di bawah tajuk Bidang Keutamaan Tadbir Urus Politik dan Objektif Strategik 1.2 iaitu Memastikan Ketelusan Dan Akauntabiliti Dalam Pentadbiran Kerajaan.
3. Dalam usaha menggubal RUU Ombudsman Malaysia, BPA melihat model dan undang-undang Ombudsman lain seperti United Kingdom, New Zealand, Sweden, Australia, Hong Kong, Filipina, Thailand, Gambia dan Namibia serta undang-undang institusi agensi-agensi Kerajaan Malaysia seperti Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM),

Suruhanjaya Integriti Agensi Penguatkuasaan (EAIC), Suruhanjaya Hak Asasi Manusia (SUHAKAM), Jabatan Audit Negara (JAN) dan Suruhanjaya Bebas Tatakelakuan Polis (IPCC) sebagai rujukan untuk penetapan dasar Ombudsman Malaysia.

4. Selain itu, beberapa siri sesi libat urus juga telah diadakan bersama individu yang pakar dalam bidang Ombudsman, agensi-agensi Kerajaan dan Badan Bukan Kerajaan (NGO) serta Ahli Parlimen bagi mendapatkan input dan pandangan mengenai inisiatif cadangan penubuhan Ombudsman Malaysia. Perbincangan turut merangkumi perkara-perkara yang perlu dimasukkan sebagai suatu dasar baharu bagi pemurnian draf RUU Ombudsman Malaysia di samping, pemantapan cadangan struktur organisasi Ombudsman Malaysia yang akan ditubuhkan sebagai sebuah Badan Berkanun Persekutuan.

5. Kerajaan dalam peringkat akhir memuktamadkan RUU Ombudsman 2023 dengan memasukkan beberapa dasar baharu antaranya untuk mewujudkan kuasa menyiasat. Draf RUU Ombudsman dijangka akan dibentang di Parlimen dalam masa terdekat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK NORAINI IDRIS
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK NORAINI IDRIS minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan kaedah pemantauan kualiti yang dilaksanakan terhadap penyediaan makanan serta minuman di bawah Rancangan Makanan Tambahan (RMT) bagi setiap sekolah luar bandar dan pedalaman di wilayah Sabah dan bagaimanakah ia dapat memastikan penyediaan makanan RMT yang selamat, bersih dan bernutrisi.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Program Rancangan Makanan Tambahan (RMT) adalah inisiatif pemberian makanan tambahan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) kepada murid sekolah rendah yang layak mengikut garis panduan yang ditetapkan. Penerima RMT akan menerima satu hidangan makanan bermasak dan sekotak susu untuk setiap hari persekolahan.

Kadar semasa RMT adalah sebanyak RM3.50 di Semenanjung Malaysia dan RM4.00 di negeri Sabah, Sarawak serta Wilayah Persekutuan Labuan bermula pada 6 November 2022. Peningkatan kadar berbanding kadar yang lepas bertujuan bagi mengimbangi kenaikan harga pasaran bahan mentah sekali gus meringankan beban kewangan pembekal makanan RMT dalam menyediakan makanan dengan kuantiti dan kualiti berdasarkan menu yang telah ditetapkan oleh KPM.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pemantauan RMT dilaksanakan oleh pentadbir sekolah, guru penyelarass RMT dan guru bertugas mengikut tatacara yang ditetapkan oleh pihak KPM melalui Buku Garis Panduan Pengurusan RMT di Sekolah. Kualiti dan kuantiti menu makanan yang disediakan dicatat oleh guru bertugas setiap hari di dalam buku log RMT yang disediakan dan disahkan oleh pentadbir setiap minggu. Melalui mekanisme ini, pembekal RMT sentiasa diberikan peringatan supaya kualiti dan kuantiti makanan yang dibekalkan adalah menepati standard yang ditetapkan. Pemantauan juga dilaksanakan oleh pejabat pendidikan daerah (PPD), jabatan pendidikan negeri (JPN) dan KPM secara berkala termasuk pemantauan semasa permulaan sesi

kalendar akademik bagi memastikan program RMT dilaksanakan pada hari pertama sesi persekolahan.

KPM sentiasa menambah baik program RMT dari semasa ke semasa. KPM setiap tahun akan merancang dan menyelaraskan sesi latihan dan bimbingan pelaksanaan pemantauan penyediaan makanan RMT di sekolah kepada pegawai penyelarasan di JPN dan PPD. Sesi latihan dan bimbingan ini merangkumi pengukuhan pemahaman terhadap Surat Pekeliling Kewangan, Buku Panduan Pengurusan dan instrumen pemantauan program RMT yang disediakan oleh KPM. Simulasi pemantauan juga dilaksanakan oleh pegawai KPM di beberapa sekolah terpilih bagi tujuan tunjuk cara kaedah pemantauan penyediaan makanan RMT yang berkesan.

Selain daripada pemantauan yang dilaksanakan oleh pihak KPM, pihak Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) turut melaksanakan pemantauan program RMT bagi memastikan kebersihan dan kaedah penyediaan makanan menepati standard dan menu yang telah ditetapkan bersama-sama KKM dan KPM. Maklumat dan dapatan pemantauan ini disalurkan kepada pihak KPM untuk makluman dan tindakan penambahbaikan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DR. LINGESHWARAN A/L DATO'
SERI R. ARUNASALAM
TARIKH : 22 JUN 2023

DR. LINGESHWARAN A/L DATO' SERI R. ARUNASALAM minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan kadar dan jumlah pesakit di bawah umur 21 tahun yang menghidap penyakit HIV, Hepatitis B dan C dan penyakit kelamin. Apakah strategi Kementerian untuk membendung penularan penyakit-penyakit jangkitan seksual ini dalam kalangan remaja.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Penyakit kelamin yang wajib dinotifikasikan ke KKM bawah Akta 342 ialah Syphilis, Gonorrhoea dan Chancroid.
2. Bilangan kes baru Syphilis yang dilaporkan pada tahun 2022 di kalangan pesakit bawah umur 21 tahun ialah 311 kes (6.7% dari jumlah 4,669 kes).
3. Untuk kes baru Gonorrhoea di kalangan pesakit bawah umur 21 tahun pula, 408 kes dilaporkan pada tahun 2022 (22.4% dari jumlah 1,819 kes).
4. Tidak ada kes Chancroid dilaporkan pada tahun 2022.
5. Bilangan kes baru HIV di kalangan pesakit bawah umur 21 tahun yang dilaporkan pada tahun 2022 ialah 221 kes (7.0% dari jumlah 3,177 kes).
6. Manakala bilangan kes baru Hepatitis C di kalangan pesakit bawah umur 21 tahun yang dilaporkan pada tahun 2022 ialah 64 kes (1.4% dari jumlah 4,626 kes).
7. Semenjak tahun 1997, Kementerian Kesihatan telah bekerjasama dengan Kementerian Pendidikan untuk meningkatkan kesedaran golongan muda, khususnya pelajar mengenai HIV melalui Program PROSTAR (Program Sihat Tanpa AIDS untuk Remaja). Melalui program

PROSTAR, pelajar diberi pengetahuan mengenai jangkitan seksual (HIV dan STI), cara jangkitan serta pencegahan yang disampaikan kepada golongan muda melalui aktiviti berbentuk “infotainment”. Di samping itu, program intervensi diadakan untuk remaja yang berisiko. Bermula tahun 2022, KKM telah memperkenalkan Modul Baru Program PROSTAR 2.0 yang telah diperkemaskan lagi dengan tambahan komponen stigma serta isu jangkitan masa kini.

8. KKM juga dengan kerjasama Majlis AIDS Malaysia telah melaksanakan projek rintis Saringan HIV Kendiri bagi menyediakan pilihan tambahan kepada ujian saringan sediada. Ujian saringan sendiri ini memberi fokus kepada pelajar institusi pengajian tinggi (18 tahun ke atas) yang enggan hadir ke pusat-pusat saringan di Klinik Kesihatan kerajaan ataupun di dalam komuniti (*community-based testing*). Pelajar yang hendak memperoleh kit ujian sendiri perlu terlebih dahulu mendaftar di ‘Jom Test’ anjuran Majlis AIDS Malaysia supaya penilaian risiko serta pendidikan HIV dapat diberi secara jelas. Pencegahan dan rawatan boleh dilaksanakan setelah mengetahui status jangkitan mereka.

9. KKM bekerjasama rapat dengan pertubuhan bukan kerajaan (NGO), iaitu Majlis AIDS Malaysia (MAM), di mana Pekerja Kesihatan Komuniti (*Community Health Workers*) di bawah NGO menjalankan pelbagai aktiviti pendidikan kesihatan, aktiviti saringan, rujukan ke fasiliti kesihatan, kaunseling serta sokong bantu kepada golongan berisiko.

10. Harus ditekankan, usaha meningkatkan kesedaran komuniti memerlukan kerjasama pelbagai agensi dan usaha setiap ibu bapa agar sentiasa membimbing golongan muda untuk menjalani gaya hidup yang sihat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' SRI VELL PAARI A/L TUN
SAMY VELLU
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' SRI VELL PAARI A/L TUN SAMY VELLU minta **PERDANA MENTERI** menyatakan undang-undang manakah yang membenarkan pihak Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) menggunakan budi bicara dengan meminta syarikat dan individu yang terlibat dalam penyelewengan Program Insentif Pengambilan Pekerja dan Program Latihan (PenjanaKerjaya) untuk tampil secara sukarela menyerahkan semula tuntutan yang telah dibuat bagi mengelakkan pertuduhan di mahkamah.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, baru-baru ini SPRM telah melaksanakan *Ops Hire* yang mana melibatkan siasatan terhadap program berkaitan Penjana Kerjaya.
2. PRM mengambil pendekatan untuk mendapatkan semula aset-aset dan wang yang terlibat (*asset recovery*) dengan menggunakan mekanisme sedia iaitu peruntukan seksyen 41 Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia 2009 [Akta 694].
3. Selain daripada itu, SPRM juga boleh mengambil tindakan alternatif di bawah seksyen 92 (1) Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Hasil Daripada Aktiviti Haram 2001 [Akta 613] sekiranya terdapat elemen pengubahan wang haram.
4. Sekiranya pihak yang berkenaan gagal memberikan kerjasama dalam proses pemulangan harta dan wang tersebut, maka tindakan pertuduhan akan dilakukan. Semua tindakan yang dilakukan oleh SPRM adalah dengan kelulusan pihak Pendakwa Raya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK JOHN AMBROSE
TARIKH : 22 JUN 2023**

DATUK JOHN AMBROSE minta **MENTERI PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan :-

- (a) apakah usaha-usaha Kementerian bagi membantu para pekebun getah dalam menghadapi situasi kejatuhan harga getah pada masa kini; dan
- (b) apakah langkah-langkah Kementerian bagi meningkatkan pendapatan para pekebun getah yang berhadapan dengan kos sara hidup yang kian meningkat.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Antara langkah-langkah yang sedang diambil oleh Kerajaan bagi membantu para pekebun getah dan seterusnya meningkatkan pendapatan pekebun kecil adalah seperti berikut;

- i. **INSENTIF PENGELUARAN GETAH (IPG)**

IPG telah dilaksanakan sejak tahun 2015 bertujuan untuk mengurangkan beban pekebun kecil getah. Sejak mula dilaksanakan pada **September 2015** sehingga **Mei 2023** seramai **210,000 pekebun kecil** di seluruh negara mendapat manfaat dengan **nilai pembayaran berjumlah RM446 juta**. Bagi tahun 2023 Kerajaan telah bersetuju menaikkan Paras Harga Pengaktifan (PHP) IPG daripada **RM2.50** kepada **RM2.70 sekilogram**. Sehingga 31 Mei 2023 sebanyak **117,541 tuntutan telah diterima dari 38,000 pekebun kecil dengan pembayaran berjumlah RM9 juta**.

- ii. **INSENTIF PENGELUARAN LATEKS (IPL)**

Program IPL bertujuan supaya pekebun kecil getah beralih kepada pengeluaran susu getah (lateks) berbanding getah sekerap (cuplump). Pekebun kecil getah akan menerima insentif tunai sebanyak RM 1.00 sekilogram bagi 100% kandungan getah kering (KGK) dan input pertanian seperti baja dan racun yang bernilai RM 850 bagi setiap hektar secara sekali beri (*one-*

off). Buat masa ini, seramai 660 pekebun kecil getah menerima manfaat IPL ini.

iii. **PELAKSANAAN TRANSFORMASI PERUSAHAAN GETAH NEGARA (TARGET)**

Enam (6) peserta Program TARGET melibatkan Koperasi Pekebun Kecil dan Usahawan (Peniaga Getah) sedang dilaksanakan tahun ini di seluruh negara.

Tujuan projek rintis adalah untuk memberi peluang kepada pekebun kecil yang telah dikluster, menjual hasil torehan mereka terus kepada koperasi pekebun dan pengusaha getah tempatan. Projek ini bertujuan untuk meningkatkan pendapatan pekebun kecil getah dengan cara memendekkan rantai bekalan. Selain itu, koperasi pekebun dan usahawan getah ini juga terlibat dengan menghasilkan getah yang ditambah nilai iaitu getah krip. Hasil keuntungan jualan getah krip ini juga sebahagiannya dikembalikan kepada pekebun kecil sebagai pendapatan tambahan mereka. Bagi tahun 2023, **anggaran pekebun kecil getah yang akan terlibat secara keseluruhannya adalah seramai 1,350 orang.**

iv. **PROGRAM TANAMAN INTEGRASI**

Program Tanaman Integrasi ini dilaksanakan dengan menggalakkan pekebun kecil untuk **menanam tanaman sampingan yang diintegrasikan di ladang getah mereka.** Tanaman-tanaman kontan seperti jagung bijian, nenas dan cili

adalah antara tanaman integrasi yang dicadangkan oleh pihak LGM sebagai tanaman sampingan yang boleh memberikan pendapatan tambahan kepada pekebun kecil.

Salah satu kejayaan seorang pekebun kecil getah yang mengusahakan tanaman cili fertigasi terbuka mampu menjana pendapatan musim pertama berjumlah RM3,636.00 dengan pengeluaran cili padi sebanyak 316.2 kilogram yang ditanam di dalam 200 poli beg dan mampu meraih pendapatan bulanan sebanyak RM606.00.

2. Kerajaan akan terus berusaha mencari kaedah bagi meringankan beban para pekebun kecil menghadapi peningkatan kos sara hidup pada masa ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN JAZIRI ALKAF ABDILLAH
SUFFIAN
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN JAZIRI ALKAF ABDILLAH SUFFIAN minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan apakah status terkini berkenaan perancangan Kementerian untuk mewujudkan Sistem Persijilan Kemahiran Malaysia (SPKM) sebagai sijil tunggal dalam Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional (TVET) negara.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

1. Program-program TVET yang ditawarkan pada masa ini ditauliahkan dan diakreditasi oleh dua badan kawal selia utama iaitu:

- i) Pertama Program TVET di bawah pentauliahan Jabatan Pembangunan Kemahiran Kementerian Sumber Manusia dilaksana berasaskan Sistem Persijilan Kemahiran Malaysia seperti termaktub dalam Akta Pembangunan Kemahiran Kebangsaan 2006 (Akta 652). Sistem Persijilan Kemahiran Malaysia ini menggunakan Standard Kemahiran Pekerjaan Kebangsaan (NOSS) sebagai standard latihan, dan pelajar yang berjaya menamatkan latihan akan dianugerahkan Sijil Kemahiran Malaysia, Diploma Kemahiran Malaysia, atau Diploma Lanjutan Kemahiran Malaysia. Sehingga **April 2023**, sejumlah **2,184,126** orang telah dianugerahkan persijilan di bawah Sistem Persijilan Kemahiran Malaysia.
- ii) Kedua, program TVET yang diakreditasi oleh Agensi Kelayakan Malaysia, Kementerian Pendidikan Tinggi menerusi Akta Agensi Kelayakan Malaysia 2007 (Akta 679). Namun kurikulum latihan dan persijilan dibangunkan serta dikeluarkan sendiri oleh institusi TVET berkaitan.

2. Bagi tujuan penyelarasan dan kawalan kualiti program TVET oleh kedua-dua agensi, Sistem Jaminan Kualiti Tunggal TVET dengan izin *Code of Practice for TVET Programme Accreditation* telah diperkenalkan dan digunakan dalam menilai program TVET dan rujukan dalam pelaksanaan jaminan kualiti semua program yang ditawarkan oleh institusi TVET.

3. Penggunaan *Code of Practice for TVET Program Accreditation* sebagai platform pensijilan TVET Tahap 1 hingga 5 dalam Kerangka Kelayakan Malaysia merupakan suatu langkah penyeragaman dan penyelarasan pelbagai pensijilan TVET yang wujud di Malaysia. Pada masa ini, proses transisi Sistem Jaminan Tunggal sedia ada kepada *Code of Practice for TVET Program Accreditation* diberikan kepada semua penyedia latihan TVET sehingga tahun 2026. Walau bagaimanapun, penetapan ini masih memerlukan rundingan berterusan, pandangan dan persetujuan secara kolektif dari semua pemegang taruh yang berkaitan untuk menilai kesesuaian pelaksanaannya. Berdasarkan kepada kapasiti dan peruntukan Akta 652 sedia ada, Kementerian ini bersedia untuk mengambil tanggungjawab pelaksanaan persijilan tunggal TVET berasaskan Sistem Persijilan Kemahiran Malaysia bagi program TVET Tahap 1-5 dalam Kerangka Kelayakan Malaysia sekiranya ia menjadi satu dasar yang ditetapkan oleh Kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' KESAVADAS A/L
A.ACHYUTHAN NAIR
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' KESAVADAS A/L A.ACHYUTHAN NAIR minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan jumlah peserta Inisiatif Pendapatan Rakyat (IPR) di Negeri Sembilan yang telah disediakan sepenuhnya platform jana pendapatan setakat 31 Mei 2023 dan berapakah purata pendapatan sehari yang telah dijana oleh peserta bagi setiap inisiatif setakat tempoh tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Inisiatif Pendapatan Rakyat atau IPR telah dilancarkan pada 26 Februari 2023 bagi menangani kemiskinan melalui peningkatan pendapatan golongan sasar. Sebanyak 3 inisiatif rintis telah diperkenalkan di bawah IPR iaitu Inisiatif Usahawan Tani (INTAN), Inisiatif Usahawan Makanan (INSAN) dan Inisiatif Operator Perkhidmatan (IKHSAN). Selain itu, program membasmi kemiskinan tegar (BMT) sedia ada secara bersasar sama ada secara individu, komuniti atau hibrid di peringkat lokaliti juga akan diteruskan dan diintegrasikan di bawah IPR.

Sehingga 11 Jun 2023, jumlah keseluruhan permohonan IPR yang layak setelah disemak silang dengan data e-Kasih, iDAMAK dan Sumbangan Tunai Rahmah adalah berjumlah 34,726 individu. Dari segi kategori, seramai 16,882 individu (bersamaan 48%) memohon untuk program INSAN, 10,332 individu (bersamaan 30%) memohon untuk program INTAN dan 7,512 individu (bersamaan 22%) memohon untuk program IKHSAN.

Bagi pelaksanaan INSAN, sejumlah 15 mesin layan diri INSAN telah ditempatkan di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Selangor, Negeri Sembilan, Pulau Pinang, Johor dan Sabah. Bagi Negeri Sembilan, satu (1) unit mesin layan diri rintis telah ditempatkan di Terminal Satu, Seremban pada 15 Mac 2023. Peserta INSAN telah meraih jualan purata harian antara RM80 hingga RM150. Kerajaan mensasarkan sebanyak 5,000 mesin layan diri akan ditempatkan di lokasi yang menjadi tumpuan awam di seluruh negara seperti terminal/stesen pengangkutan awam,

institusi pengajian tinggi (IPT), bangunan kerajaan, hospital dan kawasan perumahan yang berdensiti tinggi di seluruh negara.

Bagi pelaksanaan INTAN di Negeri Sembilan, Kementerian Ekonomi telah menjalinkan kerjasama erat dengan Jabatan Pertanian Negeri Sembilan dan Lembaga Pertubuhan Peladang bagi melaksanakan program pertanian di tanah seluas kira-kira 364 ekar di Port Dickson. Untuk tujuan ini, Kementerian Ekonomi sedang dalam proses untuk mengadakan penyelarasan lanjut bersama Jabatan Pertanian Negeri, Lembaga Pertubuhan Peladang dan Jabatan Ketua Pengarah Tanah dan Galian.

Pelaksanaan IKHSAN juga turut diperluas dengan kerjasama strategik bersama Perbadanan Aset Keretapi (RAC) melibatkan 300 peserta serta di syarikat konsesi bangunan guna sama kerajaan dan jalan raya dan syarikat konsesi pengurusan pembersihan awam di seluruh negara termasuk di Negeri Sembilan.

Manakala, pelaksanaan program BMT di Negeri Sembilan telah bermula di tiga (3) lokaliti iaitu di Paroi dengan penglibatan empat (4) Ketua Isi Rumah (KIR), di Pertang dengan penglibatan enam (6) KIR dan Kampung Orang Asli (KOA) Parit Gong dengan penglibatan 39 KIR.

Kerjasama semua pihak, termasuk kerajaan negeri dan pihak berkuasa tempatan amat dialu-alukan untuk menjayakan dan memudahcara pelaksanaan Program IPR.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK SERI HAJAH ZURAINAH
BINTI MUSA
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK SERI HAJAH ZURAINAH BINTI MUSA minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan apakah rancangan jangka masa pendek dan panjang bagi banduan wanita yang berada dalam penjara bagi mempersiapkan para banduan dengan ilmu pengetahuan dan kemahiran supaya mampu menyara hidup setelah selesai tempoh hukuman.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Jabatan Penjara Malaysia telah melaksanakan program yang dikenali sebagai Program Pembangunan Insan (PPI) kepada seluruh penghuni penjara sebagai pendekatan pemulihan sepanjang mereka menjalani hukuman pemenjaraan. Model pemulihan secara biopsikososial spiritual digunakan dalam memastikan kepulihan penghuni penjara dapat dilaksanakan dengan lebih berkesan.

Berdasarkan statistik sehingga 5 Jun 2023, terdapat seramai 3,928 orang banduan wanita di bawah jagaan Jabatan Penjara Malaysia. Daripada jumlah tersebut, seramai 2,388 orang banduan adalah warganegara Malaysia manakala sebanyak 1,540 orang banduan terdiri daripada bukan warganegara Malaysia.

PPI turut dilaksanakan kepada banduan wanita yang merangkumi Modul pemulihan seperti Modul Pendidikan dan Bimbingan, Modul Terapi Komuniti, Modul Halaqah mengikut keperluan pemulihan mereka yang mana bergantung kepada kesalahan yang dilakukan serta tempoh hukuman yang perlu dilalui.

Jabatan Penjara Malaysia memberi penekanan kepada pemulihan sendiri kepada banduan wanita yang menjalani hukuman yang singkat, manakala bagi mereka yang menjalani tempoh hukuman yang panjang, aspek kemahiran turut diberikan kepada mereka. Banduan wanita juga diberikan peluang pendidikan akademik menengah yang sama seperti pelajar-pelajar di Sekolah Integriti dan Sekolah Henry Gurney. Peluang

menyambung pengajian tinggi sewaktu menjalani hukuman pemenjaraan juga diberikan kepada banduan wanita.

Kemahiran sendiri menerusi Sijil Kemahiran Malaysia (SKM) daripada Jabatan Pembangunan Kemahiran (JPK), Kementerian Sumber Manusia juga disediakan kepada banduan wanita sebagai persiapan mereka setelah dibebaskan. Enam (6) sektor utama yang terlibat adalah sektor Makanan, Perkhidmatan, Pembuatan, Fabrik, Pertanian/ Perladangan dan Penternakan. Berdasarkan statistik tahun 2018 sehingga 2022, seramai 557 orang banduan wanita telah mengikuti latihan kemahiran dengan pensijilan daripada JPK melibatkan bidang Pembuatan Pakaian Wanita dan Pembuatan Pastri.

Selain itu, Jabatan Penjara Malaysia turut melaksanakan program latihan TVET dengan kerjasama industri dan agensi berkaitan melalui Program *Corporate Smart Training* (CST) yang dilaksanakan dalam tempoh jangka pendek dengan jaminan pekerjaan. Di bawah program ini, Jabatan Penjara Malaysia telah mengadakan kerjasama dengan beberapa industri dan agensi berkaitan antaranya JJ One Beauty Academy dalam bidang Terapi Spa dengan pensijilan Sijil Kemahiran Tahap 3. Berdasarkan statistik dari tahun 2018 hingga 2022, seramai 240 orang banduan wanita telah mengikuti program ini.

Jabatan Penjara Malaysia turut melaksanakan program kemasyarakatan melibatkan banduan wanita. Melalui program Parol dan Pelepasan Banduan Secara Lesen (PBSL), banduan wanita turut dilibatkan dalam program *Corporate Smart Internship* (CSI) bersama syarikat swasta bagi memberi peluang latihan, kerjaya dan pendapatan kepada banduan

wanita. Berdasarkan statistik dari tahun 2016 sehingga 6 Jun 2023, seramai 241 orang banduan wanita terlibat dengan program CSI.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATIN ROS SURYATI BINTI ALANG
TARIKH : 22 JUN 2023

DATIN ROS SURYATI BINTI ALANG minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan sejauh manakah langkah-langkah yang diambil oleh Kementerian dalam menghasilkan buku-buku yang diusahakan agensi-agensi di bawah Kementerian, iaitu DBP dan ITBM bagi menyokong hasrat Kerajaan dalam menyemarakkan konsep Madani.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) melalui Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP) dan Institut Terjemahan & Buku Malaysia (ITBM) sedang mengambil tindakan dalam menyemarakkan aktiviti terjemahan, penerbitan dan pembudayaan ilmu melalui konsep Malaysia MADANI menerusi inisiatif berikut:

- i. menjalinkan kerjasama dengan institusi yang berautoriti seperti Institut Darul Ehsan bagi melaksanakan projek penulisan buku yang bertujuan untuk meningkatkan kefahaman masyarakat tentang konsep Malaysia MADANI;
- ii. melantik penulis pakar bidang dalam bidang undang-undang, budaya, politik, ekonomi, sosial, alam sekitar dan lain-lain untuk menulis buku yang berkonsepkan Malaysia MADANI;
- iii. menggalakkan usaha pemindahan ilmu untuk membangunkan Malaysia MADANI melalui penterjemahan judul karya asing ke bahasa Melayu dan judul bahasa Melayu ke bahasa asing;
- iv. menerbitkan karya asli berbahasa Melayu hasil penulisan penulis cilik dalam kalangan murid sekolah rendah; dan
- v. menghasilkan bahan bacaan judul baharu meliputi pelbagai bidang yang akan diterbitkan pada tahun ini.

KPM yakin langkah yang diambil ini akan dapat memperbanyak bahan bacaan untuk dinikmati oleh masyarakat, mencambah minda kreatif dan kritis serta melahirkan generasi yang cerdas akal budi selari dengan hasrat Malaysia MADANI.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK WIRA KOH NAI KWONG
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK WIRA KOH NAI KWONG minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan bagaimanakah Kerajaan boleh mempercepatkan transisi tenaga kepada tenaga yang boleh diperbaharui dan apakah sasaran yang ingin dicapai oleh Kerajaan menjelang tahun 2030.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi mempercepatkan proses peralihan tenaga atau transisi kepada tenaga boleh baharu (TBB), Kerajaan telah menetapkan sasaran perbatuan pencapaian (milestones) yang jelas untuk meningkatkan campuran sumber penjanaan TBB dalam pembekalan elektrik negara secara beransur-ansur, iaitu daripada 25% sedia ada kepada 31% pada tahun 2025, 40% pada tahun 2035 dan 70% menjelang tahun 2050. Oleh itu, sasaran pencapaian TBB pada tahun 2030 adalah di antara 31-40%.
2. Usaha untuk meningkatkan kapasiti TBB ini akan melibatkan pelaksanaan inisiatif strategik seperti berikut:
 - a. memanfaatkan peluang dalam pasaran bekalan elektrik (leveraging electricity market reform for RE opportunities);
 - b. menambah baik akses kepada pembiayaan (improve access to financing);
 - c. pembentukan modal insan dan pembangunan infrastruktur (shape human capital and infrastructure); dan
 - d. peningkatan keanjalan sistem grid pembekalan elektrik (increase system flexibility)

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' SIVARAJ A/L CHANDRAN
TARIKH : 22 JUN 2023

Dato' Sivaraj a/l Chandran minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan:

- (a) apakah pendirian Kerajaan berhubung pra-syarat perjanjian antara pengguna dan penyedia perkhidmatan telekomunikasi dan wifi atau fiber yang hanya menawarkan kontrak perkhidmatan minima selama 24 bulan dan mengenakan penalti sebanyak 24 bulan jika seseorang pengguna membuat keputusan untuk menamatkan perkhidmatan terbabit secara lebih awal; dan
- (b) adakah Kerajaan mempunyai sebarang rancangan untuk mendorong syarikat-syarikat penyedia perkhidmatan untuk mewujudkan pelan-pelan yang bersifat jangka masa pendek seperti 6 bulan atau 12 bulan supaya pengguna mempunyai lebih banyak pilihan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Pada masa kini, terdapat pelbagai pelan jalur lebar tetap (fiber) yang ditawarkan di pasaran untuk pilihan pengguna iaitu pelan tanpa kontrak (seperti yang ditawarkan oleh TIME), pelan dengan kontrak 12 bulan dan juga pelan dengan kontrak 24 bulan. Pelan jalur lebar tetap berkontrak menawarkan pelbagai nilai tambah kepada pengguna seperti peranti (telefon bimbit, tablet, televisyen) dan langganan perkhidmatan tambahan (perkhidmatan penstriman, rancangan TV berbayar dan sebagainya). Oleh itu, pengguna perlu membuat perbandingan dalam memilih produk dan pelan yang bersesuaian dengan keperluan mereka.

Penyampaian perkhidmatan jalur lebar tetap ini melibatkan penyediaan infrastruktur ke pengguna akhir (*last mile*) dan pemasangan peralatan serta peranti di premis pelanggan. Justeru, kos penyampaian perkhidmatan ini akan diserap ke dalam bayaran bulanan melalui tempoh kontrak yang munasabah. Sekiranya pelanggan membuat penamatan kontrak awal, kadar penalti yang dikenakan adalah bagi menampung kos pemasangan dan peralatan tersebut.

Melalui semak banding (*benchmarking*) yang dibuat, langganan perkhidmatan dengan tempoh kontrak secara purata di antara 12 bulan hingga 24 bulan adalah amalan standard industri telekomunikasi di negara-negara lain seperti Thailand, Indonesia dan Singapura bagi penawaran perkhidmatan jalur lebar tetap.

Oleh yang demikian, penetapan tempoh kontrak perkhidmatan telekomunikasi adalah bersifat komersial. Penetapan tempoh kontrak ini tidak dikawal selia bagi menggalakkan persaingan di kalangan industri dalam mewujudkan penawaran produk yang pelbagai dengan kos lebih rendah kepada pengguna. Walau bagaimanapun, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia (SKMM) sentiasa memantau kaedah penyampaian dan penawaran produk syarikat-syarikat telekomunikasi ini bagi memastikan hak-hak pengguna terpelihara.

Bagi perkhidmatan jalur lebar mudah alih (*mobile*), majoriti syarikat telekomunikasi menawarkan perkhidmatan tanpa kontrak (sekiranya tiada pakej bersama peranti).

Tuan Yang di-Pertua,

Tempoh penetapan kontrak perkhidmatan merupakan keputusan komersial yang antara lain, bergantung kepada kesediaan pengguna untuk membayar kos bulanan atau caj bayaran pendahuluan sekali beri (one-off) yang lebih tinggi. Selain itu, pengguna boleh melanggan mana-mana perkhidmatan jalur lebar prabayar mudah alih (*mobile*) sekiranya mereka ingin melanggan kepada mana-mana pakej jangka pendek tanpa terikat dengan mana-mana kontrak.

Justeru, adalah penting bagi pengguna untuk membuat penelitian dan pertimbangan sewajarnya sebelum membuat keputusan. Antara aspek yang perlu diteliti pengguna dalam sebarang penawaran adalah harga dan caj tambahan, kesesuaian pelan berdasarkan keperluan penggunaan, liputan rangkaian dan butiran kontrak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan adakah terdapat tatacara pelupusan barangan rokok elektronik terutamanya bagi rokok elektronik pakai buang yang menerima permintaan tinggi di pasaran setelah Kerajaan mewartakan duti eksais bagi cecair rokok elektronik dengan kandungan nikotin pada kadar RM0.40 bagi setiap milimeter berkuat kuasa April lalu.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman, rokok elektronik adalah mengandungi litium yang dikelaskan di bawah kod SW 103 di bawah Jadual Pertama, Peraturan-Peraturan Kualiti Alam Sekeliling (Buangan Terjadual) 2005, Akta Kualiti Alam Sekeliling 1974 (Akta 127). Di Malaysia kini terdapat 3 buah fasiliti kemudahan pemerolehan kembali luar tapak bagi kod SW103. Setakat ini, teknologi pemerolehan kembali yang wujud di Malaysia hanyalah sehingga proses pra-rawatan, iaitu di peringkat pengasingan logam oksida secara fizikal. Hasil logam oksida ini akan terus dieksport ke luar negara yang mempunyai kemudahan berkaitan bagi proses selanjutnya, iaitu bagi menjalankan proses Hidrometalurgi dimana 7 produk akhir akan dihasilkan adalah seperti berikut:

- i. Kobalt Sulfat;
- ii. Nikel Sulfat;
- iii. Litium Fosfat;
- iv. Litium Karbonat;
- v. Mangan Sulfat;
- vi. Logam Nikel; dan
- vii. Logam Kuprum.

2. Di bawah Akta 127, mana-mana pihak yang berminat untuk menjalankan pemerolehan kembali luar perlu mematuhi syarat-syarat seperti berikut:

- i. mengemukakan laporan mengenai kesan kepada alam sekeliling (*Environmental Impact Assessment* - EIA) di bawah Seksyen 34A, Akta 127;
 - ii. mendapat “Kebenaran Bertulis” di bawah Seksyen 19, Akta 127; dan
 - iii. mempunyai lesen di bawah Seksyen 18, Akta 127.
3. Manakala buangan rokok elektrik yang mengandungi litium (kod: SW103) boleh dilupuskan di tapak pelupusan selamat di Kualiti Alam Sdn Bhd, Negeri Sembilan dan di Trienekens (Sarawak) Sdn Bhd, Sarawak.
4. Selain itu, di bawah Seksyen 34B, Akta 127, buangan terjadual hanya boleh dilupuskan di premis yang ditetapkan sahaja. Mana-mana individu yang melanggar seksyen ini dan sekiranya disabitkan hendaklah dihukum penjara selama tempoh tidak melebihi 5 tahun dan hendaklah juga didenda tidak melebihi RM500,000 (lima ratus ribu ringgit).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' SRI TI LIAN KER
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' SRI TI LIAN KER minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan sejauh manakah penelitian Kementerian terhadap cadangan bagi merangka polisi berkenaan kesihatan suara dan keselamatan peti suara bertujuan melindungi golongan profesional yang menggunakan suara dalam kerjaya dan garis masa yang dijangka bagi mengimplementasikan polisi ini di negara kita.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

1. Pihak Kementerian Sumber Manusia melalui agensinya iaitu Institut Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan Negara (NIOSH) melihat isu ini amat signifikan yang perlu diberi perhatian. Di Malaysia, kita akui isu kesihatan suara bagi profesion yang bergantung kepada suara, kurang diberikan penumpuan. Kes kanser peti suara yang rendah berbanding kanser-kanser lain turut menjadikan masyarakat kurang mengambil perhatian. Berbeza dengan di negara-negara maju seperti Amerika Syarikat atau Australia di mana bukan sahaja dari segi polisi tetapi juga telah ada perundangan dan garis panduan yang dijadikan tata amalan.
2. Bersempena Sambutan Hari Suara Sedunia pada bulan April yang lepas, NIOSH telah mengambil inisiatif untuk julung kalinya mengadakan program kesedaran dengan memberi fokus kepada golongan yang berisiko tinggi seperti pensyarah, guru-guru, penyanyi serta pelakon. Kerjasama strategik NIOSH bersama Fakulti Perubatan Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) dan Akademi Seni Budaya dan Warisan Kebangsaan (ASWARA) dalam kempen menjaga suara merupakan satu inisiatif untuk memberi keutamaan sewajarnya dalam perkara ini.
3. Perkongsian maklumat daripada doktor pakar Larinks, perkongsian pengalaman bersama bekas pesakit kanser peti suara, bengkel penjagaan makanan dan pencegahan awal kanser termasuk saringan kesihatan peti suara menjadi titik mula usaha ini.

4. Pada tahun ini juga NIOSH dengan usahasama otolaringologi atau pakar Larinks dari Fakulti Perubatan UKM mensasarkan pembangunan kaedah intervensi atau kawalan pencegahan yang boleh mengurangkan potensi kanser peti suara. Kementerian berharap usaha awal ini turut memberi faedah kepada pembaca berita, ahli politik, ahli perniagaan dan lain-lain profession.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK DR. DOMINIC LAU HOE CHAI
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK DR. DOMINIC LAU HOE CHAI minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan apakah mekanisme yang diguna pakai oleh Kementerian dalam membekalkan tenaga kerja kesihatan yang mencukupi pada setiap masa di hospital dan klinik kesihatan Kerajaan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Setakat 31 Mac 2023, Kementerian Kesihatan mempunyai keanggotaan seramai 303,462 pegawai dari pelbagai skim perkhidmatan yang merangkumi pegawai yang dilantik secara tetap dan kontrak. Daripada jumlah tersebut, 47,281 adalah pegawai perubatan, 6,912 pakar perubatan, 69,289 jururawat dan baki 179,980 pegawai dalam skim perkhidmatan lain. Sungguhpun begitu, jumlah ini dikatakan masih tidak mencukupi berikutan faktor peningkatan mendadak dalam jumlah kedatangan pesakit ke fasiliti kesihatan KKM sejak kebelakangan ini. Peningkatan secara mendadak ini telah menyebabkan jumlah petugas kesihatan sedia ada di fasiliti kesihatan perlu ditambah bagi memastikan penyampaian perkhidmatan kesihatan lancar dan berkesan serta pesakit tidak perlu tunggu menunggu lama bagi mendapatkan rawatan.

2. Justeru, Kementerian Kesihatan telah melaksanakan pelbagai inisiatif bagi memastikan jumlah petugas kesihatan yang mencukupi, antaranya seperti berikut:

- (i) mendapat kelulusan pewujudan 1,500 jawatan baharu tambahan bagi pegawai perubatan, pegawai pergigian dan pegawai farmasi untuk tahun 2023 hingga 2025 selaras dengan keputusan kerajaan pada 19 Januari 2022;
- (ii) mewujudkan hampir 12,800 perjawatan tetap secara berperingkat dalam tempoh tiga (3) tahun hingga tahun 2025 bagi melantik tetap pegawai perubatan kontrak dengan

anggaran implikasi kewangan sebanyak RM1.7 billion seperti diumumkan YAB Perdana Menteri semasa sesi soal jawab di Dewan Rakyat pada 4 April 2023.

- (iii) mengemukakan permohonan jawatan secara berfasa kepada agensi pusat melibatkan pelbagai skim perkhidmatan bagi fasiliti sedia ada dan baharu/naik taraf bagi tempoh tahun 2023 hingga 2025;
- (iv) pada tahun ini membuat pengisian tetap seramai 4,263 pegawai perubatan pada bulan Julai 2023;
- (v) memohon pelantikan tetap melibatkan 2,336 jururawat kontrak lantikan swasta yang diambil sejak pandemik COVID-19. Bagi fasa pertama, seramai 620 jururawat telah dilantik tetap dan selebihnya dilaksanakan secara berfasa hingga Disember 2023;
- (vi) melanjutkan kontrak 3,498 Anggota Sains Bersekutu dan Paramedik bagi tujuh (7) skim perkhidmatan yang telah berkhidmat di KKM sejak pandemik COVID-19;
- (vii) meningkatkan slot latihan siswazah di Kementerian Kesihatan daripada 10,835 slot pada tahun 2013 kepada 12,228 slot pada tahun 2022;
- (viii) menggalakkan lebih ramai pegawai perubatan melanjutkan pengajian dalam program Sarjana Kepakaran dan Program Latihan Kepakaran *Parallel Pathway* (dengan izin) di Kementerian Kesihatan; dan

- (ix) mendapatkan perkhidmatan kepakaran luar untuk berkhidmat secara *sessional* (dengan izin).

3. Kementerian Kesihatan juga membentangkan Kertas Putih Kesihatan di Parlimen dan di bawah Tonggak 4: Memperkukuhkan Aras Sistem Kesihatan dan Tadbir Urus dalam Kertas Putih tersebut, terdapat strategi yang digariskan bagi memantapkan tenaga kerja kesihatan ke arah meningkatkan lagi keupayaan keseluruhan tenaga kerja untuk kesihatan. Selain dari itu, Kajian Jurang Penawaran dan Permintaan Fasiliti Kesihatan, Peralatan dan Kapasiti Sumber Manusia untuk Kesihatan di Malaysia juga akan dilaksanakan bagi mengenal pasti taburan serta keperluan sumber manusia pada masa hadapan.

4. Kementerian Kesihatan juga sedang meneliti langkah penyelesaian bagi isu pegawai perubatan secara komprehensif, yang merangkumi kawalan pengambilan pelajar perubatan, syarat pendaftaran sementara dengan Majlis Perubatan Malaysia, pembaharuan dan liberalisasi latihan siswazah serta khidmat wajib dan mempelbagaikan kaedah pelaksanaan latihan kepakaran dengan penglibatan pihak-pihak lain yang berkepentingan.

5. Memandangkan pembaharuan yang dicadangkan melibatkan penelitian ke atas Akta Perubatan 1971, akta dan peraturan-peraturan lain yang berkaitan, Kementerian Kesihatan melalui Sekretariat Majlis Perubatan Malaysia juga akan membawa cadangan-cadangan tersebut untuk pertimbangan ahli-ahli Majlis Perubatan Malaysia. Pelan pelaksanaan berhubung langkah penyelesaian ini akan dibentangkan kepada Jawatankuasa Peringkat Tertinggi (*High-Level Committee*) pada Julai 2023 untuk diteliti dan dimuktamadkan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK RAZALI BIN IDRIS
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK RAZALI BIN IDRIS minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah rasionalnya penubuhan Jawatankuasa Pembangunan dan Keselamatan Kampung Persekutuan (JPKKP) di negeri pembangkang dan nyatakan berapakah jumlah elaun setiap JPKKP yang dibayar oleh Kementerian.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, penubuhan Jawatankuasa Pembangunan dan Keselamatan Kampung Persekutuan (JPKKP) adalah sebagai institusi peringkat kampung yang berkhidmat kepada Kerajaan Persekutuan di negeri pembangkang. JPKKP berperanan untuk menyampaikan dan melaksanakan dasar-dasar serta program-program Kerajaan Persekutuan secara terus kepada masyarakat.

Setiap anggota JPKKP yang dilantik adalah layak untuk menerima elaun-elaun yang disediakan oleh Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah seperti yang berikut:

- (i) Elaun bulanan Pengerusi berjumlah RM900;
- (ii) Elaun bulanan Setiausaha berjumlah RM300;
- (iii) Elaun Pengendalian Mesyuarat pada kadar RM100 bagi setiap mesyuarat yang dianjurkan yang boleh dituntut terhad 6 kali setahun; dan
- (iv) Elaun Kehadiran Mesyuarat pada kadar RM50 kepada setiap Ahli Jawatankuasa JPKKP bagi setiap mesyuarat yang dianjurkan yang boleh dituntut terhad 6 kali setahun.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' DR. AHMAD AZAM BIN
HAMZAH
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' DR. AHMAD AZAM BIN HAMZAH minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan mengenai masalah pengguna yang tidak biasa menggunakan teknologi digital dan tidak memiliki kemampuan untuk melakukan transaksi secara dalam talian. Apakah keadaan ini membataskan pertumbuhan sektor e-dagang dan digital di Malaysia.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Dalam mempertingkatkan literasi digital dalam kalangan rakyat Malaysia dan menangani masalah pengguna yang tidak mahir menggunakan teknologi digital, Kementerian Komunikasi dan Digital melalui Perbadanan Ekonomi Digital Malaysia (MDEC) bertindak proaktif membawa perubahan masyarakat untuk mendalami pengetahuan mengenai ekonomi digital melalui Kempen Saya Digital yang mula diperkenalkan pada tahun 2020 di Program Perumahan Rakyat (PPR) Seri Malaysia, Sungai Besi, Kuala Lumpur. Kempen berkenaan mendedahkan rakyat kepada pelbagai inisiatif ekonomi digital sedia ada yang memberi tumpuan kepada empat teras utama iaitu Saya Digital Literasi, Saya Digital Bisnes, Saya Digital *Freelance* dan Saya Digital Kerjaya.

Melalui teras Saya Digital Literasi, golongan rakyat yang tidak mahir atau “*digital-ready*” akan ditawarkan ilmu pengetahuan asas literasi digital melalui tiga modul komprehensif. Modul pertama memfokuskan komunikasi digital bagi membolehkan rakyat mempelajari penggunaan aplikasi perhubungan seperti *WhatsApp*, *Facebook* dan menyunting video pendek seperti *TikTok*.

Seterusnya modul kedua memfokuskan kepada transaksi secara digital yang menawarkan cara menggunakan perkhidmatan bank dalam talian dan melakukan pembayaran menerusi e-dompot dan modul ketiga pula menekankan aplikasi digital dengan peluang mempelajari cara-cara melakukan pembayaran bil, tempahan perkhidmatan e-hailing, makanan dan barangan runcit secara dalam talian.

Bermula tahun 2021 sehingga Februari 2023, Kempen Saya Digital telah menjelajah ke 37 lokasi di seluruh negara. Seramai 13,400 orang telah menerima manfaat dari siri Kempen Saya Digital ini. Siri Jelajah Saya Digital akan diteruskan ke 24 lagi lokasi yang telah dikenal pasti di seluruh negara bagi tahun 2023. MDEC menyasarkan seramai 10,000 orang akan menerima manfaat menerusi kesinambungan siri Jelajah Saya Digital yang turut melibatkan kerjasama dengan agensi-agensi seperti Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM), MyNIC Berhad dan beberapa pemain industri dari ekosistem Malaysia Digital.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK BOBBEY BIN SUAN
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK BOBBEY BIN SUAN minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan bercadang untuk melaksanakan skim perlindungan warga emas untuk rakyat berumur 65 tahun ke atas yang tidak menerima pencen Kerajaan atau pun pencen PERKESO.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK ARMIZAN BIN MOHD ALI,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL SABAH, SARAWAK DAN TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

Majlis Perlindungan Sosial Malaysia (MySPC) berperanan sebagai sebuah platform penyelarasan dasar dan program perlindungan sosial bagi memperkasakan sistem perlindungan sosial negara. MySPC akan membincangkan cadangan inisiatif melaksanakan skim perlindungan warga emas untuk rakyat berumur 65 tahun ke atas yang tidak menerima pencen Kerajaan atau pun pencen PERKESO daripada agensi yang bertanggungjawab ke atas penyelarasan program insurans sosial dan warga emas sekiranya ada. Agensi yang berkenaan adalah Kementerian Kewangan Malaysia (MOF), Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan)[KWAP], Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) serta Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO). Sebarang pertanyaan lanjut berkenaan perkara ini wajar dikemukakan terus kepada kementerian yang bertanggungjawab ke atas agensi-agensi yang dinyatakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN AK NAN A/L EHTOOK
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN AK NAN EHTOOK minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan hasil kajian yang dilakukan ke atas cadangan untuk mewajibkan kursus pra perkahwinan kepada semua bakal pengantin bukan Islam dan apakah garis masa yang ditetapkan ke arah merealisasikan perkara ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) sentiasa memberi fokus dalam usaha memperkukuhkan institusi perkahwinan sebagai asas kestabilan sesebuah keluarga. Justeru, pelbagai inisiatif telah dilaksanakan oleh KPWKM melalui Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) seperti menyediakan perkhidmatan Kaunseling Keluarga dan Perkahwinan serta menawarkan kursus-kursus kekeluargaan.

2. Antara kursus kekeluargaan yang ditawarkan adalah *Kursus ilmukeluarga@LPPKN*, *Kursus keluarga@kerja* dan *Program Keibubapaan Datuk Nenek*. Selain itu, kursus lain yang turut ditawarkan adalah *Kursus SMARTSTART* yang mensasarkan penyertaan pasangan yang akan berkahwin dan juga pasangan yang baru berkahwin (usia perkahwinan di bawah 5 tahun). Semua kursus ini boleh disertai secara sukarela oleh mana-mana pasangan mahupun individu tanpa mengira latar belakang bangsa ataupun agama.

3. Pada masa ini, kerajaan tidak berhasrat untuk mewajibkan *Kursus SMARTSTART* sebagai pra syarat kepada mana-mana pasangan yang ingin mendirikan rumah tangga. Apa yang menjadi fokus KPWKM pada masa ini adalah untuk terus mempromosikan program tersebut agar boleh dimanfaatkan oleh rakyat dengan lebih meluas.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK TEO ENG TEE @ TEO KOK
CHEE
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK TEO ENG TEE @ TEO KOK CHEE minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan bilakah penggunaan kamera badan pada anggota polis akan dilaksanakan demi mengurangkan kes-kes aduan terhadap polis.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Kerajaan telah meluluskan peruntukan sebanyak RM30 juta untuk perolehan kamera badan di bawah *Rolling Plan* Pertama (RP1) Tahun 2021 Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMK-12) bagi kegunaan penugasan harian anggota Polis Diraja Malaysia (PDRM) dengan kaedah Tender Terbuka dan tempoh siap projek adalah selama 24 bulan.

Projek ini sedang dalam proses perolehan dan dijangka kamera badan akan mula dipakai pada penghujung tahun 2024 atau awal tahun 2025.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK PAUL IGAI
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK PAUL IGAI minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan apakah langkah-langkah yang telah diambil untuk membantu syarikat-syarikat dan juga golongan belia dalam program eUsahawan khususnya dalam pemasaran digital dan e-dagang. Bagaimanakah prestasi program ini dan apakah cabaran yang dihadapi oleh Kementerian khususnya dalam kalangan belia di luar bandar.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Komunikasi dan Digital menerusi Perbadanan Ekonomi Digital Malaysia (MDEC) telah menyediakan Program eUsahawan yang bertujuan untuk membina budaya yang lebih inklusif ke arah penggunaan teknologi digital serta menyokong pembangunan kemahiran keusahawanan digital terutama dalam bidang pemasaran digital dan e-dagang. Program eUsahawan menyediakan pelbagai latihan peningkatan kemahiran digital yang dilaksanakan secara dalam talian dan fizikal kepada belia, usahawan dan peniaga kecil tempatan di seluruh Malaysia.

Pada tahun 2023, pihak MDEC menawarkan beberapa modul latihan program eUsahawan. Pertama, latihan “*eUsahawan Fundamental*” yang menawarkan latihan asas keusahawanan digital dimana latihan ini akan menyentuh keseluruhan topik berkaitan pengurusan perniagaan, keusahawanan, pendigitalan dan pemasaran digital. Selain itu juga, latihan “*eUsahawan Modular*” akan menawarkan latihan secara lebih terperinci berkaitan topik-topik pengurusan, pemasaran dan penggunaan teknologi digital seperti Strategi Model Perniagaan, Pembangunan Kandungan Kreatif, Penggunaan Platform Media Sosial dan Pengurusan Platform e-Dagang bagi membantu syarikat-syarikat tempatan dalam mempromosikan dan mengembangkan perniagaan mereka di pasaran tempatan mahupun global.

Bagi golongan belia, modul eUsahawan telah diintegrasikan di dalam silibus matapelajaran di lebih daripada 35 institusi pengajian tinggi dan TVET, di mana silibus matapelajaran ini telah menjadi sumber pembelajaran di lebih 550 pusat-pusat pengajian di seluruh Malaysia. Program eUsahawan telah banyak membantu belia dan syarikat-syarikat tempatan meningkatkan keupayaan digital. Sehingga 2022, lebih daripada 500,000 peserta telah dilatih dan telah merekodkan jumlah jualan dalam talian melebihi RM 1.1 billion. Lebih daripada 425,000 peserta (92.2% daripada jumlah keseluruhan) adalah terdiri daripada golongan belia diantara 18 sehingga 40 tahun.

Cabaran yang dihadapi khususnya oleh belia luar bandar untuk menyertai latihan bagi meningkatkan kemahiran digital adalah kekangan peranti disamping kekurangan akses kepada pembelajaran dalam talian. Sehubungan itu, MDEC telah berkerjasama dengan Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) dalam memanfaatkan Pusat Ekonomi Digital (PEDi) sebagai eUsahawan Hab yang bertindak sebagai *touchpoint* dalam menyalurkan Program eUsahawan dan e-Dagang terutamanya di kawasan luar bandar.

Sehingga tahun 2022, sebanyak 35 lokasi PEDi telah dijadikan eUsahawan Hab dan untuk tahun 2023 ianya akan diperluaskan lagi ke 150 lokasi baru secara berperingkat ke pusat-pusat PEDi dan juga pusat-pusat komuniti terpilih yang menyediakan infrastruktur dan akses internet di bawah seliaan negeri, kementerian, Institusi Pengajian Tinggi dan badan bukan kerajaan di seluruh negara. MDEC sentiasa komited untuk terus mengadakan kerjasama erat dengan pelbagai pihak dalam memperluaskan program-program yang dilaksanakan agar dapat memberi impak kepada lebih ramai belia terutamanya di kawasan luar bandar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK MOHD HISAMUDIN BIN
YAHAYA
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK MOHD HISAMUDIN BIN YAHAYA minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan bagaimanakah organisasi sukan dan badan pentadbiran Malaysia dapat mencipta hubungan yang lebih mesra dengan atlet dan pelatih bagi membina persekitaran yang lebih kondusif dalam pengembangan bakat atlet serta meningkatkan peluang Malaysia untuk meraih keberhasilan di kejohanan tempatan dan antarabangsa seperti Sukan SEA.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Belia dan Sukan (KBS) melalui Majlis Sukan Negara (MSN) mempunyai hubungan kerjasama strategik dengan persatuan sukan kebangsaan bagi memastikan program latihan atlet MSN di peringkat kebangsaan dilaksanakan secara sistematik dan mencapai sasaran ditetapkan.

Keperluan atlet dari aspek program latihan harian, perkhidmatan sains dan perubatan sukan, penyertaan ke kejohanan dalam dan luar negara, penginapan, makan dan minum serta keperluan peralatan diuruskan dan dipantau secara berterusan oleh jurulatih dan pegawai sukan yang bertanggungjawab.

Selain itu, MSN juga telah menubuhkan Jawatankuasa Perwakilan Atlet yang terdiri daripada pegawai dan wakil atlet untuk membincangkan permasalahan dan isu berbangkit yang dihadapi atlet dan pemakluman perancangan dalam program latihan atlet. Platform ini membina persekitaran kondusif antara pegawai dan atlet.

Selain itu, Sekretariat Kerjaya dan Pendidikan Atlet (MACE) yang diketuai oleh ikon sukan negara Datuk Shalin Zulkifli bertanggungjawab dalam memastikan atlet dalam program latihan MSN disediakan dengan perkhidmatan pendidikan, laluan kerjaya dan kebajikan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan telah meluluskan peruntukan bagi Program Podium berjumlah RM60 juta setahun (RM240 juta bermula dari tahun 2022 sehingga 2025) khusus bagi penyediaan atlet-atlet sukan berprestasi tinggi negara ke arah temasya-temasya sukan antarabangsa seperti Sukan Olimpik/Paralimpik, Sukan Asia/Para Asian, Sukan Komanwel dan Sukan SEA/Para ASEAN. Manakala bagi tujuan penyertaan atlet-atlet able dan para negara ke kejohanan-kejohanan antarabangsa pula, peruntukan khusus berjumlah RM 4.5 juta telah disediakan oleh pihak Kerajaan.

Selain itu, menerusi program latihan atlet, pelbagai jenis kemudahan disediakan oleh KBS kepada atlet antaranya adalah program latihan dalam dan luar negara, tempat latihan, khidmat jurulatih, penyertaan ke kejohanan dan pertandingan dalam dan luar negara, peralatan sukan, penginapan, makan dan penyertaan ke temasya-temasya sukan antarabangsa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah usaha yang dilakukan oleh Kementerian dalam mengawal kejatuhan harga sayuran/lambakan sayuran tempatan yang menyebabkan kerugian kepada petani tempatan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kuasa pengawalan harga barangan adalah di bawah fungsi Kementerian Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup (KPDN).

Usaha yang diambil Kementerian melalui Jabatan Pertanian dalam mengawal lambakan sayuran tempatan yang boleh menyebabkan kerugian kepada petani tempatan adalah seperti berikut:

- i. Penggunaan Sistem GeoTanaman atau Sistem Geoinformasi Tanaman Makanan Negara iaitu satu sistem yang dibangunkan menggunakan konsep *service oriented architecture* yang boleh diakses melalui web dan *mobile* untuk mendapatkan maklumat, mengurus, menganalisis dan memaparkan maklumat geospacial tanaman makanan negara. Sistem ini membolehkan pengguna untuk mendapatkan maklumat mengenai tanaman makanan negara seperti lokasi tanaman, jenis tanaman, dan maklumat berkaitan dengan tanaman tersebut. Sistem ini juga membolehkan pengguna untuk menguruskan tanaman makanan negara seperti menguruskan jadual tanaman dan memantau pengeluaran tanaman makanan;

- ii. Peningkatan pengeluaran tanaman buah-buahan dan sayur-sayuran yang berkualiti melalui pendekatan kluster dan pengamalan Skim Pensijilan Amalan Pertanian Baik (myGAP) dan Skim Pensijilan Organik Malaysia (myOrganik) bagi memenuhi keperluan eksport. Malaysia telah mendapat beberapa laluan pasaran eksport seperti ke China, Singapura dan Timur Tengah bagi produk sayur-sayuran dan buah-buahan;
- iii. Perluasan pembangunan teknologi pemprosesan hasil buah-buahan dan sayur-sayuran kepada petani bagi tujuan mengatasi lambakan hasil yang tidak terjual seperti teknologi durian sejuk beku, *durian paste*, *rambutan syrup*, produk sayur-sayuran yang diproses sebagai minuman dan sebagainya; dan
- iv. Program Jualan Terus ke Pasar Tani juga telah dilaksanakan bagi memasarkan buah-buahan dan sayur-sayuran dari ladang terus ke pengguna.

Selain itu, Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) melalui Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA) telah melaksanakan pelbagai inisiatif bagi menangani isu lambakan sayur-sayuran. Antaranya adalah:

- i. Pemadanan pasaran melalui program Khidmat Pemasaran Ladang Kontrak di mana insentif menerusi Perjanjian Jual Beli (*Forward Agreement*, FA) ditawarkan. Program ini memastikan hasil pengeluaran peserta Ladang Kontrak dibeli oleh pemasar berdasarkan terma dan syarat yang dipersetujui bersama. Inisiatif harga lantai turut diberikan sekiranya harga di peringkat ladang

merundum bertujuan untuk membolehkan pengeluar memperoleh modal pusingan bagi musim penanaman seterusnya;

- ii. Meningkatkan permintaan sama ada di peringkat pengguna atau industri melalui pelbagai program promosi dan jualan terus. Sebagai contoh, Program Jualan Agro Madani yang disasarkan penganjurannya sebanyak 900 kali operasi bagi tahun 2023 dengan memberi tumpuan kepada kawasan berkepadatan tinggi B40 dan M40 serta pejabat-pejabat kerajaan;
- iii. Pelaksanaan aktiviti pemasaran agromakanan secara langsung melalui 40 buah Pusat Operasi FAMA bagi memastikan sayur-sayur tempatan dapat dipasarkan pada harga yang munasabah; dan
- iv. Pelaksanaan aktiviti nilai tambah seperti pemprosesan minima di Pusat Memproses jabatan dan agensi, Pihak Industri Berkepakaran (PIB) serta usahawan-usahawan dapat membantu petani mempelbagaikan produk hasil pertanian yang diusahakan. FAMA mempunyai 14 Pusat Pemprosesan Buah -

Buahan Segar di seluruh negara yang boleh dimanfaatkan oleh pengeluar yang mempunyai lebihan pengeluaran.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN ISAIAH A/L D. JACOB
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN ISAIAH A/L D JACOB minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan berapakah kali Akta Orang Kurang Upaya (OKU) 2008 telah disemak sehingga April 2023 oleh Kementerian.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Akta Orang Kurang Upaya 2008 [Akta 685] telah diwartakan pada 24 Januari 2008. Sehingga kini, tiada pindaan pernah dilakukan terhadap akta tersebut.
2. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) kini sedang meneliti dan menyemak semula Akta 685. Beberapa siri konsultasi dan libat urus bersama pihak-pihak berkepentingan telah dilaksanakan bagi mendapatkan input, pandangan dan cadangan penambahbaikan terhadap akta tersebut selaras dengan peredaran waktu dan keperluan semasa.
3. Cadangan penambahbaikan ini akan diteliti dan diperhalusi lanjut dalam Mesyuarat Pasukan Projek Khas Semakan Akta OKU 2008. KPWKM hanya akan membawa cadangan pindaan Akta 685 ini ke Parlimen untk dipertimbangkan selepas ia melalui semua proses sewajarnya dilakukan, termasuklah konsultasi lanjut bersama Kerajaan-Kerajaan Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan pihak-pihak berkepentingan yang lain.
4. Semakan Akta OKU 2008 ini dilaksanakan selaras dengan hasrat Kerajaan untuk memastikan hak serta kesejahteraan OKU disantuni serta mencerminkan komitmen Kerajaan sebagai Negara Pihak (*State Party*) kepada Konvensyen Bagi Hak Orang Kurang Upaya (CRPD).

5. Tanggungjawab untuk memastikan hak OKU dipelihara adalah tanggungjawab bersama semua pihak, termasuklah Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri, dan Kerajaan Tempatan serta segenap lapisan masyarakat umum. Kesedaran hak OKU oleh rakyat jelata dan kepekaan agensi kerajaan terhadap hak OKU dalam konsep inklusiviti, akan dapat memelihara komuniti OKU daripada segala bentuk diskriminasi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN HAJI HUSSIN BIN ISMAIL
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN HAJI HUSSIN BIN ISMAIL minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah pendirian Kerajaan tentang budaya songsang seperti LGBT serta apakah langkah-langkah yang telah dan sedang dilakukan bagi membendungnya.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATO' SETIA DR. HAJI MOHD NA'IM BIN HAJI
MOKHTAR
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sebagai sebuah negara yang berpegang kepada agama Islam sebagai agama Persekutuan yang menerapkan nilai-nilai moral berlandaskan adat, budaya dan agama dalam kalangan masyarakat, Kerajaan berpendirian tegas tidak mengiktiraf golongan lesbian, gay, biseksual dan transgender (LGBT).
2. Sehubungan itu, kerajaan memandang serius mengenai gejala sosial yang kian menular terutamanya budaya LGBT yang semakin membimbangkan mutakhir ini. Kerajaan juga sentiasa berusaha untuk menangani masalah ini dari terus berleluasa melalui inisiatif berterusan demi mengekang isu ini dari terus menular terutamanya dalam golongan kanak-kanak dan remaja yang sedang meningkat dewasa. Walau bagaimanapun, isu ini memerlukan perhatian dan kerjasama dari pelbagai pihak untuk saling membantu antara satu sama lain.
3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan melalui Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) dengan kerjasama agensi lain telah menubuhkan Jawatankuasa Khas Berkenaan Isu Lesbian, Gay, Biseksual dan (LGBT) yang Beragama Islam

di Malaysia. Jawatankuasa ini dianggotai oleh Kementerian, Jabatan, Agensi dan NGO yang akan menyelaraskan isu-isu LGBT yang berbangkit dalam kalangan umat Islam dalam aspek pendidikan dan advokasi, dakwah dan bimbingan serta penguatkuasaan selaras dengan fungsi mengikut bidang kuasa masing-masing.

4. Terkini Jawatankuasa ini telah bersidang pada 11 April 2023. Berdasarkan laporan dan pemerhatian, sepanjang tempoh Januari 2021 sehingga April 2023, terdapat beberapa program dan tindakan penguatkuasaan yang telah dilaksanakan oleh inter agensi berkenaan isu LGBT yang meliputi aspek berikut:

a) Aspek Pendidikan, Pencegahan dan Advokasi

Dalam aspek ini sebanyak 18 program telah dilaksanakan oleh JAKIM, KBS, KKM, IKIM, TV Al Hijrah, YADIM, Jabatan Mufti Negeri Selangor. Antara program yang telah dilaksanakan antaranya adalah seperti berikut:

- i. Webinar Isu Sosial Dalam Kalangan Belia Peringkat Kebangsaan anjuran bersama JAKIM dan Kementerian Belia dan Sukan
- ii. Seminar Isu Kesedaran Isu Sosial di Alaf Baru anjuran Bahagian Keluarga, Sosial dan Komuniti JAKIM bersama Komuniti Dakwah dan Tarbiah
- iii. Program PROSTAR (Program Sihat Tanpa AIDS Remaja) 2.0 oleh Kementerian Kesihatan Malaysia

b) Aspek Penyelidikan

Dalam aspek ini dua (2) kajian penyelidikan telah dilaksanakan seperti berikut:

- i. Kajian Fatwa bertajuk Mukhannath Menurut Fiqh dan Perubatan Serta Kaitannya Dengan Transgender oleh penyelidik Universiti Sains Islam Malaysia (USIM) dan JAKIM berdasarkan geran oleh Bahagian Penyelidikan JAKIM
- ii. Disertasi Sarjana oleh pelajar Ijazah Sarjana Jabatan Al-Quran dan Al-Hadith, Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya yang bertajuk Pendekatan Pemulihan Terhadap Golongan Transgender Menurut Fiqh Al-Hadith : Kajian Terhadap Program Pemulihan Oleh Jabatan Kemajuan Islam Malaysia

c) Aspek Dakwah dan Bimbingan

Dalam aspek ini sebanyak enam (6) program telah dilaksanakan. Pelaksanaan program oleh agensi seperti Yayasan Ihtimam Malaysia (YIM), Majlis Agama Islam Selangor (MAIS), Majlis Ugama Islam Pulau Pinang (MUIP), NGO Komuniti Hijrah diantaranya:

- i. Usrah Iqrak bersama Komuniti Hijrah LGBT oleh Yayasan Ihtimam Malaysia
- ii. Program Mukhayyam Bersama Komuniti Hijrah (Gay) anjuran bersama JAKIM dan YADIM dengan kerjasama Yayasan Ihtimam Malaysia dan Bahagian Pemulihan Al-Riqab MAIS (Majlis Agama Islam Selangor)

- iii. Program Mukhayyam Bersama Komuniti Hijrah (Transgender) anjuran bersama JAKIM dan Yayasan Taqwa dengan kerjasama Yayasan Ihtimam Malaysia

d) Aspek Tindakan dan Penguatkuasaan

Dalam aspek ini sebanyak tujuh (7) tindakan telah dilaksanakan antaranya:

- i. Pembatalan filem animasi Lightyear oleh Walt Disney Malaysia setelah tidak bersetuju dengan syarat dikemukakan Lembaga Penapis Filem (LPF) Kementerian Dalam Negeri
- ii. Siasatan oleh Polis DiRaja Malaysia (PDRM) terhadap peserta perhimpunan Women March Malaysia yang mempromosi LGBT di bawah Akta Perhimpunan Aman 2012 dan Akta Kesalahan Kecil 1955
- iii. Tindakan oleh pihak Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia (SKMM) mendapatkan penjelasan oleh pihak Google berkenaan aplikasi Hijrah Diri yang dibangunkan oleh JAKIM dan Yayasan Ihtimam Malaysia, setelah dikeluarkan daripada Google Play Store.
- iv. Pertuduhan terhadap seorang usahawan kosmetik yang melakukan amang seksual bukan fizikal terhadap seorang remaja lelaki melalui aplikasi Instagram di Mahkamah Sesyen Ampang mengikut Seksyen 11(1)(a) Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN HAJI ABDUL NASIR BIN HAJI
IDRIS
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN HAJI ABDUL NASIR BIN HAJI IDRIS minta **MENTERI PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan pencapaian skim Insentif Pengeluaran Getah (IPG) dalam membantu penoreh getah, iaitu jumlah peruntukan tahun 2022, berapakah nilai dan bilangan penoreh getah membuat tuntutan serta jumlah penoreh getah yang mendapat manfaat daripada skim berkenaan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sejak IPG dilaksanakan pada September 2015 sehingga 31 Mei 2023, IPG telah diagihkan kepada seramai **213,000 pekebun kecil getah** di seluruh negara dengan nilai pembayaran berjumlah **RM457 juta**.
2. Bagi tahun **2022** seramai **71,000 pekebun kecil** menerima manfaat berjumlah **RM127 juta** dengan penyaluran IPG kepada pekebun kecil di seluruh negara pada tahun 2022 adalah berjumlah **RM9 juta**.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DR. HAJAH WAN MARTINA BINTI
WAN YUSOFF
TARIKH : 22 JUN 2023

DR. HAJAH WAN MARTINA BINTI WAN YUSOFF minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah langkah yang dilakukan dalam memastikan budaya songsang Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender Dan Queer (LGBTQ) ini tidak menular dalam golongan kanak-kanak dan remaja yang meningkat dewasa.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATO' SETIA DR. HAJI MOHD NA'IM BIN HAJI
MOKHTAR
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sebagai sebuah negara yang berpegang kepada agama Islam sebagai agama Persekutuan yang menerapkan nilai-nilai moral berlandaskan adat, budaya dan agama dalam kalangan masyarakat, Kerajaan berpendirian tegas tidak mengiktiraf golongan lesbian, gay, biseksual dan transgender (LGBT).
2. Sehubungan itu, kerajaan memandang serius mengenai gejala sosial yang kian menular terutamanya budaya LGBT yang semakin membimbangkan mutakhir ini. Kerajaan juga sentiasa berusaha untuk menangani masalah ini dari terus berleluasa melalui inisiatif berterusan demi mengekang isu ini dari terus menular terutamanya dalam golongan kanak-kanak dan remaja yang sedang meningkat dewasa. Walau bagaimanapun, isu ini memerlukan perhatian dan kerjasama dari pelbagai pihak untuk saling membantu antara satu sama lain.
3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan melalui Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) dengan kerjasama agensi lain telah menubuhkan Jawatankuasa Khas Berkenaan Isu Lesbian, Gay, Biseksual dan (LGBT) yang Beragama Islam

di Malaysia. Jawatankuasa ini dianggotai oleh Kementerian, Jabatan, Agensi dan NGO yang akan menyelaraskan isu-isu LGBT yang berbangkit dalam kalangan umat Islam dalam aspek pendidikan dan advokasi, dakwah dan bimbingan serta penguatkuasaan selaras dengan fungsi mengikut bidang kuasa masing-masing.

4. Terkini Jawatankuasa ini telah bersidang pada 11 April 2023. Berdasarkan laporan dan pemerhatian, sepanjang tempoh Januari 2021 sehingga April 2023, terdapat beberapa program dan tindakan penguatkuasaan yang telah dilaksanakan oleh inter agensi berkenaan isu LGBT yang meliputi aspek berikut:

a) Aspek Pendidikan, Pencegahan dan Advokasi

Dalam aspek ini sebanyak 18 program telah dilaksanakan oleh JAKIM, KBS, KKM, IKIM, TV Al Hijrah, YADIM, Jabatan Mufti Negeri Selangor. Antara program yang telah dilaksanakan antaranya adalah seperti berikut:

- i. Webinar Isu Sosial Dalam Kalangan Belia Peringkat Kebangsaan anjuran bersama JAKIM dan Kementerian Belia dan Sukan
- ii. Seminar Isu Kesedaran Isu Sosial di Alaf Baru anjuran Bahagian Keluarga, Sosial dan Komuniti JAKIM bersama Komuniti Dakwah dan Tarbiah
- iii. Program PROSTAR (Program Sihat Tanpa AIDS Remaja) 2.0 oleh Kementerian Kesihatan Malaysia

b) Aspek Penyelidikan

Dalam aspek ini dua (2) kajian penyelidikan telah dilaksanakan seperti berikut:

- i. Kajian Fatwa bertajuk Mukhannath Menurut Fiqh dan Perubatan Serta Kaitannya Dengan Transgender oleh penyelidik Universiti Sains Islam Malaysia (USIM) dan JAKIM berdasarkan geran oleh Bahagian Penyelidikan JAKIM
- ii. Disertasi Sarjana oleh pelajar Ijazah Sarjana Jabatan Al-Quran dan Al-Hadith, Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya yang bertajuk Pendekatan Pemulihan Terhadap Golongan Transgender Menurut Fiqh Al-Hadith : Kajian Terhadap Program Pemulihan Oleh Jabatan Kemajuan Islam Malaysia

c) Aspek Dakwah dan Bimbingan

Dalam aspek ini sebanyak enam (6) program telah dilaksanakan. Pelaksanaan program oleh agensi seperti Yayasan Ihtimam Malaysia (YIM), Majlis Agama Islam Selangor (MAIS), Majlis Ugama Islam Pulau Pinang (MUIP), NGO Komuniti Hijrah diantaranya:

- i. Usrah Iqrak bersama Komuniti Hijrah LGBT oleh Yayasan Ihtimam Malaysia
- ii. Program Mukhayyam Bersama Komuniti Hijrah (Gay) anjuran bersama JAKIM dan YADIM dengan kerjasama Yayasan Ihtimam Malaysia dan Bahagian Pemulihan Al-Riqab MAIS (Majlis Agama Islam Selangor)

- iii. Program Mukhayyam Bersama Komuniti Hijrah (Transgender) anjuran bersama JAKIM dan Yayasan Taqwa dengan kerjasama Yayasan Ihtimam Malaysia

d) Aspek Tindakan dan Penguatkuasaan

Dalam aspek ini sebanyak tujuh (7) tindakan telah dilaksanakan antaranya:

- i. Pembatalan filem animasi Lightyear oleh Walt Disney Malaysia setelah tidak bersetuju dengan syarat dikemukakan Lembaga Penapis Filem (LPF) Kementerian Dalam Negeri
- ii. Siasatan oleh Polis DiRaja Malaysia (PDRM) terhadap peserta perhimpunan Women March Malaysia yang mempromosi LGBT di bawah Akta Perhimpunan Aman 2012 dan Akta Kesalahan Kecil 1955
- iii. Tindakan oleh pihak Suruhanjaya Komunikasi Multimedia Malaysia (SKMM) mendapatkan penjelasan oleh pihak Google berkenaan aplikasi Hijrah Diri yang dibangunkan oleh JAKIM dan Yayasan Ihtimam Malaysia, setelah dikeluarkan daripada Google Play Store.
- iv. Pertuduhan terhadap seorang usahawan kosmetik yang melakukan amang seksual bukan fizikal terhadap seorang remaja lelaki melalui aplikasi Instagram di Mahkamah Sesyen Ampang mengikut Seksyen 11(1)(a) Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017.

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK WIRA KOH NAI KWONG
TARIKH : 22 JUN 2023

Datuk Wira Koh Nai Kwong minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan apakah status Program Pencarian dan Pembangunan Bakat atau *My Talent Identification and Development* (MYTID) yang telah dilancarkan pada tahun 2021 sebagai inisiatif Kerajaan dalam mencungkil bakat murid dalam arena sukan.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian ini melalui Institut Sukan Negara (ISN) telah memperkenalkan program Pencarian dan Pembangunan Bakat atau *My Talent Identification and Development* (MYTID) pada tahun 2021. Program ini diperkenalkan dalam usaha mengesan dan mengenal pasti bakat berpotensi di peringkat sekolah rendah bagi kanak-kanak berumur 7 hingga 12 tahun. Program ini dijalankan melalui pendekatan saintifik baharu yang menerapkan elemen kemahiran pergerakan motor dan kaedah penilaian kematangan. Program ini dijalankan dengan kerjasama Kementerian Pendidikan.

Bagi memacu inisiatif ini, pihak KBS melalui ISN pada tahun 2021 telah melaksanakan Kursus Tenaga Pengajar (*Training of Trainers*) secara dalam talian kepada 900 guru pendidikan jasmani (dikenali sebagai *Talent Eagle*). Pada tahun 2022 kursus ini telah dilaksanakan secara fizikal melibatkan guru-guru di Semenanjung dan pada tahun ini ia telah diperluaskan kepada guru-guru dari Sabah dan Sarawak.

Kursus ini bertujuan memberikan pendedahan berkenaan kaedah pengendalian program ini yang akan dilaksanakan kepada murid sekolah terlibat secara *Proof of Concept* (POC) bermula pada tahun ini dan tahun hadapan.

Pelaksanaan ujian MYTID ini melibatkan murid sekolah rendah dari 152 sekolah di bandar dan luar bandar dengan pecahan 102 sekolah di Semenanjung, 26 sekolah di Sarawak, 22 sekolah di Sabah dan dua sekolah Wilayah Persekutuan Labuan. Proses pemilihan sekolah serta *Talent Eagle* telah dilaksanakan oleh pihak Kementerian Pendidikan.

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN HAJI AZIZ BIN ARIFFIN minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan adakah terdapat sebarang kajian serta inisiatif yang dilaksanakan oleh pihak Kementerian melalui Pasukan Tindakan Kecemasan Komputer Malaysia (MyCERT) bagi memerangi jenayah penipuan dalam talian yang semakin membimbangkan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

CyberSecurity Malaysia (CSM), agensi dibawah Kementerian Komunikasi dan Digital (KKD), terlibat dalam menangani pelbagai insiden keselamatan siber melalui Pasukan Tindakan Kecemasan Komputer Malaysia (MyCERT) sejak 1998. Dalam hal ini, MyCERT memberikan khidmat nasihat dan bantuan teknikal kepada pengguna Internet dan merujuk aduan insiden siber yang diterima kepada agensi penguatkuasaan yang berkaitan untuk siasatan dan tindakan undang-undang.

Dari tahun 2021 sehingga 30 Mei 2023 sebanyak 13,347 analisis teknikal telah dilaksanakan oleh MYCERT bagi insiden keselamatan siber yang melibatkan penipuan dan telah dirujuk kepada agensi yang berkaitan untuk tindakan selanjutnya.

MyCERT juga menerbitkan *alert* dan *advisory* bagi insiden penipuan siber yang berlaku di Malaysia di samping menyampaikan amaran terbaik yang boleh diambil apabila terjadi sesuatu insiden penipuan. Dari tahun 2021 sehingga 31 Mei 2023 sebanyak 35 *alert* dan 104 *advisory* telah dikeluarkan oleh MyCERT dan dipaparkan di laman sesawang MyCERT. Contoh *Alert* dan *Advisory* yang melibatkan penipuan adalah seperti:

- (i) *MyCERT Alert - Scam Purportedly to Help B40 and M40 Families Targeting TNG eWallet Users; dan*
- (ii) *MyCERT Advisory - Malicious Activities at*

mydive-deals.shop Website

Selain itu, MyCERT juga membantu menyalurkan maklumat berkenaan sesawang yang terlibat dalam penipuan siber kepada Penyedia Hosting (*Hosting Provider - HP*) dan juga Pembekal Perkhidmatan Internet (*Internet Service Provider - ISP*) untuk tindakan selanjutnya. Dari tahun 2021 sehingga 31 Mei 2023, sebanyak 13,347 maklumat telah disalurkan. Jumlah keseluruhan maklumat yang telah disalurkan kepada HP dan ISP.

Bantuan teknikal keselamatan siber juga diberikan kepada agensi penguatkuasa undang-undang dan badan regulatori seperti PDRM dalam menangani insiden atas talian. Pakar Forensik Digital CSM adalah diperakui sebagai perunding yang diiktiraf untuk memberi keterangan pakar di bawah Seksyen 399 Kanun Tatacara Jenayah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TAN SRI DATO' LOW KIAN CHUAN
TARIKH : 22 JUN 2023**

TAN SRI DATO' LOW KIAN CHUAN minta **MENTERI PELANCONGAN,
SENI DAN BUDAYA** menyatakan :-

- (a) apakah perkembangan terkini bagi Rang Undang-undang berkaitan pengurusan penginapan jangka pendek di Malaysia; dan
- (b) adakah pengusaha penginapan jangka pendek wajib membuat pendaftaran.

JAWAPAN

YB DATO SRI TIONG KING SING
MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan Perlembagaan Persekutuan, penginapan jangka pendek atau STRA adalah di bawah Senarai II – Senarai Negeri, Perkara 5(b) “rumah tumpangan dan rumah pemalaman”, justeru itu, pengawalseliaan STRA adalah di bawah bidang kuasa Kerajaan Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT).
2. Walaupun secara sekilas pandang, STRA dilihat seperti berkaitan dengan industri pelancongan, namun dari segi pengawalseliaan, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) hanya mempunyai kuasa untuk mengawal selia aktiviti pengendali platform/perniagaan dalam talian (*Online Travel Agency* – OTA) sahaja. Manakala pengawalseliaan hos/ejen STRA adalah di bawah bidang kuasa Kerajaan Tempatan yang memerlukan tindakan oleh PBT. Ini adalah kerana ia melibatkan antaranya, penukaran status tanah daripada kediaman kepada aktiviti komersial dan syarat perlindungan keselamatan kebakaran untuk bangunan komersial.
3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pembangunan dan Kerajaan Tempatan (KPKT) menerusi Jabatan Perancangan Bandar dan Desa (PLANMalaysia) sedang menyediakan Panduan Pelaksanaan STRA yang seragam bagi rujukan semua Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) di Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TAN SRI HAJI FATMI BIN CHE
SALLEH
TARIKH : 22 JUN 2023

TAN SRI HAJI MOHAMAD FATMI BIN CHE SALLEH minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah perkembangan semasa pelaksanaan Pelan Transformasi Digital Pendidikan Awal Kanak-Kanak dan jangkaan untuk memperkenalkan modul komunikasi digital di Tabika KEMAS.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Pelan Transformasi Digital Pendidikan Awal Kanak-kanak KEMAS 2023-2033 yang komprehensif dijangka akan dilancarkan selewat-lewatnya penghujung tahun 2023 yang bermatlamat untuk membentuk modal insan di desa lestari berteraskan pengetahuan digital yang merangkumi usaha memantapkan kompetensi digital personel, pendidikan awal kanak-kanak, mencungkil bakat digital kanak-kanak, membangunkan kandungan digital, menyediakan infastruktur dan infostruktur digital, meningkatkan kerjasama strategik serta memperkasakan tadbir urus digital pendidikan awal kanak-kanak.

Modul komunikasi digital di TABIKA KEMAS akan diperkenalkan melalui inisiatif berkaitan pembangunan kandungan digital sebagai bahan sokongan pembelajaran yang mudah diakses oleh pendidik serta kanak-kanak. Modul komunikasi digital pertama yang sedang dibangunkan pada tahun 2023 dijenamakan sebagai Modul iBELAJAR mengandungi sumber pendidikan digital berdasarkan Kurikulum Standard Prasekolah Kebangsaan (KSPK). Modul ini dijangka akan digunakan sepenuhnya semasa sesi persekolahan 2024/2025 akan datang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK NORAINI IDRIS
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK NORAINI IDRIS minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan langkah strategik bersama Kementerian Dalam Negeri untuk mencegah dan menghapuskan kegiatan scammer di negara ini serta apakah tindakan untuk menyebarkan kesedaran penipuan dalam talian supaya rakyat tidak mudah terpedaya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kegiatan penipuan (*scam*) sama ada secara dalam talian (*online*) ataupun luar talian (*offline*) adalah tertakluk di bawah bidang kuasa pihak Polis Diraja Malaysia (PDRM), Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup (KPDN), Bank Negara Malaysia (BNM) atau agensi-agensi berkenaan tertakluk kepada bentuk-bentuk penipuan yang dijalankan.

Penglibatan Kementerian Komunikasi dan Digital (KKD) melalui Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) atau CyberSecurity Malaysia (CSM) untuk menangani kes-kes penipuan dalam talian adalah dari aspek bantuan teknikal berhubung siasatan, pembekalan maklumat, analisis forensik digital serta pelaksanaan tindakan sekatan berdasarkan permohonan daripada pihak berkuasa.

Bagi memastikan usaha Kerajaan untuk membendung jenayah penipuan dalam talian yang semakin berleluasa dibuat dengan lebih strategik, pada 7 Oktober 2022 penubuhan Pusat Scam Respons Kebangsaan atau National Scam Response Centre (NSRC) telah diumumkan semasa pembentangan Bajet 2023. NSRC merupakan usahasama merentas Kementerian termasuklah KKD melalui SKMM dan KDN melalui PDRM.

NSRC bertindak sebagai pusat hentian setempat (*One Stop Centre*) yang mengkoordinasikan respon pantas terhadap laporan mengenai aktiviti jenayah penipuan atas talian menerusi panggilan pantas 997 khususnya bagi mengesan *money trail*, menahan wang bagi meminimumkan kerugian dan mengambil tindakan penguatkuasaan kepada pelaku jenayah siber.

Selain itu, melalui NSRC juga pelaksanaan kempen-kempen kesedaran berkenaan jenayah penipuan dalam talian di peringkat nasional dibuat dengan kerjasama media tempatan dan media sosial, termasuk mempromosikan portal Semak Mule yang merupakan portal yang boleh diakses oleh orang awam atau mangsa penipuan bagi menyemak maklumat akaun dan talian yang mencurigakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB PROF. DATUK SERI DR. AWANG BIN
SARIYAN
TARIKH : 22 JUN 2023

PROF. DATUK SERI DR. AWANG BIN SARIYAN minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah rancangan Kerajaan untuk memadukan Undang-undang Am atau 'Common Law' dengan undang-undang yang berasaskan agama Islam atau budaya setempat seperti Undang-undang Adat.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sebarang proses pengharmonian undang-undang adalah tertakluk kepada Perlembagaan Persekutuan yang merupakan undang-undang tertinggi negara dan undang-undang lain yang berkaitan. Buat masa ini, belum ada apa-apa perancangan berkaitan perkara ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI
ATAN
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI ATAN minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan adakah Kementerian bercadang untuk membuat pembaharuan yang boleh dilaksanakan dalam pengurusan TASKA swasta berdaftar seperti mewajibkan penggunaan aplikasi khas yang membolehkan ibu bapa mengakses aktiviti harian anak sepanjang mereka berada di TASKA bagi mencegah kes yang tidak diingini daripada berlaku.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Akta Taman Asuhan Kanak-Kanak 1984 [Akta 308] adalah suatu Akta untuk mengadakan peruntukan bagi pendaftaran, pengawalan dan pemeriksaan taman asuhan kanak-kanak bagi maksud yang berkaitan dengannya. Terdapat empat (4) kategori taman asuhan kanak-kanak yang dikenali sebagai TASKA iaitu TASKA Institusi (TI), TASKA di Tempat Kerja (TTKA), TASKA Komuniti (TASKOM) dan TASKA di Rumah (TDR) untuk memastikan perkhidmatan yang diberi sesuai dengan perkembangan kanak-kanak.
2. Seksyen 2, Akta 308 memberi maksud taman asuhan kanak-kanak adalah *"mana-mana premis yang empat orang atau lebih kanak-kanak di bawah umur empat tahun dari lebih daripada satu isi rumah untuk diterima masuk untuk dijaga dengan upah"*.
3. Untuk makluman, TASKA yang berdaftar di bawah Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) adalah TASKA swasta yang berentitikan perniagaan berasaskan keuntungan di mana ia memerlukan daya usaha yang kreatif di pihak pengusaha bagi memastikan perniagaan TASKA dapat berkembang maju dan berdaya saing.
4. Bidang kuasa JKM adalah tertakluk kepada Taman Asuhan Kanak-Kanak 1984 [Akta 308] iaitu membuat pendaftaran, pemeriksaan dan penguatkuasaan ke atas TASKA dan perkara berkaitan dengannya demi menentukan kesejahteraan, keselamatan dan perkembangan menyeluruh kanak-kanak.

5. Pada masa ini, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) tidak berhasrat untuk mewajibkan penggunaan aplikasi khas yang membolehkan ibu bapa membuat pemantauan atau mengakses aktiviti kepada anak-anak yang berada di TASKA. Penggunaan aplikasi khas yang digunakan oleh sesetengah TASKA bagi melaporkan aktiviti kanak-kanak kepada ibu bapa adalah merupakan inisiatif dan persetujuan semua di antara pengusaha TASKA dan ibu bapa. Inisiatif seperti ini pastinya mempunyai tambah nilai dan tarikannya yang tersendiri. Namun, inisiatif ini boleh mendorong kepada penambahan kos bayaran yuran yang akan dikenakan. Justeru, KPWKM menyerahkan keputusan sama ada mahu melaksanakan inisiatif tambahan ini sebagai pilihan, dan bukannya diwajibkan, kepada pengusaha TASKA.

6. Di samping itu, KPWKM melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) juga telah membangunkan Pekeliling Pelaksanaan Pemasangan Kamera Litar Tertutup (CCTV) Di Taman Asuhan Kanak-Kanak (TASKA) Yang Berdaftar Dengan Jabatan Kebajikan Masyarakat pada tahun 2015. Penetapan arahan ini adalah demi usaha untuk meningkatkan keselamatan kanak-kanak terutama dari aspek pengabaian, penderaan dan tersedak susu maka pemasangan CCTV diwajibkan ke atas mana-mana TASKA yang berdaftar dengan JKM kecuali TASKA di Rumah.

7. Justeru, KPWKM menyarankan agar ibu bapa atau penjaga menghantar anak ke TASKA yang berdaftar bagi memastikan keselamatan dan perkembangan kanak-kanak terjamin.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' TEO ENG TEE @ TEO KOK
CHEE
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' TEO ENG TEE @ TEO KOK CHEE minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah usaha-usaha kerajaan termasuklah perkembangan terkini berkaitan dengan Pulau Batu Puteh.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA BINTI OTHMAN SAID
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Seperti mana umum sedia maklum, *International Court of Justice* (ICJ) pada 23 Mei 2008 memutuskan Batu Puteh milik Singapura, Batuan Tengah milik Malaysia dan Tubir Selatan milik negara yang ia berada dalam wilayah laut kedaulatannya. Kerajaan ketika itu pada 21 Mei 2018 memutuskan supaya Malaysia tidak meneruskan kes permohonan semakan dan tafsiran itu.
2. Pada 22 Disember 2021, Jemaah Menteri bersetuju menubuhkan Pasukan Petugas Khas (PPK) bagi menyiasat keputusan Kerajaan tidak meneruskan permohonan semakan dan permohonan tafsiran. Keahlian PPK ini terdiri daripada peguam-peguam tempatan yang mengendalikan kes ini pada tahun 2016 hingga 2017, pengamal undang-undang dan wakil Kementerian/Jabatan yang berkepentingan. Laporan telah disediakan oleh PPK dalam tempoh sembilan bulan bermula 9 November 2021 sehingga 30 Ogos 2022.
3. Pelbagai pendekatan telah dilaksanakan PPK seperti meneliti dan menyemak dokumentasi serta material berkaitan. Ini termasuk mengadakan siri perbincangan serta mesyuarat dan lawatan kerja dalam serta luar negara, khidmat konsultasi bersama pakar perundangan dan dua juruhidrografi luar negara serta sesi temu bual dengan individu yang

dikenal pasti. PPK juga telah mengemukakan beberapa syor untuk pertimbangan kerajaan bagi tujuan tindakan susulan yang wajar diambil merangkumi aspek perundangan, *tort of misfeasance* dan hubungan Malaysia-Singapura.

4. Syor serta penambahbaikan yang dicadangkan Pasukan Petugas Khas melalui laporan ini adalah bersifat telus, berkecuali dan inklusif dengan mempertimbangkan hasil analisa, penelitian dan pemerhatian ahli PPK dan ianya juga telah diteliti oleh Kerajaan. Susulan syor ini juga, Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang (BHEUU), Jabatan Perdana Menteri sedang memperincikan beberapa perkara tertentu sebelum Kertas Putih Isu Kedaulatan Batu Puteh dibentangkan di Parlimen.

5. Pelaksanaan PPK secara keseluruhannya menjelaskan komitmen Kerajaan untuk penyelesaian terbaik berkaitan perkara ini dan menyokong dasar luar negara iaitu antara lainnya, menjaga dan mempertahankan kemerdekaan, kedaulatan serta keselamatan Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HJ
IBRAHIM
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HJ IBRAHIM minta **MENTERI EKONOMI** menyatakan adakah Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga (NETR) merangkumi semua aspek sedia ada seperti mana yang terkandung dalam Pelan Hala Tuju Tenaga Boleh Baharu Malaysia (MyRER) dan tindakan holistik melalui NETR mestilah lebih inklusif kepada semua bidang termasuk Perusahaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS).

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman ahli Yang Berhormat, Dasar Tenaga Negara, 2022-2040 (DTN) telah dilancarkan pada 19 September 2022 dalam menyediakan hala tuju strategik dan menggariskan kepentingan utama sektor tenaga di Malaysia sebagai mangkin pembangunan sosioekonomi negara. DTN turut menetapkan Aspirasi Negara Rendah Karbon 2040 bagi memastikan sektor tenaga kalis cabaran masa hadapan dan berada pada kedudukan yang baik bagi mendepani cabaran akan datang, serta memastikan Malaysia dapat merebut peluang yang terhasil daripada peralihan tenaga.

Ke arah itu, Pelan Hala Tuju Peralihan Tenaga Negara (*National Energy Transition Roadmap*, NETR) kini sedang disediakan untuk menterjemah strategi DTN kepada inisiatif dan projek peralihan tenaga yang boleh dilaksanakan oleh semua pihak termasuk PMKS. Inisiatif yang dikenalpasti untuk dilaksanakan semasa RMKe-13, RMKe-14 dan RMKe-15 akan diawalkan pelaksanaannya bagi menggerak dan mempercepat peralihan tenaga selari dengan usaha penstrukturan semula ekonomi negara ke arah ekonomi bernilai tinggi.

NETR akan dibangunkan berdasarkan 4 prinsip utama iaitu berpandukan aspirasi dan komitmen negara mengenai perubahan iklim, adil, inklusif dan kos efektif, tadbir urus yang berkesan dan pendekatan keseluruhan negara (*whole-of-nation*) serta berimpak tinggi, mampu menyediakan peluang pekerjaan, dan melibatkan PKMS dalam ekosistem rantai nilai.

Proses pembangunan NETR akan turut melibatkan pengumpulan maklumat atau *stocktaking*, aktiviti semak-silang terhadap perancangan dasar dan projek serta inisiatif sedia ada termasuk *Malaysia Renewable Energy Roadmap (MyRER)*.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DR. LINGESHWARAN A/L DATO'
SERI R. ARUNASALAM
TARIKH : 22 JUN 2023

DR. LINGESHWARAN A/L DATO' SERI R. ARUNASALAM minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan apakah keberkesanan program Rakan Muda dan adakah program ini dapat dibangunkan semula untuk meningkatkan kesedaran dan keterlihatan (*visibility*) agensi sukan negeri untuk mencungkil bakat dari akar umbi masyarakat terutamanya dalam kalangan anak-anak muda.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Belia dan Sukan melalui Jabatan Belia dan Sukan Negara akan melaksanakan pembaharuan kepada Program Rakan Muda yang telah diperkenalkan pada tahun 1994. Pada tahun ini, Kementerian akan memperkenalkan inisiatif Nafas Baharu Rakan Muda dengan melaksanakan perubahan agar ia selari dengan minat belia dan membawa semula kegemilangan Rakan Muda dengan pendekatan lebih relevan dengan gaya hidup semasa anak muda.

Inisiatif ini dilaksanakan dengan hasrat menerapkan pengamalan gaya hidup positif kepada anak muda di negara ini. Bagi tujuan ini, Kementerian memperkenalkan 10 gaya hidup baharu Rakan Muda seperti berikut:

- (i) Rakan Aktif;
- (ii) Rakan Bumi;
- (iii) Rakan Demokrasi;
- (iv) Rakan Digital;
- (v) Rakan Ekspresi;
- (vi) Rakan Litar;
- (vii) Rakan Mahir;
- (viii) Rakan Muzik;
- (ix) Rakan Niaga; dan
- (x) Rakan Prihatin.

Bagi memastikan inisiatif ini direalisasikan secara meluas berpandukan kepada kumpulan sasar yang telah ditetapkan, KBS merancang sebanyak 500 aktiviti untuk dilaksanakan di peringkat kebangsaan, negeri dan daerah dengan sasaran penyertaan seramai 300 ribu belia.

Pembaharuan program Rakan Muda ini akan dilancarkan oleh YAB Perdana Menteri pada 25 Jun 2023.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan apakah status pelaksanaan rangkaian 5G yang sedang diusahakan oleh Kementerian serta keberkesanannya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Setakat 31 Mei 2023, sejumlah 5,058 daripada 7,509 tapak 5G yang dirancang telah siap dibangunkan di seluruh negara merangkumi 62.1% liputan di kawasan berpenduduk. Jumlah peratusan ini adalah termasuk tapak-tapak pemancar 5G yang telah diaktifkan oleh DNB tetapi belum boleh diakses oleh pengguna kerana masih di dalam proses *on-boarding* oleh pihak pemberi perkhidmatan. Jika dilihat pada tapak 5G yang boleh diakses pengguna pula, ketersediaan perkhidmatan 5G telah mencapai 56.5% liputan populasi di kawasan berpenduduk.

Kadar penerimagunaan perkhidmatan 5G di Malaysia pada ketika ini adalah agak rendah iaitu pada kadar 3.1 peratus atau kira-kira 1.2 juta pengguna. Angka ini dijangka akan terus meningkat apabila liputan 5G terus dikembangkan di seluruh negara. Walau bagaimanapun, penggunaan perkhidmatan 5G bukan sahaja bergantung kepada keluasan liputan 5G tetapi peranti yang digunakan juga mestilah mempunyai keupayaan teknologi 5G.

Justeru, Kerajaan melalui agensi berkaitan akan terus meningkatkan kesedaran dan memberikan kefahaman kepada rakyat berkenaan ketersediaan teknologi 5G dan langkah-langkah yang perlu diambil untuk menikmati perkhidmatan 5G. Di samping itu, Kerajaan akan turut memberikan tumpuan terhadap penerimagunaan teknologi 5G bagi industri-industri kritikal seperti automotif, pembuatan, pertanian dan kesihatan. Pelbagai kes-kes kepenggunaan teknologi 5G telah

dibangunkan di seluruh dunia dan boleh diaplikasikan di negara kita berdasarkan kesesuaian sesebuah industri.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' HAJI HUSAIN BIN AWANG
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' HAJI HUSAIN BIN AWANG minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan justifikasi yang dilakukan oleh pihak Kerajaan untuk menarik balik larangan eksport tenaga boleh diperbaharui dan sejauh mana pemansuhan tersebut memberi kesan kepada negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dalam penetapan keputusan untuk membenarkan eksport atau perdagangan tenaga boleh baharu (TBB), Kerajaan telah melakukan pertimbangan yang menyeluruh dengan mengambil kira perkara-perkara berikut:

- a. keterjaminan sumber bahan api jangka masa panjang untuk memastikan daya harap bekalan elektrik negara;
- b. potensi pembangunan sumber TBB dalam pembekalan elektrik negara;
- c. prospek pembangunan industri TBB negara dalam menghasilkan peluang dan limpahan nilai ekonomi baharu serta penerokaan pasaran serantau;
- c. kelebihan rantai nilai serta daya saing negara dalam industri TBB di rantau Asia Tenggara; dan
- d. kos melepas dan jangkaan kerugian kepada negara sekiranya TBB dieksport merentas sempadan ke negara jiran.

2. Berdasarkan pertimbangan yang dilakukan, Kerajaan telah membuat ketetapan untuk membenarkan perdagangan TBB merentas sempadan dilakukan dengan syarat-syarat berikut:

- a. kapasiti TBB dalam sistem pembekalan elektrik perlu ditingkatkan kepada kira-kira 70% menjelang tahun 2050, yang mana lebih kapasiti boleh didagangkan merentas sempadan;
- b. mekanisme perdagangan yang memberikan manfaat maksima kepada negara perlu ditetapkan bagi memastikan kepentingan negara terpelihara;
- c. pengukuhan sistem sambung tara dan rangkaian grid dilakukan bagi menampung peningkatan kapasiti TBB.

3. Keputusan Kerajaan untuk meningkatkan kapasiti TBB dalam pembekalan elektrik negara dan membenarkan perdagangan TBB merentas sempadan ini, dijangka akan membuka peluang ekonomi dan pelaburan baharu. Ini kerana bagi merealisasikan hasrat ini, anggaran pelaburan berjumlah RM637 bilion sehingga tahun 2050 diperlukan. Pelaburan yang diperlukan merangkumi dalam sumber penjanaan TBB, pengukuhan infrastruktur grid termasuk sambung tara, integrasi sistem penstoran tenaga dan kos operasi sistem rangkaian grid.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK RAZALI BIN IDRIS
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK RAZALI BIN IDRIS minta **MENTERI KOMUNIKASI DAN DIGITAL** menyatakan Digital National Berhad (DNB) mempunyai sasaran baru untuk 2023 iaitu sebanyak 80 peratus liputan kawasan populasi:

- (a) Apakah usaha bagi memastikan ia dapat mencapai sasaran baru dari segi kesinambungan fasiliti dan arah tuju projek 5G negara; dan
- (b) Apakah asas DNB dilabelkan sebagai entiti monopoli kerana modelnya adalah pemulihan kos dan bukannya keuntungan seperti syarikat-syarikat telekomunikasi lain.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Komunikasi dan Digital dengan kerjasama Kementerian Kewangan, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM), Digital Nasional Berhad (DNB) dan pihak penyedia perkhidmatan telah menubuhkan Pasukan Petugas (*Task Force*) Pelaksanaan Dwirangkaian 5G di Malaysia yang mempunyai dua misi utama iaitu:

- (i) memastikan pelaksanaan rangkaian 5G di bawah Digital Nasional Berhad (DNB) berjaya mencapai 80% liputan di kawasan berpenduduk menjelang penghujung 2023; dan
- (ii) memastikan peralihan kepada model dwirangkaian berjalan dengan lancar pada awal 2024.

Oleh yang demikian, pasukan petugas ini akan memantau rapat kemajuan pelaksanaan oleh DNB dan akan turut disokong oleh pihak penyedia perkhidmatan dalam memastikan pelaksanaan rangkaian 5G DNB berjaya mencapai 80 peratus liputan menjelang penghujung 2023. Setakat 31 Mei 2023, sebanyak 5,058 tapak 5G telah siap dibangunkan oleh DNB di seluruh negara. Dengan jumlah tersebut, ketersediaan rangkaian 5G telah mencapai 62.1% liputan populasi di kawasan berpenduduk.

Tujuan asal pelaksanaan rangkaian 5G berasaskan model rangkaian borong tunggal melalui DNB adalah untuk mempercepatkan pelaksanaan 5G negara yang telah tertangguh akibat pandemik COVID-19. Jika dilihat pada hari ini, DNB telah berjaya membangunkan rangkaian 5G di Malaysia meliputi hampir 60% liputan di kawasan berpenduduk. Sasaran untuk mencapai 80% liputan 5G yang pada asalnya dijangka dicapai pada penghujung 2024 juga dapat diawalkan kepada penghujung tahun ini.

Kerajaan telah menilai semula dasar pelaksanaan rangkaian 5G negara dan berpandangan bahawa apabila pencapaian liputan 5G oleh DNB berada pada paras yang baik, iaitu apabila telah mencapai 80% liputan di kawasan berpenduduk, adalah wajar supaya pembangunan rangkaian 5G di Malaysia diterajui semula oleh pemain-pemain industri sepertimana rangkaian mudah alih bagi generasi-generasi sebelum ini.

Peralihan kepada model dwirangkaian ini akan mewujudkan elemen persaingan yang lebih menyeluruh dalam perkhidmatan 5G sekali gus akan memberikan impak positif terhadap kualiti perkhidmatan, keluasan liputan dan harga perkhidmatan yang ditawarkan kepada pengguna.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' SHAMSUDDIN BIN HAJI ABD
GHAFFAR
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' SHAMSUDDIN BIN HAJI ABD GHAFFAR minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan mengapakah kadar kemiskinan dalam kalangan pesawah padi masih tinggi walhal mereka membanting tulang untuk menghasilkan makanan supaya rakyat Malaysia tidak berlapar.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan rekod semasa tahun 2022 Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) menunjukkan bahawa jumlah pesawah aktif di seluruh negara adalah kira-kira 200,000 orang. Umum mengetahui bahawa kebanyakan pesawah di Malaysia tergolong dalam kumpulan B40 dan kementerian berpandangan bahawa pendapatan pesawah boleh ditambahbaik sekiranya produktiviti pengeluaran padi dapat ditingkatkan.

Justeru, pelbagai langkah telah diambil oleh Kerajaan untuk meningkatkan hasil produktiviti pengeluaran padi di samping meningkatkan pendapatan pesawah. Kerajaan telah menyediakan pelbagai bentuk bantuan subsidi dan insentif kepada industri padi dan beras negara yang meliputi subsidi input dan output. Bentuk bantuan subsidi input pertanian yang telah diberikan adalah meliputi Skim Baja Padi Kerajaan Persekutuan (SBPKP), Skim Insentif Pengeluaran Padi (SIPP), Skim Baja dan Racun Padi Bukit/Huma (SBRPB) dan Skim Insentif Benih Padi Sah (IBPS). Manakala subsidi output pertanian adalah Skim Subsidi Harga Padi (SSHP) turut diberikan kepada pesawah. Subsidi dan insentif ini sedikit sebanyak mengalakkan pesawah untuk meningkatkan produktiviti pengeluaran padi. Berdasarkan kepada faktor tertentu kerajaan masih perlu menyediakan bantuan subsidi dan insentif input pertanian kepada para pesawah bagi memastikan kelestarian pengeluaran padi dan beras negara berterusan seterusnya menjamin keterjaminan bekalan makanan.

Kerajaan juga telah menetapkan harga minimum jualan padi sebanyak RM1,200 setiap tan metrik. Selain itu, Kerajaan juga membayar insentif hasil padi sebanyak RM360 setiap tan metrik padi yang dijual ke kilang-kilang yang dilesenkan dan berdaftar dengan BERNAS. Disamping itu, KPKM terus memberikan fokus yang lebih agresif terhadap pelaksana program dan projek peningkatan produktiviti hasil padi sawah seperti peluasan pelaksanaan projek *SMART* Sawah Berskala Besar (*SMART SBB*), pengurusan nutrien dan pembajaan secara lokasi spesifik (*Soil Specific Nutrient Management*), menambahbaik sistem pengedaran benih padi sah, dan menggalakkan penggunaan mekanisasi dan automasi dalam penanaman padi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK BOBBEY BIN SUAN
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK BOBBEY BIN SUAN minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM
SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan apakah usaha
Kerajaan Persekutuan untuk membantu Kerajaan-kerajaan negeri
menyelesaikan isu bekalan elektrik dan air yang masih berlarutan
khususnya di wilayah Sabah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

- 1) Kementerian telah melaksanakan pelbagai usaha untuk membantu meningkatkan kualiti perkhidmatan pembekalan elektrik di Sabah. Antara usaha-usaha yang telah, sedang dan akan diambil adalah seperti berikut:
 - a) Kerajaan telah melaksanakan perancangan pembekalan elektrik Sabah melalui Pelan Pembangunan Penjanaan yang diluluskan oleh Jawatankuasa Perancangan dan Pelaksanaan Pembekalan Elektrik dan Tarif (JPPPET) Sabah yang dipengerusikan secara bersama antara YB Menteri Sumber Asli, Alam Sekitar dan Perubahan Iklim dan YAB Ketua Menteri Sabah. Jawatankuasa ini juga turut dianggotai oleh agensi-agensi Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri Sabah yang berkaitan serta syarikat utiliti iaitu Sabah Electricity Sdn. Bhd. (SESB).

Pelan Pembangunan Penjanaan ini menetapkan perancangan penjanaan bagi tempoh jangka panjang (sehingga 20 tahun) dan jangka pendek dan sederhana (sehingga 10 tahun sahaja) untuk negeri Sabah berdasarkan analisis lengkap oleh Suruhanjaya Tenaga selaku badan regulatori industri bekalan elektrik negara. Ia dirangka dengan mengambil kira penilaian unjuran permintaan, opsyen

teknologi penjanaan, kecukupan bahan api dan kos pembekalan yang paling optimum;

- b) Kerajaan Persekutuan juga telah menyediakan geran berjumlah RM2.3 bilion dan pinjaman berjumlah RM1.14 bilion di bawah Rancangan Malaysia ke-11 (RMK-11) bagi pelaksanaan projek-projek pengukuhan sistem penghantaran dan pembahagian bekalan elektrik. Projek-projek ini dilaksanakan oleh Pasukan Projek Khas Bekalan Elektrik Sabah (PPKBES) dan SESB. Beberapa projek oleh PPKBES kini disambung pelaksanaannya sebagai projek sambungan di bawah RMK-12 yang bertujuan untuk mengurangkan indeks purata tempoh gangguan sistem (SAIDI) di negeri Sabah dan W.P. Labuan daripada 286.22 minit/pengguna/tahun (prestasi tahun 2022) kepada 150 minit/pengguna/tahun menjelang tahun 2025; dan
- c) Kerajaan Persekutuan juga menyediakan peruntukan subsidi yang besar kepada SESB yang merangkumi subsidi bahan api, subsidi solar dan subsidi sokongan tarif, bagi memastikan kemampanan operasi syarikat utiliti tersebut. Berdasarkan rekod dari tahun 2012 hingga 2022, jumlah peruntukan subsidi yang telah diberikan oleh Kerajaan Persekutuan kepada SESB ialah sebanyak RM6.078 bilion.

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

- 2) Kementerian ini telah melaksanakan pelbagai usaha untuk membantu meningkatkan perkhidmatan bekalan air di Sabah. Di bawah *Rolling Plan* Ketiga, Rancangan Malaysia Kedua Belas (RP3, RMKe-12) Kerajaan Persekutuan telah menyediakan peruntukan berjumlah RM203.25 juta secara geran dan pinjaman bagi pelaksanaan 13 projek sumber dan bekalan air.
- 3) Di samping itu, selaras dengan kenyataan YAB Perdana Menteri yang telah menyatakan komitmen Kerajaan Persekutuan berhubung isu bekalan air di Sabah, Kementerian ini telah menubuhkan Pasukan Petugas Khas Bekalan Air Negeri Sabah bagi meneliti cadangan penyelesaian isu bekalan air di negeri tersebut.
- 4) Jawatankuasa ini yang dipengerusikan oleh Kementerian Ekonomi dan Kementerian Sumber Asli, Alam Sekitar dan Perubahan Iklim dianggotai oleh Kementerian dan agensi Persekutuan dan Negeri Sabah yang berkaitan. Jawatankuasa ini berperanan untuk membincangkan dan mempertimbangkan projek-projek yang perlu dilaksanakan segera bagi menyelesaikan isu air yang dihadapi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TAN SRI DATO' LOW KIAN CHUAN
TARIKH : 22 JUN 2023

TAN SRI DATO' LOW KIAN CHUAN minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan:-

- (a) berapakah peratusan penyelesaian perdagangan (*trade settlement*) di antara Malaysia dan China dalam Renminbi; dan
- (b) apakah usaha-usaha Kerajaan dan Bank Negara Malaysia untuk menambahkan perdagangan dua hala dalam mata wang Ringgit dan Renminbi.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Jumlah penyelesaian barang dagangan yang dibuat dalam mata wang Renminbi (RMB) adalah sebanyak 16.0% daripada jumlah perdagangan antara Malaysia dan China. Walaupun masih sederhana, jumlah penyelesaian perdagangan dalam matawang tempatan ini telah meningkat secara ketara dari hanya 0.5%, sepuluh tahun yang dahulu (2012). Seperti negara-negara lain yang terlibat dalam 'rantai bekalan global' (*global supply chain*) yang dikuasai oleh syarikat-syarikat multinasional, mata wang Amerika Syarikat masih menjadi pilihan utama untuk penyelesaian transaksi perdagangan antarabangsa atas pelbagai faktor. Antaranya, kelebihan mata wang Amerika Syarikat diterima secara global, boleh diperolehi di mana-mana pasaran mata wang serta kos efektif.
2. Bank Negara Malaysia (BNM) telah mengambil langkah proaktif untuk memperluaskan dan menggalakkan penggunaan mata wang serantau. Antaranya, Kemudahan Kecairan Renminbi (*Renminbi Liquidity Facility*, RLF) yang diperkenalkan sejak tahun 2013 dan pelantikan Bank of China Malaysia sebagai bank penjelasan Renminbi (*Renminbi Clearing Bank*) sejak tahun 2015 untuk memudahkan penyelesaian transaksi perdagangan antarabangsa dalam mata wang Renminbi. Malaysia juga merupakan antara negara pertama yang memeterai perjanjian pengaturan mata wang dengan People's Bank of China (PBC) pada 2009. Perjanjian ini memudahkan lagi penggunaan mata wang renminbi dan ringgit bagi

tujuan pembayaran perdagangan dan pelaburan di antara China dan Malaysia.

Sekian, terima kasih.

MAKLUMAT TAMBAHAN

Jadual 1: Peratusan penyelesaian barang dagangan antara Malaysia dan China dalam mata wang serantau

Tahun	% penyelesaian barang dagangan dalam RMB	% penyelesaian barang dagangan dalam MYR	% penyelesaian barang dagangan dalam MYR & RMB
2011	0.5	1.2	1.7
2012	1.2	1.6	2.8
2013	2.6	1.9	4.5
2014	4.0	1.5	5.6
2015	7.1	2.3	9.3
2016	9.5	3.5	13.0
2017	11.4	3.2	14.6
2018	12.7	3.1	15.8
2019	14.2	3.7	17.9
2020	16.6	2.0	18.5
2021	15.7	1.1	16.9
2022	16.0	1.2	17.2

Sumber: Cash BOP (BNM)

Nota: Sila ambil maklum bahawa data dari sumber Cash (Balance of Payment, BOP) merupakan nilai penyelesaian dan berbeza daripada nilai perdagangan yang dibekalkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM), disebabkan faktor-faktor di bawah:

- Data nilai perdagangan merangkumi barang-barangan yang tiba di sempadan Malaysia untuk tujuan transit dan *transshipment* sebelum dihantar ke negara lain (barang dagangan tersebut tidak dimiliki oleh

Malaysia), manakala nilai penyelesaian hanya merangkumi barangan eksport dimiliki oleh Malaysia.

- Data nilai perdagangan adalah berdasarkan asas terakru (*accrual basis*), manakala data nilai penyelesaian adalah berdasarkan asas transaksi tunai (*cash basis*).
- Butiran negara dalam data perdagangan adalah berdasarkan destinasi barangan yang dieksport. Manakala, data penyelesaian merekod nilai mengikut destinasi transaksi yang dilakukan. Sebagai contoh, sesuatu barangan dieksport ke China tetapi pembayaran dibuat di Singapura melalui hab kewangan syarikat berkaitan di Singapura.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN MOHD HASBIE BIN MUDA
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN MOHD HASBIE BIN MUDA minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan perancangan Kementerian dalam mengetengahkan literasi politik kepada pelajar sekolah rendah dan menengah di Malaysia. Hal ini penting untuk memberi pendedahan awal memandangkan statistik belia (15-30 tahun) hampir 30% dan kelayakan mengundi di Malaysia adalah mereka yang berusia 18 tahun dan ke atas.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kandungan atau elemen yang berkaitan pilihan raya telah dilaksanakan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) melalui pendekatan kurikulum, kokurikulum dan pelbagai program bertujuan untuk memberi pengetahuan dan pemahaman kepada murid di peringkat rendah dan menengah serta pelajar lepasan menengah di institusi pendidikan bawah KPM berhubung literasi politik.

Sebagai usaha membentuk karakter murid menjadi warganegara yang bertanggungjawab dan cinta akan negara, bermula dari sekolah rendah, murid diajar mengenai Perlembagaan Persekutuan dan tanggungjawab rakyat kepada negara. Ini termasuk latar belakang pengetahuan asas sejarah negara melalui tema “Sejarah Awal Negara, Kedaulatan Negara dan Kemakmuran Negara Kita”.

Selaras dengan kematangan usia dan tahap pengetahuan, murid sekolah menengah didedahkan dengan lebih mendalam tentang politik melalui tema “Sejarah Kita dan Dunia, Warisan Bangsa, Kedatangan Kuasa Asing, Pembinaan Negara serta Malaysia dan Masa Hadapan”. Ini adalah bertujuan supaya murid memahami kepentingan peranan mereka sebagai warganegara yang bertanggungjawab untuk mengekalkan keharmonian dan kestabilan negara.

Selain itu, KPM turut mengambil langkah yang sewajarnya bagi meningkatkan kesedaran tentang kelayakan umur mengundi kepada anak muda, khususnya pelajar lepasan menengah yang berada di institusi pendidikan KPM seperti kolej matrikulasi, institut pendidikan guru, tingkatan enam dan kolej vokasional. Pelajar akan mempelajari topik berkaitan pilihan raya yang terkandung dalam kurikulum kursus wajib atau teras. Menerusi mata pelajaran/kursus tersebut, pelajar mempelajari tentang kepentingan dan hak mengundi sebagai warganegara. Mata pelajaran atau kursus tersebut adalah seperti berikut:

- i. Pengajian Am Matrikulasi di kolej matrikulasi;
- ii. Hubungan Etnik di institut pendidikan guru;
- iii. Pengajian Am di tingkatan enam; dan
- iv. Etika dan Penghayatan Nilai, Sejarah serta Pengajian Malaysia 2 di kolej vokasional.

Bagi memupuk kesedaran politik melalui aktiviti kokurikulum pula, KPM menjalin kerjasama dengan Jabatan Penerangan Malaysia (JaPen), bagi melaksanakan pelbagai aktiviti patriotisme melalui Kelab Malaysiaku. KPM turut menyokong program yang dianjurkan oleh Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) melalui Kelab Rukun Negara yang merangkumi pelbagai aktiviti berteraskan kepada pengukuhan pengetahuan, pemahaman, penghayatan dan pengamalan Rukun Negara.

Di samping itu, sebagai nilai tambah proses pembelajaran yang berlaku di dalam kelas, pelajar di kolej vokasional dan kolej tingkatan enam didedahkan dengan pengalaman secara langsung dalam proses pilihan raya peringkat kolej bagi memilih ahli jawatankuasa Majlis

Perwakilan Pelajar. Bagi pelajar di kolej matrikulasi dan institut pendidikan guru pula, KPM bekerjasama dengan Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) melalui Akademi Pilihan Raya dalam melaksanakan program pendidikan dan kesedaran terhadap proses demokrasi dan pilihan raya. Pilihan raya ini dilaksanakan selaras dengan peruntukan di bawah Akta 174 bagi memilih Jawatankuasa Perwakilan Pelajar (JPP). Pelajar didedahkan dengan proses pilihan raya seperti penubuhan Jawatankuasa Pilihan Raya, pelantikan Jawatankuasa Pemantau, pembubaran JPP, proses penamaan calon, kempen, pidato umum, perang poster, merayu undi dan proses mengundi sehingga pengumuman keputusan pilihan raya dikeluarkan secara rasmi. KPM yakin proses simulasi perjalanan pilihan raya merupakan satu pendedahan kepada pelajar terhadap situasi menghadapi pilihan raya sebenar.

KPM juga telah melaksanakan Program Pembinaan Karakter Bangsa Malaysia yang bertujuan untuk meningkatkan kefahaman pelajar tingkatan 6 tentang peranan sebagai warganegara yang bertanggungjawab kepada pembinaan negara bangsa termasuk peranan mereka sebagai pengundi.

KPM berpandangan pelaksanaan kandungan kurikulum serta aktiviti dan program kokurikulum sedia ada membolehkan murid di peringkat rendah dan menengah serta pelajar lepasan menengah di institusi pendidikan bawah KPM memperoleh pengetahuan, pemahaman serta penghayatan tentang pendidikan politik dan perlembagaan persekutuan. KPM yakin bahawa pengetahuan dan penghayatan tersebut boleh diaplikasikan dalam kehidupan harian serta dapat mempersiapkan murid serta pelajar untuk melaksanakan hak dan tanggungjawab.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN ABUN SUI ANYIT
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN ABUN SUI ANYIT minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan adakah Kementerian akan menyambung pembinaan Jalan Persekutuan Bintulu-Bakun seterusnya dari Bakun hingga ke Kompleks Imigresen, Kastam dan Kuarantin (CIQ) Tapak Megah yang lebih dekat dengan Nusantara, Indonesia untuk mendapatkan limpahan kemajuan yang ditumpukan oleh Indonesia di ibu negara mereka yang baru, memandangkan lokasi Nusantara berdekatan dengan Daerah Belaga, Sarawak.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, Kementerian ini telah mengangkat cadangan projek **Menaiktaraf dan Pemulihan (*Rehabilitation*) Jalan Bakun (803) Dari Simpang Bakun (803/1) Ke Sempadan Jalan Empangan Bakun (803/9), Bahagian Bintulu Dan Kapit, Sarawak** pada *Rolling Plan* 4 (RP4), Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) untuk pertimbangan Agensi Pusat. Walau bagaimanapun kelulusan bagi cadangan projek tersebut tertakluk kepada pertimbangan Agensi Pusat berdasarkan keutamaan dan kedudukan kewangan Kerajaan.

Manakala bagi cadangan pembinaan Jalan Persekutuan Bakun hingga ke Kompleks Imigresen, Kastam dan Kuarantin (CIQ) Tapak Megah, Kementerian ini sentiasa terbuka untuk menerima syor atau permohonan melalui Kerajaan Negeri berdasarkan senarai keutamaan daripada Negeri Sarawak.

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator juga, prosedur bagi permohonan projek membina jalan baharu atau menaiktaraf Jalan Persekutuan sedia ada adalah melalui Kerajaan Negeri berdasarkan senarai keutamaan negeri yang dikemukakan kepada Kementerian ini melalui penyelarasan antara Unit Perancang Ekonomi Negeri dan Jabatan Kerja Raya Negeri. Sehubungan itu, disyorkan supaya Ahli Yang Berhormat mengemukakan cadangan projek tersebut kepada

pihak Kerajaan Negeri melalui Unit Perancang Ekonomi Negeri Sarawak atau JKR Negeri Sarawak untuk dimasukkan dalam senarai keutamaan Negeri dalam *Rolling Plan* (RP) yang akan datang. Kementerian ini akan meneliti cadangan projek ini apabila dimohon oleh Kerajaan Negeri berdasarkan senarai keutamaan Negeri pada masa yang akan datang dan akan diberi pertimbangan yang sewajarnya untuk diangkat kepada Agensi Pusat jika memenuhi keperluan teknikal untuk dilaksanakan, tertakluk kepada agihan peruntukan pembangunan kepada Kementerian ini.

Sekian terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN AMIR BIN MD GHAZALI
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN AMIR BIN MD GHAZALI minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah status Projek Kerajaan Persekutuan di bawah PERDA iaitu Bazar Perdana Bukit Perda Bukit Mertajam dari tahun 2004 sehingga kini yang terbengkalai (projek sakit) di mana hampir seribu pembeli lot-lot di premis tersebut tidak dapat berniaga dan apakah usaha Kerajaan untuk menyelesaikan isu ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Bazar Perdana Bandar Perda, Bukit Mertajam adalah projek yang dilaksanakan secara usahasama antara PERDA dan Aseania Development Sdn. Bhd. (ADSB). Projek ini siap dibina mengikut jadual pada tahun 2000 dan telah memperolehi Sijil Layak Menduduki (OC) pada 12 Februari 2004.

Projek ini mengandungi satu (1) blok bangunan empat (4) tingkat dengan jumlah keseluruhan unit sebanyak 1,153 unit yang merangkumi komponen pasar basah, medan selera, ruang perniagaan ala Pekan Rabu, ruang kedai borong, ruang pasar raya dan bilik sejuk.

Jualan bagi kesemua unit adalah dilaksanakan sepenuhnya oleh ADSB dan Badan Pengurusan Bersama (JMB) telah ditubuhkan pada tahun 2012 bagi menguruskan pengoperasian Bazar Perdana ini. Namun begitu, pelaksanaan operasi tidak terlaksana seperti dirancang atas pelbagai faktor berbangkit seperti isu-isu kerosakan dan kerjasama pemilik-pemilik unit tersebut.

Pada tahun 2017, Kerajaan telah bercadang untuk menubuhkan Pusat Transformasi Bandar (UTC) Negeri Pulau Pinang di Bazar Perdana. Beberapa siri lawatan tapak dan perbincangan lanjut telah diadakan bagi merealisasikan cadangan tersebut. Namun demikian, pihak JMB hanya berjaya mendapatkan persetujuan sebahagian pemilik sahaja dan cadangan pelaksanaan UTC tidak dapat diteruskan.

Seterusnya, bagi membantu pihak JMB menyelesaikan masalah pengoperasian Bazar Perdana, Kerajaan Persekutuan melalui Majlis Pembangunan Bumiputera Pulau Pinang (MPBPP) sedang merangka beberapa strategi penyelesaian dan akan dibincangkan dalam Mesyuarat Jawatankuasa Kerja MPBPP.

Walau bagaimanapun, pemilik-pemilik unit dan pihak JMB boleh meneruskan aktiviti perniagaan di Bazar Perdana tanpa sebarang halangan kerana kesemua pemilik adalah bertanggungjawab sepenuhnya ke atas hartanah mereka.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TAN SRI DATUK SERI PANGLIMA
ANIFAH BIN AMAN
TARIKH : 22 JUN 2023

TAN SRI DATUK SERI PANGLIMA ANIFAH BIN AMAN minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apa mekanisme dan hala tuju Kerajaan untuk memperkasakan industri hiliran (downstream) minyak dan gas di W.P. Labuan.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman ahli Yang Berhormat, Wilayah Persekutuan Labuan (W.P. Labuan) kini merupakan antara hab pengeluaran dan eksport metanol terbesar di rantau ini, dengan kapasiti sebanyak 2.3 juta tan metrik setahun yang dimiliki dan diurus oleh PETRONAS Chemicals Group Berhad (PCG). Perkembangan Labuan di dalam industri hiliran minyak dan gas ini telah menyumbang kepada peningkatan taraf hidup masyarakat tempatan.
2. Kerajaan telah merancang pembangunan W.P. Labuan melalui Blueprint Pembangunan Labuan yang disediakan oleh Perbadanan Labuan untuk jangka masa panjang sehingga tahun 2030. Pelan ini menggariskan cadangan pembangunan fizikal dan program, khususnya untuk meningkatkan aktiviti ekonomi di Labuan.
3. Sektor perindustrian merupakan antara penyumbang utama kepada pewujudan sumber ekonomi baharu melalui aktiviti hiliran berdasarkan sumber sedia ada seperti metanol dan perkhidmatan sokongan berkaitan minyak dan gas. Beberapa hala tuju telah dirangka bagi tujuan ini seperti:

- a. menjadikan Labuan sebagai pusat perkhidmatan bagi sektor minyak dan gas dan disokong industri perkhidmatan yang berkaitan;
- b. membangunkan industri berasaskan vendor bagi mempelbagaikan rantai dan aktiviti industri hiliran;
- c. mewujudkan pusat data perindustrian Labuan bagi tujuan perkongsian maklumat serta jalinan kerjasama korporat selain menjadi sumber data pelabur asing;
- d. meningkatkan prasarana seperti sistem telekomunikasi dan rangkaian jalan serta pembinaan pelabuhan bersepadu;
- e. menyediakan insentif percukaian yang menarik selaras dengan status pulau bebas cukai;
- f. membangunkan produk dan aktiviti hiliran melalui penyelidikan dan pembangunan khususnya produk berasaskan methanol seperti industri pembuatan gliserin (*glycerine*), *methyl ether*, *fatty alcohol*, urea, kertas dan tekstil, farmaseutikal dan sebagainya; dan
- g. menyediakan kawasan perindustrian yang strategik dan bersepadu. Pada masa ini, W.P. Labuan mempunyai 310 hektar kawasan perindustrian yang tertumpu di kawasan perindustrian Rantau-rantau yang mana turut dirancang kawasan seluas 514 hektar bagi tujuan perindustrian masa depan.

4. Memandangkan industri hiliran adalah bersifat terbuka, pelabur yang berminat boleh mengemukakan cadangan untuk mengembangkan pelaburan aktiviti hiliran di Labuan. Pada masa yang sama, PCG telah memaklumkan bahawa syarikat tersebut akan menilai peluang untuk meluaskan operasi perniagaannya secara berterusan. Penilaian ini bergantung kepada keadaan pasaran dan ekonomi semasa, serta kebolehlaksanaan dari sudut komersial, teknikal dan perkembangan teknologi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HJ
IBRAHIM
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HJ IBRAHIM minta **MENTERI SUMBER
ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan sejauh
mana keberkesanan Pelan Hala Tuju Tenaga Boleh Baharu Malaysia
(MyRER) 2022-2035 untuk suku pertama dan kedua tahun ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Pelan Hala Tuju Tenaga Boleh Baharu Malaysia (MyRER) 2022-2035 yang dilancarkan pada tahun 2021 telah menetapkan sasaran peningkatan campuran kapasiti TBB dalam pembekalan elektrik negara kepada 31% menjelang tahun 2025.
2. Pelaksanaan inisiatif di bawah pelan halatuju ini telah meningkatkan kapasiti TBB daripada 22% pada tahun 2021 kepada 25% pada suku tahun pertama 2023. Manakala pencapaian bagi suku tahun kedua berakhir 31 Jun 2023 hanya akan dikeluarkan selepas tarikh tersebut.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN AK NAN A/L EHTOOK
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN AK NAN A/L EHTOOK minta **MENTERI PEMBANGUNAN KERAJAAN TEMPATAN** menyatakan perancangan yang telah dibuat untuk mengurangkan permintaan dan harga rumah di bandar-bandar utama dengan menambah jaringan pengangkutan awam seperti LRT/MRT/KTM ke kawasan-kawasan pinggir bandar agar orang ramai boleh tinggal dan berulang alik dengan selesa dan murah. Dimanakah kawasan-kawasan pinggir bandar yang dikenal pasti untuk tujuan tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pembangunan Kerajaan Tempatan (KPKT) melalui Jabatan Perancangan Bandar dan Desa (PLANMalaysia) telah mengeluarkan Garis Panduan Perancangan (GPP) Pembangunan Berorientasikan Transit (TOD) bagi memandu perancangan yang berasaskan TOD untuk meningkatkan kualiti kehidupan dan daya saing di sekitar kawasan stesen tersebut. Secara umumnya, TOD merupakan satu konsep pemajuan yang berpusatkan stesen pengangkutan awam rel atau bas.

Pemajuan TOD ini menggalakkan persekitaran yang mempunyai ketersambungan yang tinggi, mesra pengangkutan awam, pejalan kaki dan basikal serta dapat mengurangkan kebergantungan kenderaan bermotor. TOD menggalakkan penggunaan sumber tanah dan reruang secara optimum dan inklusif bagi memenuhi kehendak semua golongan masyarakat. GPP TOD mencadangkan tiga (3) jenis TOD mengikut tahap intensiti pembangunannya iaitu:

- i) TOD Intensiti Tinggi (T1);
- ii) TOD Intensiti Sederhana Tinggi (T2); dan
- iii) TOD Intensiti Sederhana (T3).

TOD jenis T1 adalah sesuai di kawasan yang mempunyai stesen jenis hab pengangkutan awam di bandar utama berkepentingan global, nasional atau wilayah. TOD jenis T2 adalah sesuai di kawasan stesen pertukaran di bandar utama dan T3 di pusat kejranaan atau pinggir bandar. Kawasan yang berpotensi untuk pembangunan TOD boleh dikenal pasti oleh Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) melalui Rancangan Tempatan (RT) yang disediakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO DR. NUING JELUING
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO DR. NUING JELUING minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah sebab-sebab kes penipuan (scam) makin meningkat dan apakah langkah-langkah yang diambil untuk mencegah kes ini terus berlaku. Adakah terdapat kajian yang dibuat untuk menentukan faktor-faktor yang menyebabkan penipuan ini berlaku.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA BINTI OTHMAN SAID
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan dapatan Kerajaan melalui Bank Negara Malaysia, kebanyakan kejadian kehilangan wang dalam akaun bank baru-baru ini berlaku berpunca daripada kebolehan dan keupayaan penjenayah memperdaya pemilik akaun untuk menyerahkan maklumat peribadi termasuklah kata laluan kepada penjenayah, sama ada secara langsung atau tidak langsung melalui muat turun perisian hasad (malware) oleh pemilik akaun sendiri.
2. Berhubung beberapa langkah yang diambil untuk mencegah kes ini dari terus berlaku, Kerajaan menerusi Bank Negara Malaysia juga menasihatkan orang ramai agar mengambil tindakan-tindakan berikut bagi mengelakkan daripada terpedaya dan menjadi mangsa penipuan:-
 - a. Jangan dedahkan atau kongsi butiran ID pengguna dan kata laluan akaun perbankan atas talian, maklumat pengesahan perbankan dalam talian seperti kod pengesahan, nombor dan PIN kad ATM atau kad kredit anda kepada mana-mana individu atau di mana-mana laman sesawang yang mencurigakan;

- b. Sentiasa memastikan peranti peribadi, seperti telefon bimbit, dikemas kini dan mempunyai perlindungan serta bebas daripada perisian yang mencurigakan seperti “malware” seperti Android Package Kit (APK) dan “spyware”; dan
 - c. Sentiasa berwaspada dan tidak mudah terpedaya dengan muslihat, tipu helah atau tawaran yang terlalu bagus tetapi tidak benar yang ditawarkan oleh pihak-pihak tertentu atau pihak yang tidak dikenali.
3. Sebagai panduan, orang ramai boleh mengamalkan 3S dalam melindungi diri daripada ancaman ini, iaitu Soal, Sekat dan Sebar:-
- a. Soal setiap perkara terutamanya perkara yang meragukan dan mempunyai tanda-tanda amaran;
 - b. Sekat diri daripada melakukan langkah seterusnya jika berasa curiga terutamanya hal-hal yang melibatkan urusan kewangan; dan
 - c. Sebarkan maklumat kepada rakan dan keluarga, termasuk melaporkan kepada pihak berkenaan jika tidak pasti atau terdapat transaksi yang mencurigakan.
4. Kerajaan melalui Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) turut bekerjasama dengan syarikat-syarikat telekomunikasi untuk mempertingkatkan keselamatan saluran komunikasi dan multimedia bagi menyekat terbitan mesej palsu dan penyebaran perisian hasad (malware) oleh sindiket penipuan kewangan, di samping menyenaraihitamkan nombor telefon dan peranti mudah alih yang terlibat dalam kes penipuan kewangan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' KESAVADAS A/L
A.ACHYUTHAN NAIR
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' KESAVADAS A/L A.ACHYUTHAN NAIR minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan bentuk kawalan serta pemantauan tegas terhadap aktiviti-aktiviti sukan luar (outdoor) yang dikendalikan oleh sekolah sukan di setiap negeri sebagai usaha untuk melindungi atlet pelajar daripada risiko strok haba serta risiko-risiko kesihatan yang lain tanpa menjejaskan persediaan mereka untuk menyertai sebarang kejohanan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa menitikberatkan penjagaan kebajikan, kesihatan dan keselamatan murid khususnya semasa berhadapan dengan fenomena cuaca panas yang tidak menentu.

Selaras dengan itu, KPM telah mengambil langkah dan tindakan sewajarnya dengan mengeluarkan kenyataan media pada 28 April 2023 berkaitan persediaan institusi pendidikan bawah KPM berhubung Penjagaan Kebajikan, Kesihatan dan Keselamatan Murid Semasa Menghadapi Cuaca Panas dan Jerebu sebagai panduan. Semua institusi pendidikan perlu bersedia dan melaksana langkah-langkah pencegahan bagi membendung situasi cuaca panas dan jerebu, iaitu:

- i. menangguhkan semua aktiviti luar bilik darjah jika cuaca terlalu panas;
- ii. memantau aktiviti yang boleh mendedahkan murid kepada keadaan cuaca panas bagi memastikan kesihatan mereka tidak terjejas;
- iii. bagi kawasan yang bacaan IPU melebihi 100, semua aktiviti di luar bilik darjah yang melibatkan murid hendaklah dihentikan;
- iv. memastikan bekalan air minuman bersih mencukupi di institusi pendidikan bawah KPM dan menggalakkan murid membawa air minuman sendiri;
- v. menasihati dan menggalakkan murid mengambil air minuman dalam kuantiti yang sesuai bagi mengawal suhu badan;

- vi. membekalkan air minuman kepada murid asrama sekiranya keadaan kritikal dan tiada sumber lain bagi mendapatkan air minuman; dan
- vii. sentiasa berwaspada serta bekerjasama dengan klinik dan hospital berdekatan sekiranya berlaku sebarang komplikasi ke atas murid akibat cuaca panas.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, KPM turut mengeluarkan Surat Siaran KPM Bilangan 1 Tahun 2023 berkaitan Garis Panduan Penutupan Institusi Pendidikan Bawah Kementerian Pendidikan Malaysia Semasa Cuaca Panas bertarikh 28 April 2023 untuk dipatuhi oleh semua institusi pendidikan agar langkah yang sewajarnya dapat diambil jika berlaku sesuatu yang tidak diingini terutamanya melibatkan keselamatan murid dan guru.

Dengan mengambil kira situasi terkini, KPM telah membenarkan semula pelaksanaan aktiviti luar dengan memastikan penjagaan kebajikan, kesihatan dan keselamatan murid, guru serta anggota kumpulan pelaksana semasa berhadapan dengan fenomena cuaca panas terjamin. Selaras dengan itu, KPM telah menyediakan Garis Panduan Pelaksanaan Aktiviti Luar Institusi Pendidikan bawah KPM Semasa Cuaca Panas melalui Surat Siaran KPM Bilangan 3 Tahun 2023 bertarikh 6 Jun 2023. Garis panduan ini adalah sebagai rujukan kepada semua institusi pendidikan bawah KPM termasuklah sekolah sukan di setiap negeri semasa melaksana aktiviti di luar bilik darjah bagi mengurangkan komplikasi kepada murid akibat cuaca panas. Garis panduan ini juga hendaklah dipatuhi supaya kesan gelombang haba yang memudaratkan kesihatan seperti hipertermia atau strok haba dan dehidrasi dapat dielakkan.

Usaha ini adalah bagi memastikan kesihatan murid sentiasa dilindungi tanpa menjejaskan persediaan untuk menyertai sebarang aktiviti atau pertandingan pada pelbagai peringkat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN HAJI ABDUL NASIR BIN HAJI
IDRIS
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN HAJI ABDUL NASIR BIN HAJI IDRIS minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status siasatan oleh setiap agensi Kerajaan terhadap dakwaan Perdana Menteri bahawa parti-parti politik dalam Perikatan Nasional menerima sumbangan dana daripada syarikat perjudian semasa kempen Pilihan Raya Umum yang lepas.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) masih meneruskan siasatan berkenaan dengan dakwaan berhubung perkara ini berikutan terdapat maklumat baharu yang diterima oleh SPRM. Pada masa yang sama ingin ditegaskan bahawa selain SPRM, terdapat juga agensi-agensi lain yang bertanggungjawab dan berkuasa termasuk Polis Diraja Malaysia (PDRM) dan Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN) untuk menyiasat sebarang kesalahan jenayah yang dilakukan oleh mana-mana entiti. Undang-undang Malaysia tidak mempunyai sebarang had masa untuk memulakan sebarang tindakan atas kes-kes jenayah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK JOHN AMBROSE
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK JOHN AMBROSE minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan strategi Kerajaan untuk menggalakkan pelajar lepasan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) dan Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM) menyambung pengajian dalam bidang TVET.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

1. Dalam usaha untuk memartabatkan TVET, kerajaan menyediakan akses yang amat luas kepada golongan belia khususnya lepasan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) dan Sijil Tinggi Pelajaran Malaysia (STPM) untuk menyambung pelajaran dalam bidang ini. TVET adalah proses pendidikan dan latihan yang mempunyai hala tuju pekerjaan dengan penekanan utama terhadap amalan industri.
2. Bagi lepasan SPM dan STPM, mereka diberi peluang untuk menyambung pengajian di institusi TVET seperti Institut Latihan Perindustrian (ILP), Institut Kemahiran Belia Negara (IKBN), Kolej Komuniti, Politeknik, dan Institut Kemahiran Mara yang menawarkan pelbagai program TVET bermula dari peringkat Sijil hingga ke Diploma.
3. Selain penawaran program berbentuk jangka panjang, **Kerajaan turut memperkenalkan pelaksanaan program TVET yang fleksibel** dan berbentuk jangka pendek sebagai satu pendekatan untuk menarik minat golongan ini. Sehubungan itu, program-program TVET secara modular (*microcredential*) dengan izin untuk memberi ruang pelaksanaan latihan yang lebih berfokus, fleksibel dan khusus yang telah mula dibangun dan ditawarkan merentasi pelbagai bidang.

4. Program sebegini yang membolehkan belia mendapatkan kemahiran dalam masa yang singkat seawal 40 jam latihan sahaja dijangka dapat menarik minat para pelajar lepasan SPM dan STPM untuk menyertai bidang kemahiran yang sememangnya akan memberi pulangan yang besar kepada mereka di kemudian hari.

5. Pelaksanaan program TVET secara fleksibel dapat membantu golongan ini untuk mendapatkan kemahiran bagi **memasuki pasaran kerja dalam masa yang singkat** sebagaimana menjadi kelaziman pada masa ini. Selain itu, ia juga membolehkan golongan pekerja sedia ada meningkatkan kemahiran yang dimiliki melalui modul-modul yang relevan dengan pasaran kerja semasa. Sehingga kini sebanyak **11,781 sijil** telah dikeluarkan melalui kaedah modular (*microcredential*).

6. Selain itu, pelaksanaan program TVET turut dipelbagaikan melalui **konsep latihan yang memberi penekanan terhadap aspek amali di tempat kerja sebenar**. Program seperti Sistem Latihan Dual Nasional (SLDN), Program Perantisan, *Academy in Industry* (Aii), dan *Bootcamp* yang dijalankan secara bersama antara institut latihan dan industri menjadi satu platform yang dapat menarik minat golongan sasaran terhadap program TVET. Menerusi pendekatan ini, mereka berpeluang mendapat pendedahan lebih awal terhadap ekosistem tempat kerja sebenar dan bimbingan komprehensif secara terus dari pengamal-pengamal industri.

7. Dalam usaha menggalakkan lebih ramai lepasan SPM dan STPM menyertai program TVET, Kerajaan menyediakan **kemudahan latihan secara percuma atau mengenakan kadar yuran yang amat berpatutan** di sesetengah institusi antaranya di Institut Latihan Jabatan

Tenaga Manusia (ILJTM) yang menawarkan kursus-kursus kemahiran dalam bidang Teknologi Plastik, Teknologi Pemesinan, Teknologi Foundri, Teknologi Fabrikasi Logam, Teknologi Perabot dan Teknologi Binaan Berasaskan Kayu.

8. Selain itu, program TVET juga diberi nilai tambah merangkumi persijilan dan kompetensi profesional yang diiktiraf oleh badan-badan profesional dan industri turut diterapkan dalam program TVET. Penerapan kompetensi tambahan seperti *CISCO Certified Networking Associate* dalam bidang teknologi maklumat, *Certified Welding Supervisor* dalam bidang kimpalan dan *AutoDesk Certified Profesional* dalam bidang rekabentuk berbantuan komputer membolehkan graduan TVET ditawarkan gaji yang lebih lumayan sama ada oleh majikan dalam atau luar negara.

9. Kerajaan secara berterusan membuat penambahbaikan terhadap pelaksanaan program TVET, dan mempromosikan program TVET secara besar-besaran dalam usaha menarik minat dan penyertaan anak muda, antaranya penganjuran pertandingan kemahiran peringkat kebangsaan yang dianjurkan setiap tahun melibatkan tiga kategori iaitu *WorldSkills Malaysia Belia* (WSMB), *WorldSkills Malaysia Pengajar* (WSMP) dan *Junior Skills Malaysia* (JSM).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DR HAJAH WAN MARTINA BINTI
WAN YUSOFF
TARIKH : 22 JUN 2023

DR. HAJAH WAN MARTINA BINTI WAN YUSOFF minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan apakah langkah-langkah segera dan jangka masa panjang bagi menarik minat anak-anak muda lepasan sekolah menengah melanjutkan pengajian ke peringkat lebih tinggi.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian ini sentiasa berusaha untuk menarik minat pelajar menyambung pengajian ke peringkat pendidikan tinggi. Antara **langkah-langkah segera** yang dilaksanakan adalah melalui pelbagai promosi dan program seperti:
 - i. **Program Jom Masuk U** melibatkan zon terpilih seluruh Negara yang mensasarkan pelajar, kaunselor sekolah, guru-guru dan ibu bapa serta masyarakat. Program *Signature* Kementerian ini dilaksanakan setiap tahun,
 - ii. **Program Outreach** melibatkan lokasi terpilih di seluruh Malaysia yang mensasarkan pelajar di sekolah luar bandar, B40 dan Orang Asli, dan
 - iii. **Promosi melalui saluran media sosial rasmi KPT** antaranya melalui platform Facebook, Instagram, Youtube dan TikTok.
2. Selain itu, antara **usaha berterusan dan strategi jangka masa panjang** kementerian dalam menarik minat dan mempermudah proses menyambung pengajian adalah:
 - i. Menyediakan empat (4) Laluan Khas bagi kemasukan ke IPTA dan ILKA menerusi kategori Orang Kurang Upaya (OKU)/Lepasan Institusi di bawah Jabatan Kebajikan Masyarakat

(JKM), Laluan Khas bagi kategori B40, Laluan Khas bagi kategori Orang Asli dan Atlet.

- ii. Menanggung sepenuhnya kos sebanyak RM15.00 sebagai **Bayaran Proses UPUOnline®** bagi mendapatkan Unik ID.
- iii. Memperkenal sistem **pembelajaran secara hibrid dan jadual anjal** yang memberi pilihan kepada pelajar untuk mengikuti pengajian dari rumah atau dari kampus tanpa perlu hadir secara fizikal di kelas. Melalui usaha ini, pelajar boleh menyusun aktiviti dengan lebih fleksibel. Sebanyak **95** Program Pengajian Ijazah Sarjana Muda daripada **19 UA** bersedia melaksanakan pembelajaran anjal **bermula tahun ini** bagi kemasukan **Sesi Akademik 2023/2024**.
- iv. **Dalam konteks pembiayaan dan insentif**, Perbadanan Tabung Pendidikan Tinggi Nasional (PTPTN) turut menyediakan kemudahan **Wang Pendahuluan Pinjaman (WPP)** bagi membantu pelajar daripada segi kewangan untuk persediaan awal **sebelum mendaftarkan diri ke IPT**.
- v. Melaksanakan pengurangan tempoh pengajian sebahagian **Program Pengajian Ijazah Sarjana Muda daripada empat (4) tahun kepada hanya tiga (3) tahun** sahaja. Setakat ini, sebanyak **44** program pengajian dari sembilan **(9) UA** yang telah dikenalpasti. Melalui inisiatif ini, pelajar akan dapat mengurangkan perbelanjaan dari segi yuran pengajian dan kos sara hidup selain memohon pekerjaan lebih awal dan dapat membantu meningkatkan sosioekonomi keluarga.

- vi. **Memperluas Program SULUNG kepada 20 UA** yang menyediakan peluang kepada anak-anak **golongan B40 yang cemerlang dan pertama dalam keluarga** berjaya memasuki mana-mana bidang pengajian di Universiti Awam. Calon yang terpilih akan menerima pelbagai manfaat seperti pengecualian yuran pengajian dan penginapan serta peluang mengikuti program-program yang dapat membangunkan kemahiran insaniah mereka sehingga tamat pengajian di UA.
 - vii. **Meneruskan Program Dermasiswa B40 TVET** bagi pelajar golongan B40 untuk mengikuti pengajian dalam bidang Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional (TVET) peringkat Diploma dan Ijazah Sarjana Muda di IPTA telah dilaksanakan sejak tahun 2022.
3. Kesimpulannya, pihak kementerian akan terus mempergiat usaha secara berterusan untuk terus menarik minat pelajar lepasan sekolah agar mereka teruja dan memandang serius kepentingan melanjutkan pengajian ke peringkat pendidikan tinggi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' SRI VELL PAARI A/L SAMY
VELLU
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' SRI VELL PAARI A/L SAMY VELLU minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan berapakah jumlah caj transaksi pengeluaran RM1 yang telah dikutip oleh pihak bank sejak ianya diperkenalkan semula dan bolehkah Kerajaan mengambil RM1 ini untuk program Tanggungjawab Sosial Korporat (CSR) bagi membantu rakyat B40.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Transaksi pengeluaran wang yang dibuat di ATM (mesin juruwang automatik) bank pemegang kad / akaun itu sendiri adalah percuma. Caj transaksi RM1 hanya dikenakan bagi transaksi pengeluaran wang tunai yang dibuat di ATM bank lain selain daripada bank pemegang kad / akaun.

Bagi tempoh 15 bulan sejak pengenalan semula caj RM1 mulai 1 Februari 2022, sebahagian besar transaksi pengeluaran tunai (534 juta transaksi atau 54% daripada jumlah transaksi pengeluaran tunai di ATM) dilakukan di ATM bank pemegang akaun, justeru pengguna tidak dikenakan sebarang caj. Manakala transaksi selebihnya dikenakan caj RM1 dengan jumlah terkumpul dianggarkan bernilai RM30 juta sebulan bagi lebih 13 ribu ATM di seluruh negara.

Pihak bank menggunakan kutipan caj ATM untuk menampung kos penyediaan kemudahan ini kepada pelanggan. Ini termasuk kos penyelenggaraan ATM, kos pengurusan tunai dan caj rangkaian.

Sebagai sebahagian daripada usaha untuk menyokong rangkuman kewangan (*financial inclusion*), pihak industri telah memperuntukkan insentif kewangan ke atas caj rangkaian bagi menggalakkan penyediaan ATM di kawasan luar bandar.

Selain itu, pemain industri juga giat memperuntukkan insentif kepada pengguna dan perniagaan bagi menggalakkan peralihan ke kaedah pembayaran digital seperti perkhidmatan pindahan atas talian DuitNow, pembayaran e-dompet menggunakan kod QR (*Quick Response*) atau pembayaran menggunakan kad debit/kredit. Setakat Mac 2023, lebih dari 1.7 juta kod QR telah didaftarkan.

Penggunaan pembayaran digital di kalangan pengguna dan peniaga adalah digalakkan untuk memperkasakan sesebuah komuniti melalui peningkatan kecekapan, kemudahan dan keselamatan yang ditawarkan oleh e-pembayaran.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN SERUANDI BIN SAAD
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN SERUANDI BIN SAAD minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan bilakah Kementerian akan **mewujudkan pengurusan persatuan belia yang proaktif** dan bukan hanya sekadar pada nama persatuan belia namun pada hakikatnya tiada organisasi pertubuhan yang sah di tempat terbabit.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, semua pertubuhan belia yang beroperasi secara sah di negara ini perlu berdaftar di bawah Akta Pertubuhan Belia dan Pembangunan Belia 2007 [Akta 668]. Urusan pendaftaran pertubuhan belia dilaksanakan oleh Pejabat Pendaftar Pertubuhan Belia (ROY). Pada masa ini sebanyak 9,820 pertubuhan belia telah didaftarkan dan beroperasi secara sah di negara ini.

Kementerian ini memberi keutamaan kepada aspek tadbir urus pertubuhan belia di semua peringkat. Bagi tujuan berkenaan, pada tahun ini pihak ROY merancang untuk melaksanakan 15 Bengkel Tadbir Urus (BTU) Pertubuhan Belia peringkat negeri secara dalam talian. Bengkel ini bertujuan memberi kefahaman dan pendedahan berkaitan tadbir urus berkesan kepada pemimpin pertubuhan. Bengkel ini dijangka melibatkan penyertaan 50 pertubuhan belia di setiap negeri.

Selain itu, dari semasa ke semasa, pihak ROY turut melaksanakan program naziran ke atas pertubuhan belia berdaftar. Program ini bertujuan untuk memberi kefahaman kepada pemegang jawatan pertubuhan belia selaras dengan kehendak Akta 668 bagi menjamin kelestarian sistem tadbir urus pertubuhan belia.

Kementerian ini turut melaksanakan Program Penarafan Bintang (*Star Rating*) untuk memberi pengiktirafan kepada pertubuhan belia yang aktif menerusi penghantaran Maklumat Yang Kena Diberi (MYKD) dan juga sesi lawatan penilaian ke premis. Sehingga kini sebanyak 501

pertubuhan belia telah diberi penarafan bintang sejak program ini dilaksanakan dari tahun 2021.

Selain usaha di peringkat Kementerian, peranan untuk memberi kefahaman terhadap urus tadbir pertubuhan belia turut dimainkan oleh 101 Majlis Belia Daerah (MBD) yang menjadi badan penaung tertinggi di peringkat daerah. MBD berperanan menyelaras, memantau dan menyelia aspek pematuhan pertubuhan belia yang berdaftar di bawah ROY terhadap Akta 668.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' (DR.) ARMAN AZHA BIN ABU
HANIFAH
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' ARMAN AZHA BIN ABU HANIFAH minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan apakah status terkini perancangan penarikan subsidi terhadap golongan T20.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Langkah meneruskan pemberian subsidi dan bantuan dilihat membantu mengurangkan kesan kenaikan kos sara hidup rakyat. Walau bagaimanapun, pelaksanaan yang tidak bersasar menyebabkan ketirisan berlaku. Justeru, Kerajaan komited dalam melaksanakan pemberian subsidi secara bersasar bagi mengurangkan ketirisan. Kerajaan sedang giat meneliti mekanisme pemberian subsidi secara lebih bersasar bagi menentukan mekanisme yang paling praktikal dengan mengambil kira kumpulan sasaran serta kesan terhadap inflasi dan aktiviti ekonomi negara secara keseluruhan.

Justeru, dalam konteks menentukan penerima yang layak juga perlu dipelbagaikan kerana jenis subsidi dan golongan pengguna juga adalah berbeza. Adalah penting penentuan kelayakan dikaji dengan teliti agar agihan sumber dibuat dengan lebih cekap dalam masa yang sama mengurangkan *exclusion* dan *inclusion error*. Sebagai contoh, langkah pertama Kerajaan dalam melaksanakan pemberian subsidi elektrik secara bersasar bermula Januari 2023 adalah berdasarkan berdasarkan kepada kumpulan pengguna elektrik sama ada domestik atau bukan domestik serta had penggunaan elektrik kWj. Berdasarkan data penggunaan, Kerajaan memutuskan untuk melepaskan sebahagian kos *Imbalance Cost Pass Through* (ICPT) kepada pengguna bukan domestik dengan had penggunaan tinggi. Melalui langkah ini, Kerajaan masih menanggung jumlah subsidi sebanyak 10.8 bilion ringgit berbanding jumlah asal sebanyak 14.9 bilion ringgit.

Sehubungan itu, satu pasukan petugas khas telah diwujudkan di bawah Kementerian Kewangan untuk bekerjasama dengan kementerian / jabatan / agensi yang terlibat bagi meneliti keperluan dan kebolehlaksanaan pemberian subsidi secara bersasar dan mengenalpasti kaedah yang bukan sahaja berkesan malah menjimatkan masa serta memberi implikasi kewangan yang paling minimum kepada Kerajaan. Ini termasuklah mengumpul data dari Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ), Jabatan Pendaftaran Negara (JPN) dan Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN). Penetapan kriteria kelayakan masih belum diputuskan namun usaha membangunkan pusat data yang komprehensif sedang dibangunkan bagi membantu Kerajaan menetapkan kriteria yang bersesuaian berdasarkan data yang diperolehi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

**PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK LIM PAY HEN
TARIKH : 22 JUN 2023**

DATUK LIM PAY HEN minta **MENTERI SUMBER ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan inisiatif dan perlindungan yang diberikan kepada golongan B40 dan M40 supaya tidak terbeban daripada kesan kolateral kenaikan tarif elektrik pengguna bukan domestik bervoltan sederhana (MV) dan tinggi (HV) termasuklah Perbadanan Multinasional (MNC) di mana kos pengeluar berkemungkinan besar akan dipindah ke atas rakyat biasa.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk Makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Pelarasan tarif elektrik disemak setiap enam bulan sekali melalui mekanisme Imbalance Cost Pass-Through (ICPT) dengan mengambil kira kos bahan api dan kos penjanaan lain bagi tempoh enam bulan ke belakang. Dalam hal ini, kos ICPT sepatutnya dilepaskan keseluruhannya kepada semua pengguna dalam bentuk rebat atau surcay bagi tempoh enam bulan ke hadapan.
2. Kenaikan kos sebenar bahan api bagi tempoh Julai hingga Disember 2022 untuk Semenanjung adalah sebanyak RM16.16 bilion. Berdasarkan mekanisme ICPT yang berkuat kuasa, semua pengguna elektrik Tenaga Nasional Berhad (TNB) di Semenanjung sepatutnya dikenakan surcay 27 sen/kWj terhadap bil elektrik masing-masing bagi tempoh 1 Januari hingga 30 Jun 2023. Namun begitu, pengguna bukan domestik dalam kategori voltan sederhana (Medium Voltage – MV) dan voltan tinggi (High Voltage- HV) hanya dikenakan surcay pada kadar 20 sen/kWj. Keputusan ini melibatkan kos subsidi sebanyak RM1.93 bilion bagi tempoh Januari hingga Jun 2023 yang ditampung sepenuhnya oleh Kerajaan.
3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi melindungi golongan berpendapatan rendah dan sederhana daripada terkesan dengan peningkatan kos sara hidup pada masa kini serta mengawal kadar inflasi dalam negara, **Kerajaan telah bersetuju untuk mengekalkan rebat 2**

sen/kWj kepada semua pengguna domestik dan mengekalkan surcaj 3.70 sen/kWj kepada pengguna bukan domestik dalam kategori voltan rendah (Low Voltage – LV) bagi tempoh Januari hingga Jun 2023.

4. Selain itu, Kerajaan juga mempunyai inisiatif Program Rebat Bil Elektrik RM40 yang menawarkan pemberian rebat bil elektrik sehingga maksimum RM40 sebulan kepada Ketua Isi Rumah (KIR) yang berstatus miskin tegar dengan purata pendapatan nasional sebulan sebanyak RM1,169 dan ke bawah (berdasarkan Pendapatan Garis Kemiskinan 2019) serta disahkan dalam sistem eKasih, ICU.

5. Program ini mampu membantu mengurangkan perbelanjaan golongan berpendapatan rendah khususnya kategori miskin tegar bagi bil elektrik di kediaman mereka, seterusnya daripada penjimatan ini mereka akan dapat menggunakan wang tersebut bagi tujuan perbelanjaan yang lain.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN IR. MD. NASIR BIN HASHIM
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN IR. MD. NASIR BIN HASHIM minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan apakah langkah yang telah dan akan dilakukan oleh Kerajaan bagi mengurangkan beban rakyat khususnya peminjam berikutan kenaikan Kadar Dasar Semalaman (OPR) dan adakah perubahan dalam OPR ini akan mendatangkan kesan terhadap kadar inflasi negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan sentiasa prihatin dan terus menyediakan pelbagai bantuan untuk meringankan beban kos sara hidup rakyat. Secara keseluruhannya, Kerajaan telah menyediakan peruntukan sebanyak RM64 bilion dalam bentuk subsidi, bantuan dan insentif serta turut memberi bantuan tunai kepada kumpulan sasar.

Sehingga kini, Kerajaan telah menyalurkan sumbangan tunai kepada golongan B40 di bawah program Sumbangan Tunai Rahmah (STR), Fasa 1 dan Fasa 2 masing-masing pada Januari dan April 2023 dengan perbelanjaan sebanyak RM2.93 bilion manakala bagi bayaran Fasa 3 pula akan dibuat dalam masa terdekat sebelum menjelang Hari Raya Aidiladha. Melalui program bantuan dan subsidi yang disediakan oleh Kerajaan, ianya sedikit sebanyak dapat membantu rakyat di setiap lapisan pendapatan dalam menangani peningkatan kos sara hidup.

Kerajaan menerusi institusi perbankan komited untuk membantu peminjam yang masih memerlukan bantuan. Bagi membantu rakyat khususnya golongan peminjam mudah terjejas yang mempunyai pinjaman berasaskan kadar terapung dan terkesan akibat kenaikan jumlah ansuran pinjaman, bantuan masih tersedia termasuk dalam bentuk penstrukturan atau penjadualan semula bayaran balik pinjaman. Oleh itu, peminjam yang terjejas digalakkan menghubungi institusi kewangan masing-masing untuk memohon sama ada untuk mengekalkan atau mengurangkan ansuran bulanan pinjaman yang bersesuaian dengan keadaan kewangan mereka.

Bagi menjawab adakah perubahan OPR ini akan mendatangkan kesan terhadap kadar inflasi negara, perlu ditekankan sekiranya OPR dikekalkan pada paras terlalu rendah untuk tempoh yang terlalu lama semasa persekitaran ekonomi semakin kukuh, ianya berpotensi mengakibatkan aktiviti perbelanjaan dan pinjaman meningkat secara keterlaluan yang boleh menyumbang kepada risiko inflasi yang tidak terkawal. Selain risiko inflasi, aktiviti pinjaman yang berlebihan juga boleh menggugat kestabilan kewangan isi rumah dan perniagaan pada masa hadapan.

Oleh itu, Bank Negara Malaysia (BNM) telah bertindak awal dengan melaraskan kadar dasar OPR secara beransur-ansur sejak Mei 2022 agar ekonomi terus berkembang pada kadar yang mampan dan inflasi terus terkawal. Kini, kadar inflasi pada suku pertama 2023 telah menurun kepada 3.6 peratus berbanding suku keempat 2022 iaitu sebanyak 3.9 peratus. Terkini pada April 2023, inflasi semakin mereda kepada 3.3 peratus. Penurunan ini sebahagian besarnya didorong oleh faktor kos yang menjadi sederhana terutamanya melalui harga petrol RON97 yang lebih rendah. Namun demikian, inflasi masih berada pada paras yang tinggi daripada purata yang dicatatkan di antara 2011 hingga 2019 iaitu sebanyak 2.2 peratus berikutan permintaan dalam negeri yang masih kukuh dalam keadaan ekonomi yang lebih teguh.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK RAZALI BIN IDRIS
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK RAZALI BIN IDRIS minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan tidak bercadang untuk menggubal satu undang-undang mencegah dana Kerajaan digunakan sebagai ugutan kepada pengundi terutama dalam zon pilihan raya.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Undang-undang berkaitan kesalahan pilihan raya telah diperuntukkan di bawah Akta Kesalahan Pilihan Raya 1954 [Akta 5]. Peruntukan tersebut merangkumi dari aspek rasuah dan kawalan kempen pilihan raya yang perlu dipatuhi oleh pihak-pihak berkaitan. Walau bagaimanapun, bagi maksud untuk penguatkuasaan dan pematuhan dalam mana-mana pilihan raya yang dijalankan, undang-undang lain juga adalah terpakai dan akan dirujuk oleh agensi penguatkuasa seperti undang-undang di bawah Kanun Keseksaan dan Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia 2009 berdasarkan kepada aduan serta kesesuaian fakta kes yang diterima.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN
MD RAMLI
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN MD RAMLI minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah perancangan Kementerian dalam mengetengahkan literasi politik kepada pelajar sekolah rendah dan menengah di dalam Negara bagi memastikan mereka menjadi pengundi yang bertanggungjawab.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kandungan atau elemen yang berkaitan pilihan raya telah dilaksanakan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) melalui pendekatan kurikulum, kokurikulum dan pelbagai program bertujuan untuk memberi pengetahuan dan pemahaman kepada murid di peringkat rendah dan menengah serta pelajar lepasan menengah di institusi pendidikan bawah KPM berhubung literasi politik.

Sebagai usaha membentuk karakter murid menjadi warganegara yang bertanggungjawab dan cinta akan negara, bermula dari sekolah rendah, murid diajar mengenai Perlembagaan Persekutuan dan tanggungjawab rakyat kepada negara. Ini termasuk latar belakang pengetahuan asas sejarah negara melalui tema “Sejarah Awal Negara, Kedaulatan Negara dan Kemakmuran Negara Kita”.

Selaras dengan kematangan usia dan tahap pengetahuan, murid sekolah menengah didedahkan dengan lebih mendalam tentang politik melalui tema “Sejarah Kita dan Dunia, Warisan Bangsa, Kedatangan Kuasa Asing, Pembinaan Negara serta Malaysia dan Masa Hadapan”. Ini adalah bertujuan supaya murid memahami kepentingan peranan mereka sebagai warganegara yang bertanggungjawab untuk mengekalkan keharmonian dan kestabilan negara.

Selain itu, KPM turut mengambil langkah yang sewajarnya bagi meningkatkan kesedaran tentang kelayakan umur mengundi kepada anak muda, khususnya pelajar lepasan menengah yang berada di institusi pendidikan KPM seperti kolej matrikulasi, institut pendidikan guru, tingkatan enam dan kolej vokasional. Pelajar akan mempelajari topik berkaitan pilihan raya yang terkandung dalam kurikulum kursus wajib atau teras. Menerusi mata pelajaran/kursus tersebut, pelajar mempelajari tentang kepentingan dan hak mengundi sebagai warganegara. Mata pelajaran atau kursus tersebut adalah seperti berikut:

- i. Pengajian Am Matrikulasi di kolej matrikulasi;
- ii. Hubungan Etnik di institut pendidikan guru;
- iii. Pengajian Am di tingkatan enam; dan
- iv. Etika dan Penghayatan Nilai, Sejarah serta Pengajian Malaysia 2 di kolej vokasional.

Bagi memupuk kesedaran politik melalui aktiviti kokurikulum pula, KPM menjalin kerjasama dengan Jabatan Penerangan Malaysia (JaPen), bagi melaksanakan pelbagai aktiviti patriotisme melalui Kelab Malaysiaku. KPM turut menyokong program yang dianjurkan oleh Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) melalui Kelab Rukun Negara yang merangkumi pelbagai aktiviti berteraskan kepada pengukuhan pengetahuan, pemahaman, penghayatan dan pengamalan Rukun Negara.

Di samping itu, sebagai nilai tambah proses pembelajaran yang berlaku di dalam kelas, pelajar di kolej vokasional dan kolej tingkatan enam didedahkan dengan pengalaman secara langsung dalam proses pilihan raya peringkat kolej bagi memilih ahli jawatankuasa Majlis Perwakilan Pelajar. Bagi pelajar di kolej matrikulasi dan institut pendidikan guru pula, KPM bekerjasama dengan Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) melalui Akademi Pilihan Raya dalam melaksanakan program pendidikan dan kesedaran terhadap proses demokrasi dan pilihan raya. Pilihan raya ini dilaksanakan selaras dengan peruntukan di bawah Akta 174 bagi memilih Jawatankuasa Perwakilan Pelajar (JPP). Pelajar didedahkan dengan proses pilihan raya seperti penubuhan Jawatankuasa Pilihan Raya, pelantikan Jawatankuasa Pemantau, pembubaran JPP, proses penamaan calon, kempen, pidato umum, perang poster, merayu undi dan proses mengundi sehingga pengumuman keputusan pilihan raya dikeluarkan secara rasmi. KPM yakin proses simulasi perjalanan pilihan raya merupakan satu pendedahan kepada pelajar terhadap situasi menghadapi pilihan raya sebenar.

KPM juga telah melaksanakan Program Pembinaan Karakter Bangsa Malaysia yang bertujuan untuk meningkatkan kefahaman pelajar tingkatan 6 tentang peranan sebagai warganegara yang bertanggungjawab kepada pembinaan negara bangsa termasuk peranan mereka sebagai pengundi.

KPM berpandangan pelaksanaan kandungan kurikulum serta aktiviti dan program kokurikulum sedia ada membolehkan murid di peringkat rendah dan menengah serta pelajar lepasan menengah di institusi pendidikan bawah KPM memperoleh pengetahuan, pemahaman serta penghayatan tentang pendidikan politik dan perlembagaan

persekutuan. KPM yakin bahawa pengetahuan dan penghayatan tersebut boleh diaplikasikan dalam kehidupan harian serta dapat mempersiapkan murid serta pelajar untuk melaksanakan hak dan tanggungjawab.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN ABUN SUI ANYIT
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN ABUN SUI ANYIT minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan adakah Kementerian Perpaduan Negara berhasrat untuk mengembangkan lagi peranannya dalam mengadakan lebih banyak aktiviti dan menambah peruntukan bagi memupuk perpaduan yang lebih baik dalam kalangan rakyat Malaysia yang berbilang kaum seperti mana yang dizahirkan melalui Titah Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong semasa merasmikan Minggu Perpaduan pada 21 Mei 2023 yang lalu bahawa perpaduan adalah aset negara.

JAWAPAN:

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Perpaduan Negara menjunjung kasih ke atas titah Yang di-Pertuan Agong, Al-Sultan Abdullah Ri'ayatuddin Al-Mustafa Billah Shah semasa majlis perasmian Sambutan Minggu Perpaduan yang menekankan nilai perpaduan yang perlu diterapkan daripada rumah, mengurangkan jurang perbezaan antara kaum serta menjadikan perpaduan sebagai aset negara paling utama demi masa depan.
2. Semenjak bulan Disember 2022, pelbagai program telah dilaksanakan di peringkat persekutuan sehingga ke akar umbi yang bertujuan untuk mempromosi perpaduan dalam kalangan rakyat Malaysia.
3. Pelaksanaan program di bawah Kementerian Perpaduan Negara diperkukuhkan lagi dengan memasukkan tiga (3) agensi baru iaitu:
 - a) Jabatan Muzium Malaysia (JMM)
 - b) Arkib Negara Malaysia (ANM)
 - c) Perpustakaan Negara Malaysia (PNM)
4. Program-program yang melibatkan penyertaan pelbagai agensi, NGO dan pihak swasta turut dilaksanakan bagi mempromosi perpaduan melalui kepelbagaian adat dan budaya.

5. Kementerian Perpaduan Negara telah mengambil inisiatif menghasilkan **Kerangka Perpaduan Malaysia MADANI** berkonsepkan **Perpaduan Dalam Kepelbagaian** yang selari dengan Dasar Perpaduan Negara bagi mencapai agenda membangun Malaysia MADANI. Usaha ini adalah inisiatif yang dilaksanakan bagi terus memperkukuhkan perpaduan antara kaum.
6. **Melalui Kerangka Perpaduan Malaysia MADANI**, *flagship* program yang diperkenalkan adalah **Kembara Perpaduan Malaysia MADANI** yang **akan diterajui oleh Kementerian Perpaduan Negara** di mana tiga (3) kluster program akan dilaksanakan iaitu:

i. **Semarak Kenegaraan**

Program yang bertujuan untuk meningkatkan **pengetahuan, kefahaman dan penghayatan tentang cita-cita dan prinsip Rukun Negara** serta sejarah ketamadunan negara bagi mengukuhkan jati diri dan semangat cintakan negara dalam kalangan semua lapisan masyarakat.

Contoh program:

- a) Citra Nusa@Muzium
- b) Apresiasi Rukun Negara
- c) Ikrar Setiaku

Dan lain-lain.

ii. **Semarak Perpaduan**

Program ini untuk menyemarakkan semangat perpaduan dalam kalangan masyarakat berbilang kaum, agama dan budaya. Aktiviti yang dilaksanakan untuk menambah dan mempelbagaikan tapak integrasi dan medium interaksi sosial.

Contoh program:

- a) Sambutan Minggu Perpaduan,
 - b) Galeri UNITI,
 - c) Showcase Rumah KAMI,
- Dan lain-lain.

iii. **Komuniti Rahmah**

Program yang dirancang bagi membina komuniti yang mampan dan rahmah yang menjunjung tinggi nilai-nilai kemanusiaan melalui penggemblengan tenaga semua pihak termasuk agensi Kerajaan, swasta, NGO dan komuniti.

Contoh program:

- a) Bantuan Bakul RAHMAH,
 - b) Tuisyen RAHMAH,
 - c) Gerak RAHMAH: Jom Ronda SRS,
- Dan lain-lain

7. Pelaksanaan program di bawah *Flagship* Kembara Perpaduan Malaysia MADANI ini bukan hanya melibatkan Kementerian Perpaduan Negara dan agensinya sahaja tetapi akan menggunakan ***whole of government approach*** iaitu kerjasama antara agensi Kerajaan merentasi sempadan portfolio organisasi

dengan berkongsi tindakan untuk mencapai matlamat pembangunan Malaysia MADANI.

8. Dengan penghasilan Kerangka Perpaduan Malaysia MADANI ini, program-program perpaduan yang dirancang dapat dilaksanakan dengan lebih terancang dan tersusun melalui kerjasama dan kesepakatan daripada semua golongan masyarakat tanpa mengira fahaman dan ideologi bagi memastikan keamanan, keharmonian dan perpaduan dapat dicapai.
9. Sehubungan itu, Kementerian Perpaduan Negara akan sentiasa memohon sejumlah peruntukan yang besar untuk meneruskan dan mengembangkan lagi peranannya dalam mengadakan lebih banyak program bagi memupuk perpaduan yang lebih baik dalam kalangan rakyat Malaysia yang berbilang kaum seperti mana yang dizahirkan melalui Titah Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong semasa merasmikan Sambutan Minggu Perpaduan pada 21 Mei 2023 yang lalu.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB PROF. TAN SRI DATUK DR. HJ
MOHAMED HANIFFA BIN HJ ABDULLAH
TARIKH : 22 JUN 2023

PROF TAN SRI DATUK DR HJ MOHAMED HANIFFA BIN HJ ABDULLAH minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan apakah perancangan Kerajaan untuk meningkatkan penglibatan belia di seluruh pelosok kepimpinan Kerajaan dan perkhidmatan awam sebagai sebuah kuasa utama di dalam pelaksanaan dan pembudayaan Malaysia Madani.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada masa ini Kementerian Belia dan Sukan (KBS) melalui Jabatan Belia dan Sukan Negara sedang melaksanakan program Felo Perdana yang berkonsepkan mentoring bersama Ahli Jemaah Menteri yang mula diperkenalkan pada tahun 2013. Program Felo Perdana direka bentuk untuk memberi peluang kepada pelajar terlibat secara langsung dalam proses pembangunan negara sambil mengasah kemahiran kepimpinan mereka di peringkat tertinggi kerajaan. Peserta Felo Perdana turut didedahkan kepada pelbagai aspek kepimpinan Kerajaan melalui seorang Menteri yang akan menjadi mentor kepada peserta Felo.

Salah satu tonggak utama KBS melalui Institut Pembangunan dan Kecemerlangan Kepimpinan (i-LEAD) adalah membangunkan pemimpin belia masa hadapan yang mempunyai nilai jati diri yang tinggi, tahap patriotisme dan cintakan negara yang kukuh dan kemahiran kepimpinan yang dinamik. Bagi menjayakan usaha ini, pelan jangka masa panjang i-LEAD adalah melalui latihan dan pendedahan melalui Program MFLS yang jelas terarah kepada pembentukan bakat kepimpinan generasi muda. Dalam konteks ini, Kementerian menyediakan satu platform khusus bagi mempersiapkan 'future-ready leaders' yang akan menjadi tonggak kepimpinan pelbagai sektor di masa hadapan.

Untuk makluman Yang Berhormat, Program Malaysia Future Leaders School (MFLS) yang dilaksanakan oleh Kementerian Belia dan Sukan (KBS) khusus untuk melahirkan pemimpin masa hadapan negara

kini telah memasuki tahun kelima pelaksanaannya. Bermula dari tahun 2019 sehingga tahun 2022, seramai 76,157 orang belia telah menerima manfaat daripada program ini.

Selain itu, KBS turut memberikan fokus kepada pelaksanaan program pendidikan demokrasi melalui Program Sekolah Rukun Negara (SRN). SRN merupakan program nukleus bersasar dan bertahap dalam bentuk advokasi yang mensasarkan belia bersekolah, belia siswa dan belia berfokus.

Progran ini adalah bertujuan untuk memberi kefahaman serta menyebarkan dasar-dasar Kerajaan berteraskan pemahaman terhadap sistem Demokrasi Berparlimen Raja Berperlembagaan dalam kalangan belia di Malaysia. Program yang diharapkan dapat meningkatkan penglibatan belia di seluruh pelosok kepimpinan Kerajaan dan perkhidmatan awam sebagai sebuah kuasa utama untuk merealisasikan konsep Malaysia Madani.

Sehingga kini, Kementerian ini telah melaksanakan 27 program melibatkan golongan belia di pelbagai peringkat dengan jumlah penyertaan seramai 6,241 orang peserta. Malah bagi memastikan pengisian program ini terus diperkukuh, Kementerian telah melaksanakan sesi libat urus melibatkan pelbagai pihak berkepentingan termasuk ahli akademik, badan bukan kerajaan dan parti-parti politik.

Kementerian percaya program kepimpinan yang dilaksanakan ini dapat memberi impak kepada pembangunan generasi kepimpinan belia masa hadapan. Ini selaras dengan matlamat Kementerian untuk melahirkan anak muda sebagai pemimpin pelapis yang berkaliber,

berkarisma, jati diri yang tinggi, berwawasan serta mempunyai pemikiran strategik, yang berupaya menyumbang di peringkat nasional dan antarabangsa. Ini sekaligus merealisasikan aspirasi pemimpin belia yang berupaya mendepani cabaran masa depan, seterusnya dapat melahirkan sebuah masyarakat matang, progresif, berteknologi tinggi dan saintifik serta dihormati dan setanding dengan negara-negara maju.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB PUAN NOORITA BINTI SUAL
TARIKH : 22 JUN 2023

PUAN NOORITA BINTI SUAL minta **MENTERI PENDIDIKAN** menyatakan apakah program-program dan peruntukan yang diperkenalkan oleh Kementerian untuk memberikan latihan kecemasan kepada pegawai pentadbir sekolah dan guru-guru khasnya guru-guru yang ditugaskan di kawasan luar bandar.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) sentiasa memastikan persekitaran sekolah adalah selamat bagi pelaksanaan pembelajaran dan pengajaran.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, KPM telah mengeluarkan Surat Pekeliling Ikhtisas Bil.7/2000: Mencegah Kebakaran di Sekolah bertarikh 14 Mac 2000 yang bertujuan untuk memperingkatkan semua pemimpin sekolah agar mengambil langkah-langkah proaktif yang sewajarnya bagi menangani masalah kes kebakaran daripada berlaku di sekolah. Antara langkah-langkah yang perlu diambil oleh pihak sekolah bagi memberi kesedaran dan latihan kecemasan kepada pegawai pentadbir sekolah dan guru adalah dengan mengadakan aktiviti *fire-drill* di sekolah, demonstrasi memadam kebakaran dengan menggunakan alat pemadam api dan menyediakan pelan keselamatan kebakaran di sekolah. Selain itu, KPM melaksanakan latihan kecemasan menerusi aktiviti kokurikulum dan badan beruniform kepada guru dan murid di sekolah.

KPM turut menawarkan Kursus Pengurusan Risiko yang menyediakan pengetahuan dan kemahiran kepada pemimpin sekolah dalam menangani risiko dengan menilai tahap risiko, mencegah risiko dan melaksanakan tindakan mitigasi jika berlaku insiden yang tidak diingini. Kursus juga ditawarkan kepada bakal pemimpin sekolah dalam Program Kelayakan Profesional Pemimpin Pendidikan Kebangsaan atau *National Professional Qualification for Educational Leaders* (NPQEL).

KPM melalui Institut Pendidikan Guru Malaysia turut menyediakan program pendidikan guru yang memberi ilmu dan kemahiran latihan kecemasan melalui kursus Bina Insan Guru dan kursus Kokurikulum – Unit Beruniform. Latihan kecemasan yang diberikan merangkumi pertolongan cemas seperti penggunaan kit bantu mula, pemulihan pernafasan, penyediaan anduh dan balutan, rawatan awal untuk luka, gigitan, melecur, pitam, patah, keracunan, terseliuh dan lain-lain.

Bagi bidang pengajian Pendidikan Awal Kanak-kanak (PAKK), kursus Kesihatan dan Keselamatan dalam PAKK diberikan secara khusus. Kursus ini berfokus kepada kesihatan fizikal, mental dan amalan keselamatan kanak-kanak, aktiviti-aktiviti kesihatan dan keselamatan, pengurusan bencana atau risiko, pertolongan cemas dan jenis-jenis kecemasan dan rawatan dalam PAKK. Kursus ini bertujuan untuk guru meningkatkan pengetahuan dan kemahiran berkaitan kesihatan, keselamatan, pengurusan bencana dan mengaplikasi kemahiran pertolongan cemas terhadap bayi dan kanak-kanak.

KPM sentiasa komited melengkapkan guru dengan ilmu dan kemahiran menerusi latihan kecemasan dari semasa ke semasa sebagai persediaan memastikan keselamatan persekitaran sekolah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN MANOLAN BIN MOHAMAD
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN MANOLAN BIN MOHAMAD minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan adakah Kerajaan akan menyerahkan semula penjagaan Tanam Semula Komersial (TSK) Kg Orang Asli Bukit Rok, Bera di Pahang dan sekiranya ada, bilakah jangkaan akan diserahkan semula kepada para peserta.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Projek Tanam Semula Komersial (TSK) Bukit Rok, Bera dibangunkan pada tahun 2000 dengan jumlah peserta seramai 48 orang dan sebahagiannya di kalangan orang asli seramai 31 orang.

Projek ini dibangunkan dengan menggunakan sumber peruntukan bantuan tanam semula dari RISDA dan juga sumber kewangan daripada agen mengurus. Pelantikan agen mengurus dibuat sendiri oleh pekebun kecil iaitu RISDA Plantation Sdn Bhd (RPSB). Pengurusan projek bermula dari peringkat pembangunan sehingga pemasaran. RISDA berperanan sebagai pemudah cara dan menyalurkan bantuan tanam semula.

Projek TSK yang dibangunkan adalah berdasarkan kepada perjanjian yang dimeterai antara pekebun kecil dan RPSB. Berdasarkan perjanjian TSK Bukit Rok, pengurusan projek oleh RPSB dijadualkan berakhir pada November 2027 seterusnya pengurusan TSK akan diserahkan semula kepada para peserta.

Walau bagaimanapun, penyerahan semula kepada para peserta boleh dibuat dengan tertakluk kepada apa-apa pindaan ataupun perubahan kepada perjanjian tersebut yang dipersetujui secara bertulis oleh pihak-pihak dalam perjanjian tersebut dari masa ke semasa termasuklah berkaitan dengan tarikh penyerahan yang dijadualkan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN AMIR BIN MD GHAZALI
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN AMIR BIN MD GHAZALI minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan adakah Kerajaan bercadang mewujudkan satu Jawatankuasa Tetap Khas yang mengkaji isu-isu berkaitan dengan Agama Islam dan Bukan Agama Islam bagi menangani isu-isu sensitif antara agama agar kekeliruan dalam masyarakat tidak berlaku. Contohnya, isu pembesar suara azan yang pernah berlaku di Selangor tidak lama dahulu dan terbaharu berlaku lagi di Pulau Pinang.

JAWAPAN:

Tuan Yang Dipertua,

1. Menyedari bahawa Malaysia merupakan sebuah negara yang berbilang kaum, maka adalah penting untuk sentiasa memelihara keharmonian dan perpaduan dalam kalangan rakyatnya. Kepelbagaian yang wujud sudah tentu menimbulkan perbezaan yang sedikit sebanyak akan menimbulkan salah faham yang boleh mengganggu gugat keharmonian masyarakat khususnya dalam konteks sensitiviti agama.
2. Oleh itu, Kerajaan melalui Kementerian Perpaduan Negara telah menubuhkan Jawatankuasa Keharmonian Antara Agama (HARMONI) yang memainkan peranan penting dalam menangani dan mengendurkan ketegangan berkaitan isu-isu sensitif khususnya berkaitan agama yang berlaku di negara ini. Jawatankuasa ini bermula sejak 2010 yang pada mulanya dikenali sebagai Jawatankuasa Mempromosikan Persefahaman dan Keharmonian Antara Penganut Agama (JKMPKA).
3. Jawatankuasa HARMONI ini dipengerusikan bersama oleh YB Menteri Perpaduan Negara dan YB Menteri Di Jabatan Perdana Menteri (Hal Ehwal Agama) dan dianggotai oleh pemimpin badan-badan keagamaan dan wakil pertubuhan iaitu sepuluh wakil agama Islam, dua wakil agama Hindu, dua wakil agama Tao, seorang wakil agama Sikh, seorang wakil agama Baha'i dan seorang wakil dari Unit Hal Ehwal Agama-agama Lain (UNIFOR) Sarawak.

4. Fungsi jawatankuasa ini adalah tertumpu kepada meningkatkan kefahaman terhadap pelbagai agama, membincangkan isu-isu yang boleh menggugat keharmonian agama dan ketenteraman masyarakat, mencadangkan dasar-dasar kepada Kerajaan yang berteraskan nilai agama serta melaksanakan program atau aktiviti kemasyarakatan bersama-sama pihak kerajaan.
5. Terma rujukan Jawatankuasa HARMONI adalah seperti yang berikut:
 - (a) memperkukuhkan iklim perhubungan yang baik, mesra dalam kalangan pemimpin dan penganut pelbagai agama berteraskan semangat saling hormat-menghormati serta bekerjasama di semua peringkat;
 - (b) menggalakkan semua penganut agama memahami dan menghormati Perlembagaan Persekutuan;
 - (c) meningkatkan penghayatan semua penganut agama kepada nilai-nilai murni selaras dengan Prinsip Rukun Negara; dan
 - (d) mencadangkan program dan aktiviti bagi meningkatkan kefahaman mengenai kepelbagaian agama, budaya dan adat resam bagi memperkukuhkan keharmonian negara.
6. Melalui pelbagai aktiviti dan sesi perbincangan diharap objektif untuk memperkukuhkan keharmonian antara agama akan dapat dipelihara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI ATAN
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI ATAN minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan sejauh manakah penguatkuasaan Kementerian dalam menyelia dan mengaudit ketelusan dan kredibiliti aktivis pertubuhan bukan kerajaan (NGO) yang melakukan kutipan derma atau sumbangan serta menyatakan statistik aduan yang diterima mengenai NGO yang menyalahgunakan dana tersebut untuk kepentingan peribadi.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Kementerian Dalam Negeri (KDN) menguatkuasakan aktiviti kutipan derma atau sumbangan melalui Polis Diraja Malaysia (PDRM) di bawah Akta Pungutan Rumah ke Rumah dan di Jalan 1947 [Akta 200].

Sebelum sesuatu permohonan dari pertubuhan untuk mengutip derma **diluluskan** oleh PDRM, beberapa perkara yang akan disemak dan disertakan antaranya :-

- (a) Mesti berdaftar dengan Jabatan Pendaftaran Pertubuhan Malaysia (ROS) dan sesalinan sijil pertubuhan serta masih aktif;
- (b) Menyenaraikan ahli jawatankuasa pertubuhan dan juga pengutip derma serta butir-butir lengkap;
- (c) Contoh lencana pemungut derma dan kad derma / resit rasmi yang akan digunakan semasa kutipan derma;
- (d) Bebas dari rekod jenayah (tapisan keselamatan akan dilakukan ke atas ahli jawatankuasa dan pengutip derma);
- (e) Tujuan kutipan derma dan sasaran kutipan yang dianggarkan;
- (f) Minit mesyuarat berkaitan tujuan kutipan derma;

- (g) Sesalinalan Perlembagaan Persatuan (Undang- undang tubuh yang menyatakan persatuan tersebut boleh membuat kutipan derma); dan
- (h) Beberapa dokumen berkaitan (Membeli/ mendirikan/ mengubahsuai bangunan atau membeli peralatan dan lain-lain).

Selepas permohonan diluluskan oleh PDRM, beberapa perkara perlu dipatuhi antaranya :-

- (a) Kutipan bagi satu negeri atau lebih satu negeri;
- (b) Tidak boleh menggunakan orang perantaraan;
- (c) Kutipan tidak boleh menggunakan unsur- unsur paksaan, ugutan, kekerasan dan ancaman;
- (d) Kutipan derma tidak melebihi tempoh satu (1) bulan dan tertakluk kepada budi bicara;
- (e) kekerapan kutipan dihadkan kepada sekali sahaja dalam setahun;
- (f) Perbelanjaan bagi urusan pentadbiran hendaklah tidak melebihi 1/12 daripada jumlah keseluruhan kutipan; dan
- (g) Penyata kewangan yang telah diaudit oleh Juruaudit Berdaftar hendaklah dikemukakan dalam tempoh tiga (3) bulan selepas tarikh akhir kutipan.

Tuan Yang Di Pertua,

Berikut adalah statistik aduan yang diterima mengenai NGO yang menyalahgunakan dana tersebut untuk kepentingan peribadi:

- i. Statistik pertubuhan/pelesen yang berdaftar dengan PDRM sehingga tahun 2022 seperti berikut:-

PELESEN	JUMLAH
PERSATUAN	75
SEKOLAH	414
KEAGAMAAN (SELAIN AGAMA ISLAM)	71
JUMLAH KESELURUHAN	560

- ii. Statistik lesen kutipan derma yang dikeluarkan pada Januari sehingga Mei 2023 :-

PELESEN	JUM. MOHON	STATUS		
		LULUS	TAK LULUS	DALAM PROSES
PERSATUAN	19	8	0	11
SEKOLAH	39	25	0	14
AGAMA	10	4	0	6
JUMLAH KESELURUHAN	68	37	0	31

- iii. Statistik laporan polis berkaitan kutipan derma dari Januari sehingga Mei 2023 :-

LAPORAN POLIS	JUMLAH
FIZIKAL	141
ATAS TALIAN (ONLINE)	86
JUMLAH KESELURUHAN	227

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK DR. DOMINIC LAU HOE CHAI
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK DR. DOMINIC LAU HOE CHAI minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan sejauh manakah pengambilan pelajar melalui saluran terbuka universiti awam mengkompromi penempatan pelajar melalui saluran UPU.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pengambilan pelajar melalui saluran terbuka universiti awam **tidak menjejaskan** penempatan melalui saluran UPUOnline®. Ini disebabkan, pengambilan secara saluran terbuka adalah secara *over and above* syarat khas program pengajian yang ditawarkan, di mana hanya **pelajar yang benar-benar cemerlang dan bekemampuan sahaja** membuat permohonan ke saluran terbuka Universiti Awam ini. Setakat ini sebanyak 12 Universiti Awam yang melaksanakan *private Wing* (saluran terbuka).
2. Melalui UPUOnline, pelajar bebas membuat pilihan bidang yang ingin dipelajari di peringkat pendidikan tinggi namun kejayaan pelajar mendapat tempat di IPTA bukan hanya melihat kepada pencapaian akademik semata-mata tetapi bergantung kepada kedudukan merit, memenuhi syarat am dan syarat khas yang ditetapkan, **bilangan tempat yang disediakan** serta lulus temu duga dan/atau ujian bagi program pengajian yang menetapkan keperluan berkenaan.
3. Sehubungan itu, KPT juga tidak menghalang pelajar yang ingin menyambung pelajaran melalui saluran terbuka Universiti Awam mahupun Institusi Pendidikan Tinggi Swasta (IPTS) yang menawarkan bidang yang diminati pelajar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK BOBBEY BIN SUAN
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK BOBBEY BIN SUAN minta **MENTERI KERJA RAYA** menyatakan apakah inisiatif Kerajaan dalam membantu Kontraktor G1 dan G2 yang terkesan dengan ketidaktentuan ekonomi negara serta harga barangan binaan yang tidak menentu ketika ini.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, Kementerian ini memahami keadaan Kontraktor G1 & G2 yang mempunyai daya saing yang terhad kerana dalam peringkat permulaan kerjaya yang selalunya kekurangan pengalaman dan kepakaran dalam industri binaan.

Oleh yang demikian, Kerajaan melalui Kementerian Kewangan Malaysia telah memberi beberapa kelonggaran tatacara dan peraturan perolehan mulai suku kedua tahun 2020. Kementerian Kerja Raya melalui Jabatan Kerja Raya telah berusaha memberi peluang kepada kontraktor Gred G1 & G2 mendapatkan projek kerajaan sepertimana yang dinyatakan dalam Pekeliling Perbendaharaan PK 2.21 Kaedah Pelaksanaan Perolehan/Projek Kerajaan Tahun 2022 dan 2023 (Pindaan pada 29 November 2022) yang berkuatkuasa mulai 1 Julai 2022 sehingga 30 Jun 2023 sepertimana berikut:

1. Perolehan kerja tahunan boleh dipakejkan kepada pakej yang lebih kecil daripada perolehan secara tender untuk dilaksanakan secara sebut harga atau undian bagi perolehan bernilai melebihi RM50,000.00;
2. Pemberian kontrak kerja secara lantikan terus kepada kontraktor tempatan Gred G1 bagi kontrak bernilai sehingga RM50,000.00;

3. Pelaksanaan kerja requisition secara undian kepada kontraktor tempatan Gred G1 bagi had nilai sehingga RM100,000.00 dan menggunakan Jadual Kadar Kerja;
4. Kontraktor tempatan Gred G1 juga berpeluang untuk menyertai Sebut Harga bernilai RM50,000.00 sehingga RM200,000.00; dan
5. Kontraktor tempatan Gred G2 pula berpeluang untuk menyertai Sebut
Harga bernilai RM200,000.00 sehingga RM500,000.00.

Pekeliling ini terpakai dengan syarat Surat Setuju Terima hendaklah dikeluarkan selewat – lewatnya pada 30 Jun 2023.

Selain itu juga, Kementerian Kerja Raya (KKR) melalui Jabatan Kerja Raya (JKR) sentiasa mengemaskini maklumat semasa kos bahan binaan. Terkini, jadual kadar harga yang dikhususkan kepada pelaksanaan projek kecil secara undi kontraktor G1 dan G2 iaitu Jadual Kadar Kerja Kejuruteraan Awam dan Bangunan Tahun 2023 telah diluluskan oleh Kementerian Kewangan melalui surat bertarikh 14 Februari 2023 dan berkuatkuasa sehingga 31 Disember 2024 yang telah mengambilkira kenaikan harga bahan binaan yang berlaku di negara ini.

Selain itu, Kementerian Kerja Raya (KKR) melalui Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia (CIDB) juga telah mewujudkan *Accelerator Programme (ACE)* khusus kepada graduan Bumiputera TVET dan kontraktor golongan belia Bumiputera gred G1 hingga G4 melalui kursus peningkatan kapasiti dan *on job training (OJT)*. Program ini bertujuan untuk meningkatkan

peluang kontraktor belia Bumiputera berumur 25 hingga 40 tahun dan mempunyai latar belakang teknikal untuk menyertai industri pembinaan melalui program pembangunan khusus bagi tempoh tertentu berfokuskan latihan berstruktur dengan dasar keutamaan (*Carve-Out and Compete*) dalam perolehan Kerajaan.

Pada tahun 2022, CIDB telah berjaya melatih seramai 131 kontraktor gred G1 hingga G4 belia Bumiputera dan seramai 40 kontraktor sedang menjalani latihan berstruktur di dua (2) Pusat Satelit ACE iaitu di ABM Wilayah Tengah dan Selatan. Pengambilan peserta program seterusnya akan dilaksanakan di ABM Wilayah Utara dan Timur.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, melalui kelulusan bajet yang dibentangkan oleh Kementerian Kewangan dan Kementerian Ekonomi, beberapa inisiatif bajet telah dilaksanakan oleh Kementerian ini dari tahun 2020 hingga 2023 untuk membantu perkembangan industri pembinaan dan memperkasa kontraktor kelas G1-G4. Antara inisiatif yang diberikan adalah seperti berikut:

1. **Pakej Rangsangan Ekonomi (PRE) dan PRE 2.0 Prihatin** pada tahun **2020** untuk **Penyenggaraan Jalan Persekutuan Seluruh Malaysia, Penyenggaraan Cerun dan Penyenggaraan Bangunan Gunasama Persekutuan** dengan kos peruntukan berjumlah **RM608.2 juta** melibatkan **871 bilangan kerja** yang melibatkan kontraktor bumiputera yang berkeelayakan;

2. Program **PEMERKASA** pada tahun **2021** bagi memperkasakan kontraktor **G1-G4** dan Program **Pembangunan Kontraktor Penyenggaraan (PPKP)** untuk **Penyenggaraan Jalan Persekutuan Seluruh Malaysia** dan **Penyenggaraan Cerun** dengan kos peruntukan berjumlah **RM600 juta** melibatkan **1361 kerja** untuk kontraktor bumiputera;

3. Peruntukan *one-off* bagi Program **Penyenggaraan Jalan Kontraktor G1-G4** secara **cabutan undi** pada tahun 2022 bagi **Penyenggaraan Jalan Persekutuan Seluruh Malaysia** dengan kos peruntukan **RM170 juta** melibatkan **268 bilangan kontraktor bumiputera** dan;

4. Peruntukan *one-off* bagi Program **Penyenggaraan Jalan Kontraktor G1-G4** secara **cabutan undi** pada tahun 2023 bagi **Penyenggaraan Jalan Persekutuan Seluruh Malaysia** dengan kos peruntukan **RM300 juta** melibatkan **579 bilangan kontraktor bumiputera**. Proses cabutan undi bagi pemilihan kontraktor kelas G1-G4 ini telah bermula pada 26 Mei 2023.

Secara keseluruhannya, dianggarkan keseluruhan jumlah peruntukan yang telah dimanfaatkan kepada kontraktor kelas G1-G4 adalah **berjumlah RM1.6 billion** sejak dari tahun **2020 hingga 2023** yang telah memberi manfaat dan membantu pembangunan **kontraktor kecil bumiputera yang berkeelayakan dan berdaftar dengan CIDB**. Jumlah peruntukan ini telah dimanfaatkan sepenuhnya untuk membaik pulih dan menyenggara aset- aset Jalan Persekutuan, Cerun dan Bangunan Gunasama Persekutuan di seluruh Malaysia.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, pada masa yang sama Kementerian ini telah melaksanakan **semakan semula kadar harga baharu** bagi semua kontrak penswastaaan yang ditawarkan dan mengguna pakai kadar harga dipersetujui (*agreed rate*) melibatkan penyenggaraan jalan, cerun dan bangunan agar harga yang ditawarkan relevan dengan kos bahan binaan semasa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN SR. HAJI MOHD APANDI BIN
MOHAMAD
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN SR. HAJI MOHD APANDI BIN MOHAMAD minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan adakah Kementerian berhasrat untuk meneruskan projek pelancaran satelit negara ke angkasa lepas seperti RazakSAT dan TiungSAT-1.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat,

1. Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI) melalui Agensi Angkasa Malaysia (MYSA) sentiasa berusaha dan komited untuk membangunkan landskap ekosistem teknologi angkasa di Malaysia seiring dengan matlamat Dasar Angkasa Negara 2030 (DAN2030) untuk menjadikan Malaysia sebagai sebuah negara berteknologi tinggi dan menguasai bidang teknologi angkasa selain menyumbang kepada pertumbuhan ekonomi, penjana ilmu, pembangunan lestari, kedaulatan dan kesejahteraan negara.
2. Selaras dengan Teras 2 DAN2030 iaitu Menumpukan kepada Teknologi, Infrastruktur dan Aplikasi Angkasa yang Signifikan kepada Negara dan Teras 4 DAN2030 iaitu Menyumbang kepada Ekonomi dan Kesejahteraan Negara, MOSTI melalui MYSA akan meneruskan kesinambungan program pembangunan satelit bagi membangunkan kapasiti negara khususnya meningkatkan kepakaran tempatan dan mengoptimumkan fasiliti teknologi angkasa sedia ada serta mengurangkan kebergantungan negara kepada data-data satelit yang dicerap daripada satelit luar negara.
3. Sehubungan dengan itu, Mesyuarat Jemaah Menteri pada 14 Ogos 2019 telah meluluskan cadangan Program Pembangunan Satelit Penderiaan Jauh Negara (PSPJN) yang akan dilaksanakan secara *Request For Proposal* (RFP) kepada pihak swasta dengan tahap penglibatan *local content* yang optimum.

Tuan Yang di-Pertua,

4. Program PSPJN yang akan dilaksanakan secara dengan izin, *Public-Private Partnership* (PPP) ini bakal mewujudkan peluang kerjasama strategik antara Kerajaan dan industri tempatan dalam membangunkan satelit penderiaan jauh negara. Program PSPJN ini mensasarkan tiga (3) objektif utama seperti berikut:
 - i. memastikan kesinambungan pemilikan data-data strategik negara yang lebih terjamin melalui pengendalian infrastruktur dan satelit kepunyaan negara;
 - ii. memperkasa ekonomi pembangunan dan pengoperasian teknologi angkasa negara melalui peningkatan keupayaan fasiliti, penggunaan infrastruktur secara lebih optimum dan meningkatkan sumber kepakaran tempatan sedia ada negara; dan
 - iii. mewujudkan sumber ekonomi negara yang baharu melalui pemerkasaan kerjasama strategik Kerajaan dan industri-industri tempatan yang terlibat dalam sektor teknologi angkasa.
5. Program PSPJN telah melalui proses penawaran dan penilaian dokumen RFP PSPJN yang selesai dilaksanakan pada bulan Oktober 2022. Sebanyak empat (4) syarikat pembida telah mengemukakan cadangan bagi pembangunan satelit penderiaan jauh negara. Hasil penilaian cadangan RFP tersebut telah dibentangkan di dalam Mesyuarat Jemaah Menteri oleh Unit

Kerjasama Awam Swasta (UKAS), Jabatan Perdana Menteri (JPM) pada 5 April 2023. Mesyuarat Jemaah Menteri telah dimaklumkan bahawa tiada pembida berjaya mematuhi semua syarat mandatori teknikal yang telah ditetapkan dalam dokumen RFP. Susulan daripada itu, Kementerian kini dalam proses menyediakan Memorandum Jemaah Menteri bagi menetapkan hala tuju baharu pelaksanaan program PSPJN secara PPP.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' DR. AHMAD AZAM BIN
HAMZAH
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' DR. AHMAD AZAM BIN HAMZAH minta **MENTERI SUMBER
ASLI, ALAM SEKITAR DAN PERUBAHAN IKLIM** menyatakan
mengenai:-

- a) kenaikan tarif elektrik boleh mempengaruhi daya saing industri dengan mengurangkan keuntungan bersih mereka; dan
- b) bagaimana Kementerian membantu industri yang bergantung kepada penggunaan tenaga elektrik yang tinggi seperti pembuatan, pemprosesan makanan dan minuman, dan kilang-kilang yang menggunakan mesin yang besar mungkin terjejas teruk dengan kenaikan tarif ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pelarasan tarif elektrik disemak setiap enam bulan sekali melalui mekanisme *Imbalance Cost Pass-Through* (ICPT) dengan mengambil kira kos bahan api dan kos penjanaan lain bagi tempoh enam bulan ke belakang. Dalam hal ini, kos ICPT sepatutnya dilepaskan keseluruhannya kepada semua pengguna dalam bentuk rebat atau surcaj bagi tempoh enam bulan ke hadapan.

2. Kenaikan kos sebenar bahan api bagi tempoh Julai hingga Disember 2022 untuk Semenanjung adalah sebanyak RM16.16 bilion. Berdasarkan mekanisme ICPT yang berkuat kuasa, semua pengguna elektrik Tenaga Nasional Berhad (TNB) di Semenanjung sepatutnya dikenakan surcaj 27 sen/kWj terhadap bil elektrik masing-masing bagi tempoh 1 Januari hingga 30 Jun 2023. Namun begitu, pengguna bukan domestik dalam kategori voltan sederhana (*Medium Voltage* – MV) dan voltan tinggi (*High Voltage*- HV) hanya dikenakan surcaj pada kadar 20 sen/kWj. **Keputusan ini melibatkan kos subsidi sebanyak RM1.93 bilion bagi tempoh Januari hingga Jun 2023 yang ditampung sepenuhnya oleh Kerajaan.**

3. Namun begitu, bukan semua perusahaan yang berkaitan dengan pembuatan, pemprosesan makanan dan minuman terkesan dengan kenaikan tarif elektrik ini memandangkan terdapat sebahagian daripada perusahaan ini yang berdaftar sebagai pengguna elektrik kategori voltan rendah (*Low Voltage* – LV) termasuklah pengguna daripada kalangan Perniagaan Mikro, Kecil dan Sederhana (PMKS). **Hal ini kerana**

Kerajaan telah bersetuju untuk mengekalkan surcaj 3.70 sen/kWj kepada pengguna elektrik dalam kategori tersebut dengan jumlah subsidi sebanyak RM4.03 bilion bagi tempoh Januari hingga Jun 2023.

4. Sesungguhnya, Kerajaan mengiktiraf dan menghargai peranan yang dimainkan oleh semua pihak termasuk syarikat multinasional dan industri bersaiz besar dalam pembangunan ekonomi negara. Dalam masa yang sama, Kerajaan mempercayai kebolehan negara untuk berganjak daripada persaingan kos rendah kepada persaingan nilai tambahan yang berdaya saing.

5. Untuk itu, dicadangkan agar syarikat atau industri yang terjejas untuk meneroka potensi solar melalui pemasangan sistem solar bagi kegunaan sendiri (*self-consumption – SelCo*) atau menyertai Program Net Energy Metering 3.0 (NEM 3.0). Sekiranya syarikat menggunakan bekalan elektrik bersamaan atau lebih 3 juta kWj bagi tempoh enam bulan berturut-turut di premis mereka dan berdaftar di bawah Peraturan Tenaga Elektrik 2008, maka pihak syarikat boleh memohon dana melalui “Program Geran Audit Tenaga Bersyarat dan Pengurusan Tenaga dalam Sektor Industri dan Komersial” untuk melaksanakan audit tenaga secara kolaborasi dengan Syarikat Perkhidmatan Tenaga – *Energy Service Company* (ESCO) bagi mengenal pasti potensi penjimatan tenaga elektrik di premis dan pemasangan mereka. Dalam hal ini, Kementerian bersedia memberikan taklimat lanjut berkenaan program ini kepada syarikat-syarikat yang berminat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' SRI VELL PAARI A/L
TUN SAMY VELLU
TARIKH : 22 JUN 2023

Dato' Sri Vell Paari a/l Tun Samy Vellu minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan apakah rangka tindakan atau pelan jangka panjang yang telah diusahakan oleh Kerajaan bagi mengenalpasti bakat-bakat muda sukan dari sekolah rendah tanpa mengira bangsa dan seterusnya memastikan bakat-bakat ini dapat mewakili negara dalam bidang sukan.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian ini melalui Institut Sukan Negara (ISN) telah memperkenalkan program Pencarian dan Pembangunan Bakat atau *My Talent Identification and Development* (MYTID) pada tahun 2021. Program ini diperkenalkan dalam usaha mengesan dan mengenal pasti bakat berpotensi di peringkat sekolah rendah bagi kanak-kanak berumur 7 hingga 12 tahun. Program ini dilaksanakan secara terbuka tanpa mengira latar kaum. Program ini dijalankan melalui pendekatan saintifik baharu yang menerapkan elemen kemahiran pergerakan motor dan kaedah penilaian kematangan. Program ini dijalankan dengan kerjasama Kementerian Pendidikan.

Bagi memacu inisiatif ini, pihak KBS melalui ISN pada tahun 2021 telah melaksanakan Kursus Tenaga Pengajar (*Training of Trainers*) secara dalam talian kepada 900 guru pendidikan jasmani (dikenali sebagai *Talent Eagle*). Pada tahun 2022 kursus ini telah dilaksanakan secara fizikal melibatkan guru-guru di Semenanjung dan pada tahun ini ia telah diperluaskan kepada guru-guru dari Sabah dan Sarawak.

Kursus ini bertujuan memberikan pendedahan berkenaan kaedah pengendalian program ini yang akan dilaksanakan kepada murid sekolah terlibat secara *Proof of Concept* (POC) bermula pada tahun ini dan tahun hadapan.

Pelaksanaan ujian MYTID ini melibatkan murid sekolah rendah dari 152 sekolah di bandar dan luar bandar dengan pecahan 102 sekolah di Semenanjung, 26 sekolah di Sarawak, 22 sekolah di Sabah dan dua sekolah Wilayah Persekutuan Labuan. Proses pemilihan sekolah serta *Talent Eagle* telah dilaksanakan oleh pihak Kementerian Pendidikan.

Melalui bakat yang telah dikenal pasti berpandukan kepada MYTID, KBS seterusnya akan menyusun program-program bersesuaian untuk memastikan bakat-bakat muda negara dalam bidang sukan diberikan peluang sewajarnya untuk mewakili negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK NORAINI BINTI IDRIS
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK NORAINI BINTI IDRIS minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan bentuk sokongan yang disediakan secara langsung oleh agensi-agensi berkaitan Kementerian dalam menyediakan platform jana pendapatan kepada golongan petani luar bandar di negeri-negeri berpendapatan rendah khususnya di Sabah yang menjadi peserta bagi Inisiatif Usahawan Tani (INTAN) yang dikelola menerusi Inisiatif Pendapatan Rakyat (IPR).

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) sentiasa menyokong dan komited bagi menjayakan program pengupayaan golongan miskin tegar, miskin dan B40 yang dilaksanakan oleh pihak Kementerian Ekonomi bagi Program Inisiatif Pendapatan Rakyat (IPR) menerusi Program Inisiatif Usahawan Tani (INTAN).

Dalam perkara ini, KPKM bertanggungjawab menyediakan sokongan dalam bentuk bantuan teknikal dan khidmat nasihat melalui Jabatan dan agensi di bawah Kementerian bagi membantu meningkatkan potensi peserta program IPR. Selain itu, bantuan dan sokongan dari aspek pemasaran produk agromakanan turut ditawarkan melalui penglibatan pihak Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA) dan Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP).

Untuk makluman, pelaksanaan Fasa 1 program INTAN di negeri Sabah telah diluluskan bagi projek tanaman nanas MD2 di Kampung Gana, Kota Marudu yang meliputi kawasan seluas 200 ekar dengan 180 peserta daripada golongan B40. Manakala bagi Fasa 2, tambahan 300 ekar bagi projek tanaman nanas MD2 akan dilaksanakan dengan penglibatan seramai 270 peserta.

Selain inisiatif INTAN, KPKM juga bekerjasama dengan pihak Kementerian Pertanian, Perikanan dan Industri Makanan (MAFFI) Sabah dalam menyediakan platform jana pendapatan bagi kumpulan sasar melalui inisiatif seperti berikut:

- (i) Bagi sektor tanaman, antara program yang dilaksanakan adalah Program Pembangunan Tanaman Makanan dan Pembangunan Usahawan Tani;
- (ii) Bagi sektor perikanan, platform yang disediakan adalah melalui Program Transformasi Sosio-ekonomi Nelayan dan Penternak Miskin/Termiskin, Program Peningkatan Pendapatan Nelayan Setempat, Program Pembangunan Produk Hiliran Perikanan dan Keusahawanan, Program Pengusaha Ladang Akuakultur serta Program Pembangunan Industri Pembenihan Ikan; dan
- (iii) Bagi sektor ternakan, program yang dijalankan adalah Program Agropreneur Muda, Projek Integrasi Ternakan (PINTAR), Program Pembangunan Usahawan Kambing dan Program Pemerkasaan Industri Ruminan Sabah.

KPKM terus memperkukuh kerjasama dengan Kementerian Ekonomi dan Kerajaan Negeri Sabah untuk membantu golongan miskin tegar, miskin dan B40 dalam aktiviti pertanian bagi menjana pendapatan tambahan secara mampan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HJ
IBRAHIM
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' AHMAD BIN DATO' SRI HJ IBRAHIM minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan adakah Kementerian akan menggunakan data dari Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN) melalui pemberian Sumbangan Tunai Rahmah (STR) sebagai panduan dalam pemberian subsidi bersasar supaya ada ketelusan dari segi pemberian dan setiap isi rumah dari kumpulan B40 serta M40 dapat menikmati subsidi bersasar.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Langkah meneruskan pemberian subsidi dan bantuan dilihat membantu mengurangkan kesan kenaikan kos sara hidup rakyat. Walau bagaimanapun, pelaksanaan yang tidak bersasar menyebabkan ketirisan berlaku. Justeru, Kerajaan komited dalam melaksanakan pemberian subsidi secara bersasar bagi mengurangkan ketirisan. Kerajaan sedang giat meneliti mekanisme pemberian subsidi secara lebih bersasar bagi menentukan mekanisme yang paling praktikal dengan mengambil kira kumpulan sasaran serta kesan terhadap inflasi dan aktiviti ekonomi negara secara keseluruhan.

Justeru, dalam konteks menentukan penerima yang layak juga perlu dipelbagaikan kerana jenis subsidi dan golongan pengguna juga adalah berbeza. Adalah penting penentuan kelayakan dikaji dengan teliti agar agihan sumber dibuat dengan lebih cekap dalam masa yang sama mengurangkan exclusion dan inclusion error. Sebagai contoh, langkah pertama Kerajaan dalam melaksanakan pemberian subsidi elektrik secara bersasar bermula Januari 2023 adalah berdasarkan berdasarkan kepada kumpulan pengguna elektrik sama ada domestik atau bukan domestik serta had penggunaan elektrik kWj. Berdasarkan data penggunaan, Kerajaan memutuskan untuk melepaskan sebahagian kos *Imbalance Cost Pass Through* (ICPT) kepada pengguna bukan domestik dengan had penggunaan tinggi. Melalui langkah ini, Kerajaan masih menanggung jumlah subsidi sebanyak 10.8 bilion ringgit berbanding jumlah asal sebanyak 14.9 bilion ringgit.

Sehubungan itu, satu pasukan petugas khas telah diwujudkan di bawah Kementerian Kewangan untuk bekerjasama dengan kementerian / jabatan / agensi yang terlibat bagi meneliti keperluan dan kebolehlaksanaan pemberian subsidi secara bersasar dan mengenalpasti kaedah yang bukan sahaja berkesan malah menjimatkan masa serta memberi implikasi kewangan yang paling minimum kepada Kerajaan. Ini termasuklah mengumpul data dari Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ), Jabatan Pendaftaran Negara (JPN) dan Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN). Penetapan kriteria kelayakan masih belum diputuskan namun usaha membangunkan pusat data yang komprehensif sedang dibangunkan bagi membantu Kerajaan menetapkan kriteria yang bersesuaian berdasarkan data yang diperolehi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK LIM PAY HEN
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK LIM PAY HEN minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan adakah kementerian mempunyai perancangan untuk mewujudkan sebuah akademi sukan khususnya untuk sukan bola sepak professional sepenuh masa yang menawarkan latihan bola sepak, pendidikan dan penginapan bagi menampung permintaan anak-anak cilik ke atas sukan tersebut. Hal ini berikutan banyak berita mengenai anak-anak cilik kecewa kerana tidak dapat memasuki Akademi JDT kerana tempat yang terhad.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Belia dan Sukan (KBS) melalui Majlis Sukan Negara (MSN) mengendalikan Program Pembangunan Bola Sepak Negara (PPBN) yang telah menerima peruntukan berjumlah RM110 juta melalui perbelanjaan pembangunan, Rancangan Malaysia Ke-12 bagi tempoh lima (5) tahun bermula dari tahun 2021 hingga 2025.

PPBN merupakan inisiatif yang memberikan penekanan kepada pembangunan pemain muda tempatan di seluruh negara yang berumur antara 7 hingga 17 tahun. Sehingga kini PPBN mempunyai seramai 16,107 pemain dan 828 jurulatih di 78 Akademi Tunas, 63 Pusat Latihan Daerah, 14 Sekolah Sukan Negeri, sebuah Sekolah Sukan Malaysia dan sebuah Akademi Bola Sepak Negara Mokhtar Dahari (AMD).

KBS tidak mempunyai sebarang perancangan untuk mewujudkan sebuah akademi sukan untuk sukan bola sepak professional sepenuh masa. Pada masa ini Akademi Mokhtar Dahari (AMD) menjadi tunjang kepada pelaksanaan PPBN untuk melahirkan jaguh baharu bola sepak negara.

Akademi ini menempatkan pemain-pemain berkualiti yang berumur di antara 13 hingga 17 tahun. Dari aspek program latihan, atlet-atlet disediakan dengan program latihan sepenuh masa, perkhidmatan jurulatih, peralatan sukan, pendedahan pertandingan dan kejohanan dalam mahupun luar negara, pendidikan, penginapan dan makan/minum,

perkhidmatan sains dan perubatan sukan, program-program sokongan seperti kem bina semangat, khidmat masyarakat, kursus-kursus keagamaan dan jati diri serta lain-lain lagi.

Selain daripada itu, pelbagai kemudahan sukan turut disediakan khususnya di AMD. Antaranya adalah 10 unit Padang Saiz FIFA (3 rumput tiruan, 3 rumput bermuda dan 4 rumput cowgrass), kolam renang, *hydthroteraphy*, gimnasium, kelas belajar, asrama, dewan makan, auditorium, dewan serbaguna, bilik rawatan, kemudahan fisioterapi dan lain-lain.

Sejak bermulanya program AMD (tahun 2018), seramai 167 orang graduan telah berjaya dilahirkan dan kesemua mereka telah menandatangani kontrak bersama kelab bola sepak tempatan dan antarabangsa. Di antara pencapaian tersebut adalah:

- a) Luqman Shamsudin bersama kelab Kortrijk di Belgium;
- b) Dua pelatih AMD Generasi 2005 telah menerima tawaran kelab dari Liga Luxemborg, Racing Union, Eropah; dan
- c) Arif Aiman Hanapi bersama kelab Johor Darul Takzim (JDT).
- d) seramai 7 pemain AMD menyertai Sukan Sea 2021;
- f) bagi Kelayakkan Bawah 19 Tahun seramai 18 pemain AMD berada dalam skuad tersebut.

- g) Pasukan AMD Bawah 17 tahun layak ke peringkat separuh akhir Piala Presiden 2022 yang merupakan pertandingan peringkat umur yang lebih tinggi iaitu peringkat Bawah 21 tahun.
- h) Graduan AMD telah mendapat tempat dalam pasukan Liga Super dan Liga Perdana seawal umur 18 dan 19 tahun seperti Aliff Izwan, Abdul Rahman Daud dan Adam Farhan bagi pasukan Selangor FC dan JDT FC.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DR. HAJAH WAN MARTINA BINTI
WAN YUSOFF
TARIKH : 22 JUN 2023

DR. HAJAH WAN MARTINA BINTI WAN YUSOFF minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan apakah langkah Kerajaan untuk mengawal kenaikan harga barangan setelah kenaikan bil eletrik yang begitu ketara.

JAWAPAN:

Yang di-Pertua,

Kenaikan harga sesuatu barang dipengaruhi oleh faktor-faktor ekonomi seperti permintaan dan penawaran, faktor-faktor global seperti kenaikan harga input barangan yang diimport serta pergerakan nilai matawang.

Namun begitu, Kerajaan telah mengambil langkah-langkah yang perlu untuk mengawal kenaikan harga barang dengan mengadakan Skim Harga Maksimum Musim Perayaan dengan tujuan menetapkan harga maksimum untuk barangan keperluan bagi tempoh masa tertentu.

Kerajaan turut melaksanakan Penentuan Harga Maksimum bagi Ayam dan Telur Ayam dengan menetapkan harga maksimum bagi memberikan kestabilan harga kepada kedua-dua item penyumbang sumber protein utama penduduk Negara ini.

Kementerian turut memperkenalkan Menu Rahmah di mana inisiatif peniaga-peniaga membantu kerajaan dengan menjual makanan tengah hari yang lengkap pada harga RM5.00 dan ke bawah. Menu Rahmah adalah hidangan seimbang merangkumi nasi, satu pilihan protein iaitu ayam atau ikan dan sayuran yang ditawarkan untuk membantu golongan yang terkesan dengan kenaikan kos sara hidup ketika ini. Kementerian turut memperkenalkan inisiatif lain di bawah Payung Rahmah termasuk Pakej Rahmah, Bakul Rahmah Dan Kafe Rahmah yang bertujuan membantu golongan B40 yang terkesan dengan kenaikan kos sara hidup.

Kerajaan juga masih meneruskan pemberian subsidi kepada Minyak Masak Paket 1 kg dimana pengguna dapat membelinya dengan harga RM2.50 sepaket. Disamping itu, Kerajaan terus membantu masyarakat dengan menetapkan harga siling bagi Minyak Masak Kelapa Sawit Tulen Kemasan Botol pada harga RM6.90(1kg), RM13.30(2kg), RM19.60(3kg) dan RM30.90(5kg) bermula Februari 2023.

Kerajaan juga memberikan subsidi kepada barangan keperluan asas seperti ayam, telur ayam, minyak masak paket, LPG, petrol dan lain-lain barangan bagi memastikan rakyat negara menikmati barangan keperluan pada harga yang munasabah.

Kementerian turut melakukan penambahbaikan bagi memastikan tidak berlaku manipulasi keuntungan tinggi yang tidak munasabah iaitu dengan menguatkuasakan **Akta Kawalan Harga dan Antipencatutan (AKHAP) 2011** bagi mengawal pengambilan untung secara tidak munasabah oleh peniaga melalui kaedah **pengeluaran notis pengesahan maklumat harga atau caj bagi perkhidmatan** dan **notis bertulis di bawah Seksyen 21 AKHAP 2011**.

Disamping itu kementerian juga melaksanakan operasi seperti **Ops Catut 2023, Ops Pasar 2023 dan Ops Kesan 2023** yang telah dilaksanakan bermula pada bulan Januari tahun ini.

Kementerian akan terus sentiasa bekerjasama rapat dengan kementerian lain terutamanya Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) dalam memastikan pengeluaran dan bekalan makanan dan barang keperluan pada harga yang stabil.

Libat urus berterusan dengan industri, pengeluar, pengimport, pemborong, peruncit, persatuan pengguna dan lain-lain pihak berkaitan, tetap dijalankan dari semasa ke semasa bagi mendapatkan input-input berkaitan kenaikan kos pengeluaran dan harga jualan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN HAJI ABDUL NASIR BIN HAJI
IDRIS
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN HAJI ABDUL NASIR BIN HAJI IDRIS minta **MENTERI**
PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA menyatakan:-

- (a) Apakah perancangan yang telah dilaksanakan oleh pihak Kementerian bagi menyokong pembangunan kawasan pelancongan Gunung Baling dan Gunung Pulai serta 17 gua-gua menarik yang ada di kawasan terbabit; dan
- (b) berapakah jumlah peruntukan yang telah disalurkan sehingga kini.

JAWAPAN

YB DATO' SRI TIONG KING SING

MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, berdasarkan semakan dan penelitian, sehingga kini, MOTAC masih belum menerima sebarang permohonan projek pembangunan, penyelenggaraan mahupun peningkatan kemudahan pelancongan bagi menaiktaraf prasarana di kawasan pelancongan Gunung Baling dan Gunung Pulai serta 17 gua-gua menarik yang ada di kawasan terbabit.

2. Sehubungan dengan itu, MOTAC mengalu-alukan cadangan oleh Ahli Yang Berhormat dan bersedia untuk mempertimbangkan sebarang permohonan baharu selaras dengan halatuju dan keutamaan kerajaan negeri Kedah melalui Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) Kedah bagi membantu menaik taraf prasarana pelancongan di kawasan pelancongan Gunung Baling dan Gunung Pulai serta 17 gua-gua menarik yang ada di kawasan terbabit khususnya dan di negeri Kedah amnya demi menyokong industri pelancongan tempatan sekaligus menjana ekonomi setempat dengan syarat, aspek penyelenggaraan secara berkala diberi perhatian yang sewajarnya selepas projek dilaksanakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' HAJI HUSAIN BIN AWANG
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' HAJI HUSAIN BIN AWANG minta **MENTERI PENDIDIKAN TINGGI** menyatakan langkah-langkah agresif dilakukan oleh pihak Kementerian dalam memperkasakan TVET dan institusi pengajian di negara ini dalam berhadapan dengan ancaman teknologi Kecerdasan Buatan (AI).

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) sentiasa menambah baik perkhidmatan dan sistem penyampaian pendidikan institusi di bawah seliaan KPT dengan cara memastikan kurikulum pengajian dan kandungan kursus dikemaskini, memperkasa kebolehpayaan peralatan teknikal dalam pengajaran dan pembelajaran serta menawarkan infrastruktur ICT yang selari dengan perkembangan teknologi digital terutamanya makmal-makmal dalam bidang TVET.
2. Berkaitan dengan ancaman teknologi AI, cabaran ini diambil secara positif dengan menggalakkan penggunaan secara betul teknologi AI di dalam proses Pengajaran oleh Tenaga Pengajar, dan Pembelajaran oleh para Mahasiswa. Nota Panduan (*Advisory Note*) oleh Agensi Kelayakan Malaysia (MQA) berkaitan penggunaan teknologi Generatif AI diambil sebagai rujukan oleh universiti, politeknik dan kolej komuniti.
3. Selain itu, pelbagai inisiatif turut diperkenal bagi memastikan Institusi Pendidikan Tinggi (IPT) sentiasa bersedia menghadapi ledakan teknologi terkini seperti teknologi kecerdasan buatan (AI).
4. Antara inisiatif tersebut adalah pelaksanaan sepuluh (10) program Flagships di sepuluh (10) Institusi berlandaskan Teknologi 4IR, penggunaan *cloud computing* dalam sistem pengurusan pembelajaran (LMS) serta latihan kepakaran pensyarah dalam teknologi 4IR.

5. Kesemua inisiatif ini akan dikawalselia oleh Jawatankuasa TVET DIGITAL dan penambaaian kurikulum melalui pemetaan kurikulum kepada 4IR *Pillars* telah dilaksanakan.
6. Selain itu, proses pentaksiran di dalam program pengajian juga dipelbagaikan sesuai dengan bidang dan kemahiran TVET dalam bentuk Pentaksiran Alternatif (*Alternative Assessments*) dengan merujuk dokumen berkaitan Pentaksiran Alternatif oleh pihak Jabatan Pendidikan Tinggi (JPT) dan Jabatan Pendidikan Politeknik dan Kolej Komuniti (JPPKK).
7. Secara tuntasnya, KPT bukan sahaja menitikberatkan kurikulum dan kandungan kursus yang terkini dan menepati teknologi 4IR, malah sentiasa memastikan pendidikan yang ditawarkan adalah menepati perkembangan semasa dan keperluan industri.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN RODERICK WONG SIEW
LEAD
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN RODERICK WONG SIEW LEAD minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah perancangan Kementerian untuk melaksanakan pas penerbangan pelajar atau tiket penerbangan pelajar kepada pelajar yang belajar di antara Semenanjung, Sabah dan Sarawak.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

1. Sebagai sebuah Kerajaan yang berteraskan Malaysia Madani, Kementerian Pengangkutan memandang serius akan keluhan dan rungutan rakyat mengenai harga tambang tiket penerbangan terutamanya semasa musim perayaan.
2. Untuk makluman Yang Berhormat, harga tiket umumnya akan meningkat pada musim cuti dan perayaan disebabkan permintaan yang tinggi untuk tempoh perjalanan yang sama. Hal ini adalah kerana syarikat-syarikat penerbangan menggunakan mekanisme dynamic pricing dan menjual tiket berdasarkan *Reservation Booking Designator* (RBD) di mana tiket dijual mengikut bakul harga ("*price buckets*") yang ditetapkan. Melalui mekanisme dynamic pricing, tiket dalam bakul harga yang murah akan dijual terlebih dahulu dan harga tiket akan semakin meningkat apabila tiket dalam sesuatu bakul harga itu habis dijual.
3. Bagi menangani masalah harga tiket penerbangan yang tinggi, Kementerian Pengangkutan telah mengadakan perbincangan dengan MAVCOM dan syarikat-syarikat penerbangan domestik bagi memastikan harga tiket penerbangan yang ditawarkan adalah kompetitif. Hasil perbincangan tersebut, syarikat-syarikat penerbangan telah bersetuju untuk menambah kapasiti penerbangan dari semasa ke semasa bergantung kepada permintaan.

4. Merujuk kepada pertanyaan mengenai tiket penerbangan ke/dari Sabah dan Sarawak bagi pelajar di institut pengajian tinggi, Kementerian Pengangkutan telah mengadakan beberapa siri perbincangan dengan Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT), Suruhanjaya Penerbangan Malaysia (MAVCOM) dan syarikat-syarikat penerbangan bagi memperincikan pelaksanaan inisiatif bantuan subsidi pembelian tiket penerbangan untuk pelajar universiti awam bagi laluan domestik antara Semenanjung Malaysia, Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan. Inisiatif ini sedang dipertimbangkan oleh Kerajaan mengambilkira kedudukan kewangan Kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK WIRA KOH NAI KWONG
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK WIRA KOH NAI KWONG minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah perancangan Kementerian untuk melahirkan lebih ramai usahawan wanita di desa yang bermutu tinggi dan mampu menjana pendapatan kepada keluarga.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, bagi melahirkan lebih ramai usahawan wanita di desa yang bermutu tinggi dan mampu menjana pendapatan kepada keluarga, Kementerian ini menerusi Bahagian Pembangunan Usahawan Desa walaupun tidak melaksanakan program-program keusahawanan secara khusus untuk wanita, namun begitu, program-program keusahawanan yang diadakan mendapat penyertaan yang sangat menggalakkan daripada usahawan wanita. Program-program yang dijalankan adalah seperti berikut:

- i. Program Sokongan Pengukuhan Keusahawanan Luar Bandar (SPKLB);
- ii. Program Pembangunan Usahawan *Start Right* (PSR);
- iii. Program *Outreach* Keusahawanan; dan
- iv. *Rural Business Challenge 2.0*:

Kementerian melalui MARA juga sentiasa komited untuk membantu memperkasa usahawan, tidak terkecuali juga kepada usahawan wanita. Melalui pelaksanaan program Latihan Keusahawanan, seramai 9,581 usahawan wanita telah menyertai program latihan ini. Usahawan-usahawan termasuk usahawan wanita yang menyertai program ini, dilatih untuk meningkatkan kapasiti perniagaan mereka melalui latihan yang memberi nilai tambah seperti kursus pengaplikasian teknologi, memperkukuh jenama mereka melalui kursus pemasaran digital.

Selain itu di bawah Latihan Keusahawanan MARA juga, terdapat program latihan yang memberi fokus kepada bidang/industri khas yang khususnya diceburi oleh usahawan wanita seperti program AORA Spa and Wellness, MARA in Fashion (MIF), Beauty in Business (BiSS) dan HiT Stylista.

Tambahan itu, bagi menyokong pertumbuhan usahawan, melalui kemudahan sokongan MARA seperti Skim Pembiayaan Perniagaan Khas Wanita (DANANITA) yang mana ianya memfokuskan penyertaan wanita dalam aktiviti keusahawanan serta memperkasakan usahawan wanita sedia ada bagi meningkatkan kapasiti perniagaan mereka. Semenjak tahun 2021 sehingga Mei 2023, seramai 897 usahawan wanita telah menerima manfaat daripada kemudahan ini dengan jumlah pembiayaan sebanyak RM34,997,000.00.

Kementerian juga melalui RISDA telah melaksanakan Program Aktiviti Ekonomi Tambahan (AET) dan Pembangunan Usahawan dalam usaha menggalakkan pekebun kecil termasuk golongan wanita di desa melibatkan diri dalam bidang keusahawanan bagi menjana pendapatan tambahan selain daripada aktiviti perladangan.

Program AET dan Pembangunan Usahawan merupakan bantuan geran *one off* kepada pekebun kecil termasuk golongan wanita di desa untuk merangsang pertumbuhan ekonomi melalui bidang keusahawanan, peningkatan pengeluaran produk, menambahbaik mutu/ kualiti dan nilai produk. Melalui program ini, ia mampu meningkatkan pendapatan pekebun kecil melalui aktiviti keusahawanan sekurang-kurangnya RM2,500.00 sebulan sekeluarga.

Manakala melalui Jabatan Kemajuan Masyarakat (KEMAS) pula, Kursus Kemahiran *Quickwin* disediakan sebagai salah satu inisiatif bagi membantu masyarakat desa terutamanya golongan wanita bagi meningkatkan kemahiran sedia ada dalam bidang yang diceburi. Di samping itu, peserta yang menyertai Kursus ini turut diberikan bantuan peralatan (*tool kit*) bagi mengoptimumkan penghasilan produk seterusnya meningkatkan pendapatan mereka dalam perniagaan.

Program ini mula dilaksanakan pada tahun 2017 dan sehingga tahun 2022, sebanyak RM29.24 Juta telah dibelanjakan dengan bilangan penerima faedah seramai 17,816 orang. Pada tahun ini, sebanyak 111 Siri Kursus Kemahiran *Quickwin* dilaksanakan diseluruh Malaysia, melibatkan peruntukan sebanyak RM3.9 juta dengan bilangan penerima faedah seramai 1,110 orang.

Pihak KEMAS juga melaksanakan Program Wacana Ilmu Wanita Inspirasiku (WINS) yang merupakan program bagi memperkasa peranan wanita dalam kemahiran sendiri, ilmu pengetahuan dan membuka peluang dari aspek keusahawanan, kesihatan dan sosial yang seimbang. Program ini juga memberi fokus kepada golongan beliawanis, ibu tunggal dan surirumah.

Program ini berperanan sebagai platform perkongsian ilmu menerusi Bual Bicara daripada para panel usahawan berjaya kepada para usahawan wanita Mikro KEMAS di desa. Disamping itu juga, program ini menyediakan '*Booth*' Pameran dan jualan kepada usahawan-usahawan KEMAS untuk mempromosi serta memasarkan produk/perkhidmatan yang diusahakan.

Program ini dilaksanakan sejak tahun 2019. Sehingga tahun 2022, sebanyak RM1.93 juta telah dibelanjakan melibatkan tahun 2019, 2021 dan 2022 yang manaa program ini tidak dilaksanakan pada tahun 2020 tidak disebabkan faktor Perintah Kawalan Pergerakan. Pada tahun 2021, program ini dilaksanakan secara dalam talian dan hibrid melibat 6 zon iaitu Utara, Selatan, Barat, Timur, Sabah dan Sarawak bagi mengekang penularan wabak COVID-19.

Bermula pada tahun ini, Program WINS KEMAS telah diberi nafas baru yang mana pelaksanaannya dilaksanakan di kawasan tumpuan seperti kompleks beli belah dan pasaraya besar. Di samping itu, program ini juga berlangsung selama sehari atau dua hari bagi membantu para usahawan desa memaksimakan penjualan dan perkhidmatan yang diniagakan.

Pada tahun ini, sebanyak 14 siri Program WINS dilaksanakan di seluruh Malaysia, melibatkan peruntukan sebanyak RM840 ribu dengan bilangan penerima faedah seramai 4,200 orang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TAN SRI DATUK SERI PANGLIMA
ANIFAH BIN AMAN
TARIKH : 22 JUN 2023

TAN SRI DATUK SERI PANGLIMA ANIFAH BIN AMAN minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan apakah pendirian Kerajaan berhubung perundingan '*Code of Conduct*' di Laut China Selatan memandangkan terdapat negara asing yang terus melaksanakan tindakan-tindakan yang jelas tidak selaras dengan peruntukan undang-undang antarabangsa termasuklah UNCLOS 1982.

JAWAPAN

YB DATO' SERI DIRAJA DR. ZAMBRY ABD KADIR
MENTERI LUAR NEGERI
KEMENTERIAN LUAR NEGERI

Tuan Yang di-Pertua,

Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Tan Sri Anifah bin Aman atas pertanyaan yang dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua,

2. Malaysia sentiasa mengambil pendekatan yang didasarkan kepada prinsip-prinsip undang-undang antarabangsa yang berkenaan, terutamanya Konvensyen Undang-Undang Laut 1982 (KUUL 1982) atau *United Nations Convention on the Law of the Sea* (UNCLOS 1982), dalam menghadapi isu-isu di Laut China Selatan. Malaysia juga menggesa semua pihak yang terlibat dalam isu Laut China Selatan untuk menghormati dan mematuhi peruntukan undang-undang antarabangsa serta untuk menghindari tindakan yang dapat mengeruhkan keadaan dan meningkatkan ketegangan.

3. Sepertimana Yang Berhormat sedia maklum, pada 4 November 2002, Negara-Negara Anggota ASEAN dan China telah menandatangani Deklarasi Tatalaku Pihak-pihak Berkepentingan di Laut China Selatan (*Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea - DOC*) sebagai langkah untuk memastikan keamanan dan kestabilan, serta mengelakkan ketegangan di Laut China Selatan.

4. DOC tersebut menggariskan komitmen semua pihak kepada prinsip undang-undang antarabangsa yang berkaitan, dan merangkumi kerjasama menerusi aktiviti-aktiviti bagi meningkatkan saling kepercayaan antara satu sama lain.
5. DOC turut menyatakan persetujuan Negara-Negara Anggota ASEAN dan China untuk berusaha ke arah memuktamadkan sebuah kod tatalaku di Laut China Selatan (*Code of Conduct in the South China Sea – COC*), yang akan mengukuhkan keamanan dan kestabilan serantau. Pada tahun 2017, Negara-Negara Anggota ASEAN dan China telah bersetuju dengan sebuah kerangka teks COC (*COC framework*).
6. Sehubungan dengan ini, pada tahun 2018, Negara-Negara Anggota ASEAN dan China telah memulakan rundingan berdasarkan satu *Single Draft Negotiating Text* (SDNT) COC yang digunakan sebagai asas rundingan. Rundingan berhubung Kod Tatalaku di Laut China Selatan (*Code of Conduct in the South China Sea – COC*) sedang dilaksanakan oleh Negara-Negara Anggota ASEAN dan China menerusi mekanisme *ASEAN-China Joint Working Group on the Implementation of the DOC* (JWG-DOC).
7. Malaysia berpandangan bahawa COC wajar menjadi *rules-based framework* berhubung aktiviti dan tatalaku pihak-pihak di Laut China Selatan. COC bukanlah dokumen untuk menyelesaikan pertikaian mengenai tuntutan maritim antara pihak-pihak berkaitan. Pertikaian sedemikian seharusnya diselesaikan oleh pihak-pihak berkenaan melalui mekanisme sedia ada, seperti mana diperuntukkan di bawah undang-undang antarabangsa, termasuk *United Nations Convention on the Law of the Sea 1982* (UNCLOS 1982).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN ISAIAH A/L D JACOB
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN ISAIAH A/L D JACOB minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah tindakan Kerajaan dalam menangani masalah pendaftaran automatik UNDI 18 bagi golongan OKU Mental kerana masih tiada sebarang integrasi sistem antara pihak Jabatan Pendaftaran Negara (JPN) dan Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) seperti JPN menyediakan maklumat rakyat berusia 18 tahun untuk didaftarkan ke Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia (SPR) manakala JKM adalah agensi yang mendaftarkan status individu OKU.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI AZALINA OTHMAN SAID,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(UNDANG-UNDANG DAN REFORMASI INSTITUSI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, berdasarkan kepada Perkara 119 Perlembagaan Persekutuan, seseorang warganegara yang telah mencapai umur 18 tahun dan tidak hilang kelayakan berdasarkan Perkara 119 (3) Perlembagaan Persekutuan akan didaftarkan sebagai pemilih secara automatik.
2. Perkara 119 (3) Perlembagaan Persekutuan menyatakan seseorang warganegara hilang kelayakan sebagai pemilih jika pada tarikh kelayakan dia ditahan sebagai orang yang tidak sempurna akal atau sedang menjalani hukuman pemenjaraan.
3. Bagi maksud mendapatkan nama warganegara yang hilang kelayakan untuk didaftarkan sebagai pemilih kerana ditahan sebagai orang tidak sempurna akal ini, SPR mendapatkan kerjasama dan bantuan daripada Kementerian Kesihatan Malaysia. Hanya warganegara yang sedang ditahan di premis Kementerian Kesihatan Malaysia kerana disahkan tidak sempurna akal sahaja yang hilang kelayakan untuk didaftarkan sebagai pemilih.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TAN SRI DATO' LOW KIAN CHUAN
TARIKH : 22 JUN 2023

TAN SRI DATO' LOW KIAN CHUAN minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah pelan perancangan Kementerian untuk meningkatkan penguatkuasaan undang-undang jalan raya bagi memastikan kenderaan yang menggunakan jalan raya mematuhi lampu isyarat, terutamanya pengguna motosikal yang melanggar lampu isyarat secara berleluasa yang membahayakan pengguna jalan raya yang lain.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli yang Berhormat, Kementerian Pengangkutan telah membangunkan Pelan Keselamatan Jalan Raya Malaysia 2022-2030 (PKJRM 2022-2030) yang mempunyai objektif utama bagi mensasarkan pengurangan jumlah kematian akibat nahas jalan raya sekurang-kurangnya pada kadar 50% menjelang 2030. Di bawah PKJRM 2022-2030, pelbagai program dan strategi telah disusun untuk menangani isu keselamatan jalan raya ini, dengan penglibatan semua pemegang taruh di peringkat Kementerian dan agensi, komuniti dan pihak swasta.
2. Memandangkan jumlah kematian akibat nahas jalan raya melibatkan motosikal adalah yang tertinggi, MOT telah merangka beberapa inisiatif di bawah Bidang Keutamaan 3 (BK3), PKJRM yang memfokuskan kepada penunggangan motosikal yang selamat. Pelbagai program advokasi telah dan sedang dilaksanakan oleh MOT melalui JPJ dengan kerjasama PDRM dan JKR selaras dengan rangka strategi pelaksanaan BK3 dalam usaha meningkatkan tahap keselamatan penunggang dan pembonceng motosikal di jalan raya.
3. Selain itu, strategi pelaksanaan di dalam BK3 ini juga merangkumi pemerkasaan penguatkuasaan undang-undang secara strategik terhadap kenderaan persendirian merangkumi motosikal dan *p-hailing*, dalam usaha mengurangkan tingkah laku seperti bersifat agresif, cuai, semberono, tidak mematuhi lampu isyarat dan lain-lain yang menyumbang kepada nahas jalan raya serta membahayakan pengguna jalan raya yang lain. Di samping itu, MOT juga sedang mengkaji semula

Akta Pengangkutan Jalan (Akta 333) untuk memberi hukuman yang lebih berat kepada individu yang melanggar kesalahan lalu lintas termasuklah individu yang terlibat dalam perlumbaan haram di mana pengusaha bengkel yang bersubahat melakukan pengubahsuaian atau modifikasi terhadap motor bagi tujuan tersebut akan turut dikenakan tindakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN HAJI HUSSIN BIN ISMAIL
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN HAJI HUSSIN BIN ISMAIL minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan apakah pelan tindakan Kerajaan bagi mempertahankan kedaulatan maritim negara dalam konflik pertindihan tuntutan Laut China Selatan melalui platform undang-undang antarabangsa.

JAWAPAN

YB DATO' SERI DIRAJA DR. ZAMBRY ABD KADIR
MENTERI LUAR NEGERI
KEMENTERIAN LUAR NEGERI

Tuan Yang di-Pertua,

Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Tuan Haji Hussin atas pertanyaan yang dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua,

2. Sepertimana Yang Berhormat sedia maklum, kawasan maritim Malaysia adalah sepertimana yang termaktub dalam Peta Baru Malaysia 1979. Tuntutan ini adalah selaras dengan perjanjian-perjanjian yang telah dimeterai diantara Malaysia dengan negara-negara jiran dan juga undang-undang antarabangsa termasuklah Konvensyen-konvensyen berkaitan serta tuntutan sepihak negara di kawasan-kawasan yang terlibat.

3. Malaysia tegas dalam komitmennya untuk mempertahankan kedaulatan, hak berdaulat dan kepentingan di dalam perairan negara, termasuk di Laut China Selatan.

4. Kementerian, bersama-sama dengan Majlis Keselamatan Negara (MKN), Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM) dan Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) sentiasa menzahirkan dan memperkukuhkan hak kedaulatan negara di kawasan berdasarkan Peta Baru Malaysia 1979 antaranya melalui pelaksanaan rondaan, pengawasan dan penguatkuasaan secara berterusan di perairan Malaysia.

5. Kementerian Luar Negeri turut menyuarakan pendirian atau mengemukakan bantahan Malaysia kepada negara-negara yang berkaitan terhadap pencerobohan yang berlaku di perairan Malaysia dalam platform-platform yang berkaitan. Tindakan tersebut juga adalah selaras dengan undang-undang antarabangsa dan pendirian Malaysia yang mempertahankan hak tuntutan perairan negara daripada sebarang pencerobohan.

6. Memandangkan isu berkaitan Laut China Selatan merupakan isu yang kompleks dan sensitif, adalah penting bagi isu ini dikendalikan secara konstruktif menggunakan forum dan saluran diplomatik yang sesuai. Sehubungan ini, adalah penting bagi Malaysia untuk terus menjalinkan dan mengekalkan hubungan diplomatik yang baik dengan negara-negara lain, termasuk negara-negara penuntut Laut China Selatan (dengan izin, *Claimant States*) lain bagi menjamin keamanan, kestabilan dan kemakmuran serantau.

7. Antara langkah untuk memastikan keamanan, kestabilan dan mengelakkan ketegangan di Laut China Selatan, negara-negara ASEAN dan China juga telah memeterai Deklarasi Tatalaku Pihak–pihak Berkepentingan di Laut China Selatan, atau dengan izin, *Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea* (DOC) pada 4 November 2002. Selaras dengan persefahaman di bawah DOC tersebut, negara-negara ASEAN telah mengambil pendekatan, dengan izin, “*self-restraint*” dan memastikan tindakan-tindakan yang diambil dan aktiviti-aktiviti yang dijalankan di Laut China Selatan, tidak meningkatkan ketegangan di perairan tersebut.

8. Buat masa ini, negara-negara ASEAN dan China sedang merundingkan Kod Tatalaku di Laut China Selatan, atau dengan izin, *Code of Conduct in the South China Sea* (COC). COC dilihat sebagai satu kod tatacara untuk mengelakkan konflik dan ketegangan di Laut China Selatan. Ianya adalah tanpa prejudis terhadap tuntutan wilayah dan maritim negara masing-masing.

9. Dalam melaksanakan rundingan COC tersebut, Malaysia sentiasa memastikan bahawa COC yang akan dirundingkan tidak sekali-kali mengetepikan kedaulatan dan hak kepentingan negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN
MD RAMLI
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN MD RAMLI minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah perancangan Kementerian bagi memastikan setiap daerah di negara ini dapat menjadi pusat pengeluaran makanan yang khusus dan kukuh.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Secara asasnya, setiap daerah di negara ini mempunyai potensi menjadi pusat pengeluaran makanan berasaskan pertanian. Pada masa ini Kementerian dengan kerjasama Kerajaan Negeri telah dan sedang melaksanakan program Taman Kekal Pengeluaran Makanan (TKPM) sebagai hub pengeluaran buah-buahan dan sayur-sayuran, akuakultur dan ternakan bagi menyokong peningkatan pengeluaran makanan negara.

Di bawah Jabatan Pertanian (DOA), sebanyak 71 TKPM dengan keluasan 10,459.08 hektar telah dibangunkan dengan peserta terlibat adalah seramai 1,326 orang. Penentuan jenis dan produk tanaman adalah mengikut kesesuaian lokaliti seperti TKPM Hulu Yam fokus kepada sayuran, TKPM Lanchang fokus kepada buah-buahan dan TKPM Seri Bunian fokus kepada sayuran.

Di bawah Jabatan Perikanan (DOF) telah membangunkan TKPM Zon Industri Akuakultur (ZIA) di 44 lokasi dengan keluasan 16,853.78 hektar dengan peserta terlibat seramai 259 orang. Di antara ZIA yang dibangunkan adalah seperti di Tasik Temenggor Perak, Tasik To' Uban di Kelantan dan Sebatu di Melaka.

Di bawah Jabatan Perkhidmatan Veterinar Malaysia (DVS) telah membangunkan dua (2) TKPR di Johor dan Perak. Manakala Ladang Satelit Nasional telah dibangunkan di tujuh (7) buah negeri (Kedah, Terengganu, Kelantan, Pahang, Perak, Negeri Sembilan dan Johor) sebagai usaha untuk menggalakkan penglibatan pemain-pemain industri supaya menceburi bidang penternakan dengan kos awal operasi yang minima.

Cadangan menjadikan setiap daerah sebagai hub pengeluaran makanan boleh diteliti sebagai satu cadangan untuk diperincikan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB PROF. TAN SRI DATUK DR. HJ.
MOHAMED HANIFFA BIN HJ.
ABDULLAH
TARIKH : 22 JUN 2023

PROF. TAN SRI DATUK DR. HJ. MOHAMED HANIFFA BIN HJ. ABDULLAH minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan apakah Kerajaan merancang untuk menambah baik tahap kesaksamaan dan peluang pekerjaan yang sama di tempat kerja tanpa mengira isu jantina, etnik, dan fizikal. Nyatakan statistik atau data yang terkini berkenaan pembahagian pekerjaan berdasarkan faktor-faktor ini.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

1. Kerajaan sentiasa prihatin dengan isu kesaksamaan dari segi peluang pekerjaan tanpa mengira jantina, etnik, dan fizikal. Melalui pindaan Akta Kerja 1955 [Akta 265] yang telah berkuat kuasa pada 1 Januari 2023, satu peruntukan baharu telah diwujudkan di bawah Akta 265 ini berkaitan larangan diskriminasi di tempat kerja. Peruntukan ini merangkumi diskriminasi berasaskan jantina, agama, bangsa, ketidakupayaan, status perkahwinan, kehamilan dan bahasa selaras dengan saranan daripada Pertubuhan Buruh Antarabangsa melalui dengan izin *Discrimination (Employment and Occupation) Convention No. 111 (1998)*. Selain itu, Kerajaan juga sentiasa menambah baik undang-undang dan peraturan berkaitan bagi memastikan semua golongan mendapat peluang yang sama dalam pekerjaan.

2. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan Survei Tenaga Buruh oleh Jabatan Perangkaan Malaysia, Kadar Penyertaan Tenaga Buruh di Malaysia pada suku pertama tahun 2023 adalah 69.8 peratus. Statistik ini disumbang oleh kadar penyertaan tenaga buruh lelaki sebanyak 82.6 peratus manakala bagi tenaga buruh wanita adalah pada kadar 56.1 peratus. Kadar Penyertaan Tenaga Buruh mengikut pecahan kaum pula adalah 66.2 peratus bagi Bumiputera, 73.3 peratus bagi kaum Cina, 70.5 peratus bagi kaum India dan diikuti oleh lain-lain bangsa pada kadar 75.2 peratus.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' SIVARAJ A/LCHANDRAN
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' SIVARAJ A/L CHANDRAN minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan :

- a) statistik pembiayaan perniagaan kecil dan sederhana yang telah ditawarkan, dimohon, diluluskan dan diterima melalui Skim Pembangunan Usahawan Masyarakat India (SPUMI) oleh TEKUN Nasional bermula tahun 2018 sehingga tahun 2023; dan
- b) apakah usaha pihak Kementerian melalui agensi TEKUN Nasional untuk memastikan lebih ramai usahawan kecil dan sederhana dari masyarakat India dapat menerima manfaat melalui skim ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi (KUSKOP) melalui TEKUN Nasional telah melaksanakan Skim Pembangunan Usahawan Masyarakat India (SPUMI) sejak tahun 2018 dengan nilai pembiayaan minima sebanyak RM1,000.00 dan maksimum sebanyak RM100,000.00.
2. Bagi tempoh 2018 hingga Mei 2023, sebanyak 7,603 permohonan SPUMI dengan nilai pembiayaan sebanyak RM396.95 juta telah diterima. Daripada jumlah tersebut sebanyak 6,874 permohonan dengan nilai pembiayaan sebanyak RM144 juta telah diluluskan. Pada tahun 2023, sebanyak RM30 juta telah disediakan di bawah skim SPUMI melalui Belanjawan 2023 dengan sasaran bilangan peserta seramai 1,800 orang usahawan India.
3. Bagi meningkatkan penyertaan usahawan India dalam skim SPUMI ini, TEKUN Nasional telah menjalinkan kerjasama dengan Unit Transformasi Masyarakat India Malaysia (MITRA), Jabatan Perdana Menteri dan *Malaysian Associated Indian Chambers of Commerce and Industry* (MAICCI) serta semua persatuan dan NGO bagi mengenal pasti usahawan-usahawan masyarakat India yang layak dan memerlukan pembiayaan di bawah TEKUN Nasional.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI ATAN
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' HAJI JEFRIDIN BIN HAJI ATAN minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan bagaimanakah sokongan oleh peniaga dan rakyat terhadap Menu Rahmah pada masa kini dan adakah Kementerian bercadang untuk memperuntukkan bantuan tertentu kepada peniaga supaya lebih ramai lagi dapat mengusahakan dan meluaskan Menu Rahmah.

JAWAPAN:

Yang di-Pertua,

Menu RAHMAH merupakan salah satu inisiatif di bawah Payung RAHMAH bagi mendepani isu kenaikan harga makanan siap dimasak yang menjadi kegusaran kepada rakyat terutamanya golongan B40. Kenaikan harga makanan ini disebabkan kenaikan harga barang mentah yang perlu ditanggung oleh pengusaha makanan.

KPDN telah mengadakan sesi libat urus bersama persatuan-persatuan pengusaha makanan pada 26 Januari 2023. Melalui sesi libat urus ini, pihak persatuan pengusaha restoran telah bersetuju dan menyambut baik cadangan daripada KPDN agar pihak restoran menyediakan menu sajian yang mesra kepada rakyat terutamanya golongan B40 yang dikenali sebagai Menu RAHMAH.

Pihak industri bersetuju harga bagi Menu RAHMAH ini dijual kepada pelanggan pada kadar tidak melebihi RM5.00 bagi satu hidangan untuk menu makan tengah hari atau makan malam. Secara asas, menu yang dipersetujui adalah makanan yang seimbang iaitu mengandungi unsur karbohidrat (nasi), unsur serat (sayur atau buah), unsur protein (ikan atau ayam) dan minuman.

Menu RAHMAH merupakan *private-driven initiative* daripada pengusaha makanan/restoran. Menu RAHMAH telah dilancarkan pada 31 Januari 2023. Sehingga hari ini sebanyak **2,922 buah premis** yang menawarkan Menu RAHMAH yang meliputi restoran, kafe, restoran makanan segera, medan selera dan gerai. KPDN mengambil maklum

akan cabaran yang dihadapi oleh pengusaha Menu RAHMAH terutamanya peniaga-peniaga kecil yang berhadapan kenaikan harga barang yang tidak menentu.

Untuk makluman Yang Berhormat, KPDN mengambil tindakan awal dengan mengadakan perbincangan bersama beberapa pengurusan pasar raya terpilih pada 20 Mei 2023 yang lalu. Melalui perbincangan tersebut, pihak pengurusan pasar raya telah bersetuju untuk berkerjasama dengan KPDN melaksanakan pemberian insentif dalam bentuk diskaun khas kepada pengusaha-pengusaha Menu RAHMAH. Insentif diskaun Menu RAHMAH ini tidak melibatkan sebarang implikasi kewangan kepada kerajaan.

KPDN akan memberikan satu (1) kad khas insentif Menu RAHMAH yang akan dikeluarkan di Pejabat KPDN Negeri. Pengusaha makanan yang ingin mendapatkan kad insentif Menu RAHMAH perlu mengemukakan permohonan ke pejabat KPDN negeri. Kad insentif Menu RAHMAH ini boleh digunakan untuk mendapatkan diskaun barangan keperluan bagi peniaga di pasaraya terpilih seperti MYDIN, AEON Big, Lotus's, Econsave dan NSK.

Pemberian diskaun khas ini akan diberikan bagi barangan asas yang diperlukan oleh pengusaha Menu RAHMAH seperti bawang, cili, gula dan lain-lain lagi. Pelaksanaan insentif khas ini sedang diusahakan dan akan dilaksanakan dengan kadar segera.

Pemberian diskaun khas ini dijangka akan mengalakkan lebih ramai pengusaha restoran untuk menawarkan Menu RAHMAH kepada rakyat dan inisiatif tersebut dapat dilaksanakan untuk jangka masa yang lebih panjang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATIN ROS SURYATI BINTI ALANG
TARIKH : 22 JUN 2023

DATIN ROS SURYATI BINTI ALANG minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan mengenai pembentangan pindaan Perkara 14 Perlembagaan Persekutuan yang telah lewat selama 7 bulan dan memberi kesan negatif kepada ibu-ibu Malaysia dan anak-anak mereka yang dilahirkan di luar negara, termasuk dalam akses perkhidmatan kesihatan, pendidikan, dan sentiasa risau akan kemungkinan dipisahkan secara paksa daripada keluarga mereka. Apakah langkah sementara yang telah dilaksanakan oleh Kerajaan untuk memastikan kepentingan terbaik kanak-kanak itu terpelihara.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Jemaah Menteri pada 17 Februari 2023 dan 24 Februari 2023 telah meneliti dan bersetuju dengan Penubuhan Jawatankuasa Kabinet dan Jawatankuasa Teknikal Pindaan Bahagian III Perlembagaan Persekutuan Berhubung Perkara Kewarganegaraan bagi meneliti serta mengkaji aspek-aspek berkaitan cadangan pindaan Bahagian III Perlembagaan Persekutuan.

Dapatan kajian dijangka akan dibentangkan ke dalam persidangan Majlis Raja-Raja (MRR) yang akan diadakan pada Julai 2023 selaras dengan Perkara 159(5) Perlembagaan Persekutuan yang menjelaskan bahawa sebarang pindaan terhadap Bahagian III Perlembagaan Persekutuan hendaklah mendapat persetujuan MRR. Sekiranya MRR memberi perkenan, RUU Perlembagaan akan dibentangkan semasa Persidangan Parlimen yang akan datang pada Oktober 2023 untuk kelulusan 2/3 majoriti ahli Parlimen.

Buat masa ini, pemerolehan kewarganegaraan bagi individu di bawah umur 21 tahun yang dilahirkan di luar negara oleh ibu bertaraf warganegara berkahwin dengan pasangan warga asing adalah secara pendaftaran di bawah Perkara 15(2) Perlembagaan Persekutuan. Ibu-ibu yang berkenaan boleh membuat permohonan kewarganegaraan di bawah Perkara 15(2) Perlembagaan Persekutuan tertakluk kepada syarat-syarat yang telah ditetapkan dalam Bahagian III Perlembagaan Persekutuan, Kaedah-Kaedah Kewarganegaraan 1964 [L.N.82/1964] serta perundangan berkaitan yang berkuatkuasa dalam isu pendaftaran

perkahwinan, pengangkatan, kesahtarafan anak, dan peraturan imigresen.

Bermula pada tahun 2010, bagi memudahkan urusan permohonan kewarganegaraan di bawah Perkara 15(2) Perlembagaan Persekutuan, permohonan boleh di buat di mana-mana pejabat perwakilan Malaysia di luar negara bagi kanak-kanak yang berumur tidak melebihi satu tahun ketika permohonan dibuat (atau di mana-mana Pejabat Jabatan Pendaftaran Negara yang berhampiran jika tempoh telah melebihi satu tahun dari tarikh kelahiran). Permohonan ini akan diproses oleh JPN dan akan dikemukakan ke Kementerian untuk pertimbangan dan keputusan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' JUHANIS BINTI ABD AZIZ minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan bagaimanakah Kerajaan memastikan peniaga-peniaga perusahaan kecil dan sederhana (PKS) tempatan dapat bersaing dalam pasaran platform digital e-dagang bersama-sama dengan peniaga-peniaga asing yang turut bersama berniaga di platform yang sama.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi (KUSKOP) telah mewujudkan sebuah platform pembangunan ekosistem keusahawanan digital khas kepada PMKS tempatan yang dikenali sebagai MyMall. MyMall menyediakan empat (4) perkhidmatan utama iaitu e-dagang, latihan, pembiayaan dan pemasaran. Melalui MyMall, agensi-agensi KUSKOP telah dihimpunkan bagi menawarkan perkhidmatan-perkhidmatan mereka di bawah satu platform digital.
2. Platform MyMall juga menyediakan ruang pemasaran dalam talian secara percuma terhadap produk atau perkhidmatan yang ditawarkan oleh PMKS tempatan. Selain menikmati platform e-dagang tanpa caj, usahawan yang berdaftar di MyMall memiliki kelebihan termasuklah diberi akses terhadap alat-alat bantuan perniagaan (*business development tools*), latihan keusahawanan, serta peluang mendapatkan pembiayaan perniagaan.
3. Selain itu, UDA Holdings Berhad dengan produk MARI Mart yang menawarkan barang-barang keperluan harian dan Kirana yang menawarkan produk berkonsepkan kraf, turut serta menyokong usaha KUSKOP dengan memasarkan produk-produk mereka melalui platform MyMall. UDA Holdings Berhad melalui Program Insentif Usahawan juga menyediakan bantuan kepada usahawan-usahawan di bawah UDA, yang berminat untuk memasarkan produk dalam platform digital e-dagang.

4. Di samping itu, khusus bagi usahawan francais, KUSKOP melalui Perbadanan Usahawan Nasional (Pernas) menyediakan pasaran digital melalui platform Pybli yang turut boleh dicapai melalui MyMall. Menerusi Pybli, usahawan boleh menikmati bantuan pemasaran dan latihan secara percuma.
5. Selain itu, Kementerian melalui SME Corp. turut menerapkan elemen pendigitalan kepada usahawan, seperti pemasaran perniagaan melalui platform e-dagang yang dilaksanakan menerusi program-program berikut:
 - i. *Business Accelerator Programme* (BAP) 3.0;
 - ii. Program Peningkatan Enterpris Bumiputera (BEEP) 2.0;
 - iii. Program Micro Connector 2.0; dan
 - iv. Program Pendigitalan NetSuite.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK LIM PAY HEN
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK LIM PAY HEN minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan apakah perancangan holistik daripada Kerajaan untuk menangani isu kesesakan penjara yang sudah melebihi kapasiti serta apakah bentuk reformasi yang ingin dilakukan oleh pihak Kementerian.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Jabatan Penjara sedang melaksanakan Reformasi Penjara yang bertujuan untuk mengurangkan kesesakan dan residivis (jenayah berulang) di seluruh penjara. Bagi mengatasi kesesakan di institusi penjara, Jabatan Penjara Malaysia telah mengambil inisiatif dengan menempatkan banduan sabitan dan reman kategori risiko keselamatan minima ke beberapa bekas kem Pusat Latihan Khidmat Negara (PLKN) yang telah diwartakan sebagai penjara di bawah Seksyen 3, Akta Penjara 1995.

Di samping itu, selaras dengan hala tuju Jabatan Penjara Malaysia iaitu 2/3 banduan sabitan yang layak akan menjalani pemulihan di luar tembok penjara, Jabatan Penjara Malaysia telah melaksanakan Sistem Parol, Perintah Kehadiran Wajib, Program Reintegrasi Penghuni Industri, *Program Corporate Smart Internship* (CSI) dan Pelepasan Banduan Secara Lesen yang mana secara tidak langsung dapat mengurangkan kesesakan di institusi penjara. Pada Julai 2022, Dewan Rakyat telah meluluskan Rang Undang-Undang Kehadiran Wajib Pesalah-Pesalah (Pindaan) 2022 bagi memberikan peluang kepada lebih ramai pesalah menjalani hukuman serta di luar tembok penjara bersama komuniti.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, hasil daripada pelbagai inisiatif yang dilaksanakan, tahap kesesakan sehingga 14 Jun 2023 telah menurun kepada 3,273 orang banduan atau 4.7% sahaja (jumlah yang telah melebihi kapasiti). Kementerian Dalam Negeri dan Jabatan Penjara Malaysia bersama-sama dengan Agensi kerajaan lain yang berkaitan,

akan sentiasa bekerjasama dalam memastikan inisiatif-inisiatif dalam menangani masalah kesesakan di penjara ini dilaksanakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN MANOLAN BIN MOHAMAD
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN MANOLAN BIN MOHAMAD minta **MENTERI SUMBER MANUSIA** menyatakan berapakah jumlah pelajar lepasan TVET daripada kalangan Masyarakat Orang Asli pada tahun 2019 sehingga 2022.

JAWAPAN

Tuan Yang Di Pertua,

1. Pada masa ini, penglibatan masyarakat orang asli dalam bidang TVET telah dilaksanakan dan ditawarkan di institusi TVET awam pelbagai kementerian yang bertanggungjawab terhadap program TVET seperti Kementerian Sumber Manusia, Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah, Kementerian Pendidikan serta Kementerian Pendidikan Tinggi. Di samping itu, kerjasama komprehensif di antara Jabatan Kemajuan Orang Asli dan kementerian-kementerian berkaitan diwujudkan dalam usaha memupuk kesedaran belia orang asli mengenai bidang TVET secara berterusan.

2. Berdasarkan kepada rekod, setakat Mei 2023, terdapat seramai 396 orang pelajar di kalangan masyarakat orang asli telah mengikuti latihan di pelbagai institusi TVET awam meliputi tujuh (7) buah kementerian bagi tempoh 2019 hingga 2022.

3. Usaha mempromosi TVET kepada belia orang asli ini giat dilakukan oleh semua kementerian dan agensi berkaitan TVET dalam usaha menarik minat mereka bagi menyertai program TVET. Pelbagai pendekatan promosi dilakukan seperti program *outreach*, karnival dan hebahan di media elektronik atau platform media sosial bagi memperluaskan cakupan penyampaian maklumat berkaitan TVET.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK SERI HAJAH ZURAINAH
BINTI MUSA
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK SERI HAJAH ZURAINAH BINTI MUSA minta **MENTERI DALAM NEGERI** menyatakan garis panduan tempoh bagi pelupusan senjata yang diguna pakai oleh pihak Polis Diraja Malaysia (PDRM). Apakah usaha untuk memastikan senjata yang dibekalkan kepada anggota polis tidak lapuk dan ketinggalan zaman.

JAWAPAN

Tuan Yang di Pertua,

Secara teknikal tempoh pelupusan senjata api Polis Diraja Malaysia (PDRM) adalah bergantung kepada kebolehfungsian senjata api tersebut. Walau bagaimanapun, apabila senjata api itu tidak boleh digunakan lagi disebabkan rosak atau tiada komponen alat ganti di pasaran, ia perlu ditukar ganti dengan senjata api baharu.

Dalam usaha memastikan kesiap-siagaan PDRM dalam melaksanakan penugasan dan pengoperasian, PDRM sentiasa memperkukuhkan keperluan aset-aset keselamatan persenjataan yang sesuai dan teknologi terkini selari dengan Pelan Strategik PDRM 2021-2025 di bawah Program 1.2 – Inisiatif Permodenan Aset Strategik Ordnans PDRM bagi meningkatkan kecekapan pasukan PDRM dalam menghadapi sebarang bentuk ancaman keselamatan dan ketenteraman awam.

Susulan itu, PDRM telah mengemukakan cadangan perolehan senjata api terkini dan juga peluru melalui platform Perbelanjaan Pembangunan (DE) di bawah Rancangan Malaysia Ke-11 (RMKe-11) dan RMKe-12) bagi tujuan menaik taraf senjata api jenis moden dan penggantian senjata api baharu bagi memenuhi keperluan tambahan mengikut penugasan serta pengoperasian PDRM.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO DR. NUING JELUING
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO DR. NUING JELUING minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah kesan pindaan Akta Pengangkutan Jalan 1987 (Akta 333) yang menaikkan kadar hukuman bagi kesalahan memandu di bawah pengaruh alkohol terhadap jumlah kemalangan yang telah menyebabkan kematian dan kecederaan parah di seluruh negara sejak undang-undang baru itu diguna pakai.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, isu berkaitan dengan kemalangan yang disebabkan oleh pemandu yang memandu di bawah pengaruh alkohol adalah satu perkara yang amat dipandang serius oleh kerajaan. Kementerian Pengangkutan telah pun menguatkuasakan pindaan ke atas Akta Pengangkutan Jalan (1987) mulai 23 Oktober 2020. Sejak berkuatkuasanya pindaan Akta tersebut, hukuman yang lebih berat telah diperuntukkan termasuk meningkatkan kadar denda, tempoh penjara dan menjadikan hukuman penjara sebagai mandatori bagi jenis-jenis kesalahan tertentu termasuk kesalahan pemanduan di bawah pengaruh alkohol atau dadah. Pindaan hukuman ini bertujuan menjadi satu bentuk *deterrence* dan memupuk kesedaran kepada orang ramai ke atas pematuhan undang-undang.

2. Kementerian Pengangkutan melalui Institut Penyelidikan Keselamatan Jalan Raya Malaysia (MIROS) telah menjalankan kajian tahap kesedaran undang-undang berkaitan pemanduan di bawah pengaruh (DUI) pada tahun 2021. Ianya dilaksanakan selepas setahun pindaan Akta Pengangkutan Jalan [333] bagi seksyen 41-45 diwartakan. Dapatan kajian MIROS, dirumuskan bahawa kesedaran awam terhadap undang-undang berkaitan DUI masih belum mencapai tahap yang memuaskan. Namun begitu, orang awam mengetahui bahawa terdapatnya pindaan akta berhubung pengaruh DUI.

3. Oleh itu, Kementerian Pengangkutan melalui Pelan Tindakan untuk Pelan Keselamatan Jalan Raya Malaysia (PKJRM) 2022-2030 telah merangka strategi-strategi pelaksanaan dalam menangani dan mengekang DUI. Pelan Tindakan ini akan meletakkan tanggungjawab kepada pemegang taruh yang berkaitan untuk melaksanakan aktiviti-aktiviti yang dirancang.

4. Selain dari itu, advokasi dan kempen keselamatan jalan raya berkaitan undang-undang DUI dilaksanakan secara berterusan. Sebagai contoh, melalui program *Safety Awareness and Focused Advocacy for Road Users (SAFER)* yang dilaksanakan oleh JPJ bersama pihak berkepentingan di seluruh negara menitikberatkan kesedaran tentang keselamatan jalan raya terutamanya mengenai pemanduan di bawah pengaruh dadah dan alkohol. Kerjasama dari semua pihak samada kerajaan, badan bukan kerajaan dan badan persendirian juga adalah digalakkan untuk bersama-sama membantu mengadakan program/kempen/forum secara terbuka, sukarela mahupun sebagai *Corporate Social Responsibility (CSR)* dalam menguar-uarkan kesedaran awam mengenai perkara ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN MOHD HASBIE BIN MUDA
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN MOHD HASBIE BIN MUDA minta **MENTERI PERTANIAN DAN KETERJAMINAN MAKANAN** menyatakan apakah langkah-langkah yang diambil atau akan diambil oleh Kerajaan untuk membantu usahawan penternakan ikan patin khususnya di Temerloh yang berdepan dengan pelbagai masalah misalnya harga palet makanan ikan yang melambung tinggi.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) sentiasa mengambil perhatian terhadap penternak ikan patin khususnya di Temerloh yang berdepan dengan pelbagai masalah seperti kenaikan harga palet makanan ikan yang melambung tinggi. Kementerian melalui Jabatan Perikanan Malaysia (DOF) melaksanakan pembangunan input ternakan seperti makanan ikan dan peralatan untuk membantu mengurangkan kos ternakan terutamanya kepada projek akuakultur berskala sederhana dan komersial melalui:

- a) program Sistem Penyampaian dan Khidmat Sokongan (SPeKS) Akuakultur berupa input ternakan termasuk makanan ikan dan Program Pembangunan Semula Projek Agromakanan (PPSPA) yang berupa *inkind* seperti benih dan peralatan. Pada tahun 2022, bilangan penternak ikan patin di Temerloh yang menerima bantuan dibawah SPeKS adalah seramai 6 orang dengan nilai sebanyak RM83,060.00 dan penerima di bawah PPSPA adalah seramai 151 orang dengan nilai sebanyak RM1,598,785.00;
- b) peningkatan teknologi makanan ikan bagi keperluan sumber protein dalam makanan rumusan ikan dan udang dilaksanakan dengan penggunaan *grain pellets* dan bahan ramuan kaya karbohidrat seperti *rice bran*, termasuk inovasi bagi teknologi makanan hidup seperti kultur moina;

- c) penggunaan teknologi bioflok di ladang ternakan juga boleh mengurangkan penggunaan makanan ikan sekaligus dapat mengurangkan kos makanan; dan
- d) pengecualian cukai (*tax exemption*) bagi pembelian peralatan sokongan seperti *genset, blower, pump system, piping system for water intake, paddle wheel* dan lain-lain peralatan dapat mengurangkan kos input yang tinggi terutamanya bagi projek yang berskala komersial dan ini sekaligus dapat mengurangkan impak kepada penetapan harga ikan di peringkat pengguna.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TUAN AMIR BIN MD GHAZALI
TARIKH : 22 JUN 2023

TUAN AMIR BIN MD GHAZALI minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan adakah Kerajaan akan mengenakan hukuman yang lebih berat ke atas segelintir peniaga yang cuba menyimpan barang keperluan harian dan mengakibatkan kekurangan barangan di pasaran.

JAWAPAN:

Yang di-Pertua,

Dalam memastikan keberadaan bekalan barang-barang keperluan harian, khususnya barang kawalan seperti gula, minyak masak, tepung gandum dan lain-lain sentiasa mencukupi dan mudah dinikmati pengguna, Kementerian akan melancarkan Ops tertentu apabila berlaku krisis atau isu kekurangan bekalan ke atas sesuatu item barang kawalan. Sebagai contoh, Ops **Manis 2.0** bermula pada **6.6.2023 yang bertujuan** bagi memastikan kestabilan bekalan gula di dalam negara dengan pemantauan secara lebih komprehensif dan menyeluruh dijalankan serta mengambil tindakan tegas ke atas mana-mana pihak yang melanggar undang-undang di bawah Akta Kawalan Bekalan 1961 serta perundangan lain yang berkaitan. Kementerian telah memutuskan bahawa mana-mana pihak yang melakukan **tiga (3) kesalahan** berikut akan **digantung lesen untuk siasatan** dan jika terbukti bersalah akan **dibatalkan lesen dan seterusnya disenarai hitamkan** :-

- i. Menjual gula putih bertapis kasar dan halus secara bersyarat dengan barangan lain serta termasuklah dengan gula jernih
- ii. Menyorok bekalan; dan
- iii. Menjual melebihi harga kawalan.

KPDN ingin menegaskan kepada setiap pihak yang terlibat dirantaian perbekalan gula supaya terus mematuhi peruntukan undang-undang berkaitan penjualan gula dan tiada mana-mana pihak boleh menyorok, enggan menjual atau mengenakan penjualan bersyarat serta menjalankan urusaniaga gula tanpa lesen. Orang ramai turut disarankan

agar menjadi 'mata dan telinga' kepada pihak Kementerian dengan menyalurkan aduan dan maklumat melalui aduan rasmi Kementerian.

Selain daripada Op Manis 2.0, Kementerian juga melaksanakan inisiatif-inisiatif berikut dalam usaha menangani kegiatan sorok:

- a) Mengarahkan pemeriksaan dan pengauditan di setiap peringkat rantai pengedaran minyak masak melalui aktiviti semakan *Pre-Delivery Plan*;
- b) Menjalankan pemeriksaan pematuhan permit ke atas peniaga-peniaga kecil dan pengusaha restoran;
- c) Membuat risikan ke atas pengilang, pembungkus, pemborong dan peruncit dengan sasaran terpilih yang disyaki menyeleweng minyak masak bersubsidi;
- d) Menetapkan had pembelian minyak masak polibeg sebanyak 3 paket untuk memastikan lebih ramai pengguna isi rumah dapat menikmati subsidi yang diberikan oleh Kerajaan;
- e) Mempertingkatkan kerjasama dengan agensi-agensi penguatkuasaan lain seperti Angkatan Tentera Malaysia (ATM), Polis Diraja Malaysia (PDRM), Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) dan Eastern Sabah Security Command (ESSCOM);
- f) Mengadakan publisiti yang meluas melalui media arus perdana dan media sosial bagi mempertingkatkan kesedaran serta mewujudkan kegerunan di kalangan peniaga; dan
- g) Melaksanakan Ops Samar bagi membuat uji beli serta mengenal pasti jika terdapat elemen sorok oleh peniaga terbabit.

Peniaga atau syarikat yang melakukan kesalahan di bawah Akta Kawalan Bekalan 1961 ini boleh dikenakan hukuman denda sekiranya disabitkan kesalahan. Bagi individu yang melakukan kesalahan pertama, mereka boleh dikenakan hukuman denda tidak melebihi RM1 juta atau penjara tidak melebihi tiga tahun atau kedua-duanya sekali. Bagi kesalahan berikutnya, mereka boleh dikenakan denda tidak melebihi RM3 juta atau tidak melebihi lima tahun penjara atau kedua-duanya sekali.

Bagi syarikat pula, sekiranya disabitkan kesalahan, boleh dikenakan denda tidak melebihi RM2 juta, manakala untuk kesalahan seterusnya, dikenakan denda tidak melebihi RM5 juta. Melalui cara ini juga, pihak berkuasa boleh bertindak segera terhadap peniaga yang melakukan aktiviti menyorok barang kawalan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATUK PAUL IGAI
TARIKH : 22 JUN 2023

DATUK PAUL IGAI minta **MENTERI KESIHATAN** menyatakan berapakah jumlah kes kanser dalam kalangan kanak-kanak mengikut kategori negeri dan wilayah dan apakah langkah yang telah diambil sebagai tindakan pencegahan awal serta apakah rawatan yang paling berkesan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Jumlah kes kanser di kalangan kanak-kanak mengikut kategori negeri dan wilayah adalah seperti di Jadual 1 : Bilangan kes kanser dalam kalangan kanak-kanak (berumur 0 hingga 14 tahun) di Malaysia mengikut tahun dan negeri tahun 2007-2018.
2. Punca kebanyakan kanser dalam kalangan kanak-kanak tidak diketahui. Secara umumnya, faktor yang menyebabkan kanser di kalangan kanak-kanak adalah tidak sama dengan kanser dikalangan dewasa, seperti merokok.
3. Risiko kanser di kalangan kanak-kanak jarang berlaku disebabkan oleh keturunan atau berkaitan dengan gaya hidup. Kebanyakan kes kanser di kalangan kanak-kanak tidak mempunyai perubahan di dalam gen atau pertumbuhan sel yang luar biasa. Oleh kerana itu, kebanyakan kanser kanak-kanak tidak mempunyai langkah pencegahan awal untuk mengelakkannya.
4. Kanak-kanak yang disyaki menghidap kanser akan dirujuk ke hospital-hospital yang mempunyai kepakaran onkologi kanak-kanak bagi mendapatkan rawatan yang diperlukan. Hospital-hospital yang mempunyai kepakaran onkologi kanak-kanak adalah Hospital Tuanku Azizah, Kuala Lumpur, Hospital Pulau Pinang, Hospital Raja Permaisuri Bainun, Ipoh, Hospital Sultan Ismail, Johor, Hospital Sultanah Nur Zahirah, Kuala Terengganu, Hospital Umum Sarawak dan Hospital Wanita dan Kanak-Kanak Sabah.

5. Kanak-kanak yang menghidap kanser akan dirawat mengikut jenis kanser sama ada dengan satu modaliti rawatan atau rawatan bersepadu. Jenis rawatan yang selalu digunakan ialah dengan cara pembedahan, kemoterapi, rawatan radiasi, menggantikan sum-sum tulang atau sel stem dengan yang baru.
6. Pengesanan penyakit kanser kalangan kanak-kanak mengambil masa dan rawatannya mempunyai kesan sampingan jangka pendek dan jangka panjang. Walau bagaimanapun, dengan adanya rawatan yang canggih, maju dan terkini, lebih banyak kanak-kanak yang menghidapi penyakit kanser boleh dirawat dengan jayanya, meninggalkan hospital dan membesar seperti kanak-kanak lain yang sihat.

Sekian, terima kasih.

Jadual 1 : Bilangan kes kanser dalam kalangan kanak-kanak (berumur 0 hingga 14 tahun) mengikut tahun dan negeri tahun 2007-2018

* Nota : bilangan kes kanser pada tahun 2017 dan 2018 adalah dberdasarkan pelaporan kes sehingga 31 Disember 2018

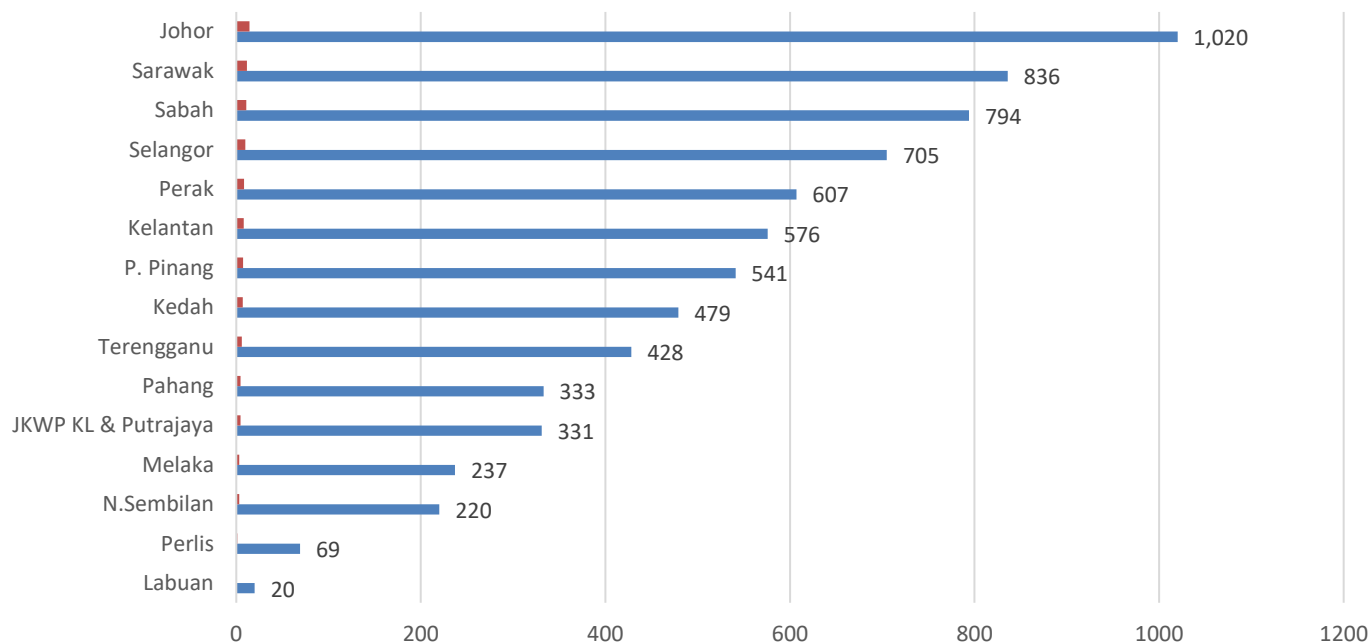
Negeri/Tahun	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Johor	98	108	96	79	73	72	70	106	7
WPKL & Putrajaya	10	23	8	10	16	34	42	32	1
Kedah	61	40	34	36	42	47	35	34	2
Kelantan	44	39	45	48	43	54	55	55	4
Labuan	-	-	1	2	1	3	4	1	
Melaka	19	21	25	23	16	19	26	21	1
Negeri Sembilan	21	11	16	20	12	17	18	30	1
Pulau Pinang	42	48	67	62	51	40	35	31	3
Pahang	22	23	24	19	18	25	27	28	3
Perak	39	45	38	40	51	54	46	62	6

Perlis	7	8	5	5	4	9	4	4	
Sabah	61	51	52	73	67	63	65	65	7
Sarawak	77	68	66	71	74	69	58	61	6
Selangor	38	55	47	45	35	62	62	71	5
Terengganu	52	33	32	43	30	29	29	33	4
Jumlah	591	573	556	576	533	597	576	634	5

SUMBER: National Cancer Registry

Graf 1 :

Jumlah kes kanser kanak-kanak umur 0 hingga 14 tahun mengikut Negeri dan Wilayah bagi tahun 2007 hingga 2018

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB DATO' AJIS BIN SITIN
TARIKH : 22 JUN 2023

DATO' AJIS BIN SITIN minta **MENTERI KEMAJUAN DESA DAN WILAYAH** menyatakan apakah hala tuju Ladang Tanaman Semula Komersial (TSK) untuk Orang Asli yang telah diusahakan oleh RISDA Plantation Sdn. Bhd. semenjak hujung tahun 1999. Adakah ada usaha-usaha untuk menyerahkan TSK tersebut kepada peserta ladang itu untuk mereka usahakan sendiri.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, semenjak tahun 1999 sejumlah 154 projek Tanam Semula Komersial Orang Asli (TSKOA) dengan keluasan 21,193.32 hektar yang diusahakan oleh RISDA Plantation Sdn Bhd (RPSB) sebagai agen mengurus yang dilantik oleh Jabatan Kemajuan Orang Asli (JAKOA).

Namun setakat Mei 2023 hanya 77 projek TSKOA berkeluasan 9,639.46 hektar masih diusahakan oleh RPSB, manakala selebihnya diusahakan sendiri oleh peserta atau agen mengurus lain.

RPSB mengusahakan projek-projek TSKOA berdasarkan terma-terma di dalam Surat Lantikan Mengurus oleh JAKOA mengikut tempoh yang telah dinyatakan di dalam surat tersebut. Kebiasaannya, tempoh yang ditetapkan adalah 18 sehingga 20 tahun iaitu tempoh ekonomik keberhasilan kebun. Setelah tamat tempoh, projek-projek TSKOA akan diserahkan kepada JAKOA.

Sekiranya terdapat perubahan untuk memendekkan atau melanjutkan tempoh atau menamatkan terus projek, ketetapan yang baharu secara persetujuan bersama akan ditentukan antara kedua-dua pihak secara bertulis.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN NEGARA
MESYUARAT KEDUA 2023, PENGGAL KEDUA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA : YB TAN SRI DATUK SERI PANGLIMA
ANIFAH BIN AMAN
TARIKH : 22 JUN 2023

TAN SRI DATUK SERI PANGLIMA ANIFAH BIN minta **MENTERI KEWANGAN** menyatakan adakah Kerajaan boleh meningkatkan had pembelian individu bagi barangan bebas cukai untuk dilaksanakan bagi menjana ekonomi Wilayah Persekutuan Labuan dengan sebagai contoh dinaikkan had dari RM500 menjadi RM5000 tanpa mengira jenis barang yang dibeli.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, di bawah Perintah Duti Kastam (Pengecualian) 2017, Perintah Duti Eksais (Pengecualian) 2017 dan Perintah Cukai Jualan (Orang Yang Dikecualikan Daripada Bayaran Cukai) 2018, individu yang masuk ke Malaysia dari Pulau Bebas Cukai Labuan layak mendapat pengecualian duti import, duti eksais dan cukai jualan ke atas barangan yang dibawa keluar dari pulau untuk kegunaan persendirian.

Pengecualian duti/cukai yang diberikan kepada individu yang melawat Pulau Bebas Cukai Labuan ini adalah tertakluk kepada syarat tempoh individu berada di pulau hendaklah tidak kurang daripada 24 jam. Ia adalah sebagai salah satu langkah bagi menggalakkan pelancong untuk menginap di Pulau Bebas Cukai yang secara tidak langsung membantu menjana aktiviti ekonomi setempat khususnya melalui penggunaan perkhidmatan penginapan, makanan dan minuman serta perkhidmatan pelancongan yang lain.

Bagi pakaian, kasut, bahan penyediaan makanan dan minuman keras, pengecualian duti / cukai dihadkan mengikut kuantiti atau nilai barangan seperti berikut:

- a) Pakaian baharu tidak melebihi 3 pasang;
- b) Sepasang kasut baharu;
- c) Bahan penyediaan makanan tidak melebihi nilai RM150; dan
- d) Minuman keras tidak melebihi 1 liter.

Selain barangan seperti di atas, individu yang melawat Pulau Bebas Cukai Labuan juga layak menikmati barangan bebas cukai yang lain dengan syarat nilai keseluruhan tidak melebihi RM1,000, tetapi tidak termasuk barangan berikut:

- a) Tayar dan tiub;
- b) Rokok dan produk tembakau;
- c) Rokok paip;
- d) Rokok elektronik; dan
- e) Cecair atau gel untuk kegunaan rokok elektronik dan vape.

Bagi barangan bebas cukai lain tersebut, had nilai asal ditetapkan pada RM500 sahaja. Namun, had nilai ini telah dikaji semula pada tahun 2020 dan dinaikkan kepada RM1,000 bagi membantu merancakkan semula sektor pelancongan di Pulau Bebas Cukai yang terjejas teruk akibat pandemik Covid-19. Kenaikan had nilai barangan bebas cukai ini adalah terpakai kepada semua Pulau Bebas Cukai iaitu Labuan, Langkawi, Tioman dan Pangkor.

Sehubungan itu, Kementerian Kewangan berpandangan bahawa had nilai barangan bebas cukai semasa pada RM1,000 bagi setiap individu adalah memadai. Sebarang peningkatan had nilai ini sudah pasti akan menjejaskan kutipan hasil cukai yang amat diperlukan bagi membiayai program-program meningkatkan kesejahteraan rakyat dan kapasiti produktif negara.

Sekian, terima kasih.